

జెంగుఘూరు లేఖ

తెలుగునాడు, 20 వ తేదీ:—

అందుచేత దీనిని సుదీర్ఘముగా వ్రాసినది.

కార్యదర్శి.

ఈ విభజన యంతయు ప్రత్యేకముగా నియమింపబడిన
 ఒక ప్రత్యేకముగా జరిగింప వచ్చును. అయితే స్థానిక రివెన్యూ అద
 విభాగమునకును సర్వమును నియమింప వచ్చును. చేయుచుండును.

(७)

సిద్ధా, మే 21:— తిరిగి పంపబడిన పార్సల్స్ను విడుదల చేసిన తరువాత శ్రీశైల వారు పనిచేసి లాభములేని ఖర్చుల పాపము చేసినారు. కావున మొదటి చిత్రశామాయను 'తిరిగి వ్రాసిన' అని చిత్రశామాయను ఒక రేపాలా టిఫ్ఫిన్ యొక్క గాని కేవలం పట్టణముయొక్క గాని బట్టాడా ఏకీకరణలో తేవవలెనని తిరిగి పంపబడు ప్రతిపాక్షితులను 1924 జూలై మొదటి లేదా నవంబరు నామ చార్జీ చేయుటకు ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించిరి. అది ఒక ప్రకటనలో నున్నది. (ఆ. ప్ర)

H. Damodar & Co.,
43 China Bazaar Road,
Madras.

బొంబాయిరాష్ట్రీయమితవాదులసభ

అహమదునగరులోనిన్న ప్రారంభమైనది

పూనావాస్తవ్యులగు బి. ఎస్. కామతుగారధ్యక్షతన బొంబాయి సభాద్యక్షము కడ కామతుగారి స్వాగత మొసగిరి. పిమ్మట జాతీయగీతములనుబాడిరి. ఆర్. జి. ధానేశ్వరుగారు స్వాగతోపన్యాసము నొసగిరి. 200 మంది ప్రతినిధులువచ్చిరి. సన్యాససంఘ సభ్యులను ప్రేక్షకులును కలిసి 300 మందియుండిరి. సింధుమండలమునుండియు ప్రతినిధులువచ్చిరి. అధ్యక్షుడీ ర్యామును డాక్టరు ఆర్. పి. పరంజపిగా రుపపాదించిరి. పి. ఎం. గాంధీ (నూరతు) రావు: హుమదు కేలు (సతారా) గార్లు తీర్మానము ననుమదించిరి. కామత్ గారధ్యక్షుడోపన్యాసము నొసగిరి. సర్ దిన్నావాగ, సర్ గోమట్టానుపారెఖు, సర్ చివట్టాలునెతల్వాడు, డాక్టరు కురుకుటటి. సర్ యిక్రహీంరహీతులూ, జయకరు, మహాత్మాగాంధీ, నటరాజను సి. ఎస్. ఆంధ్రూసు, సర్ శివస్వామయ్యర, పండిత కుంజను, సర్ పురుషోత్తంధాను, లాలూభాయికామల్లాసు, కర్కండికరు, సర్ మానీక్ష్మిదాదాభాయి గార్లు పుసిన తంతివార్లను సభలో చదివిరి.

అధ్యక్షకోపన్యాసము

“ గాంధీమహాత్ముడు కారాగృహవిముక్తుడై ఆరోగ్యమును బడయుచున్నందులకు నేనభినందించుచున్నాను. స్వరాజ్యపక్షమువారు కట్టుబాటుతో పనిచేయుచున్నందుకు వారిని వారినియకుని ప్రశంసించుచున్నాను. వీరుకాసనసభలో నుండుటవలన 1921 వ వత్సరపు అసహాయోద్యమము సమనీచనియు త్వరలో భూస్థాపితము కాగలవనియు చెప్పుట కష్టం సంతయములేదు. ఆశేవచేటికను జాహూ యిసుకపరలోని సమాధిలోనికి వెల్లగా దింపుమండగా గాంధీగారే స్వయముగ సంతాపముతో చూచుచుండుట తట్టిచినది. స్వరాజ్యపక్షమువారు 1921 లో పెడవారిని పడినను మరల నిపుడు మంచిదాకి వచ్చినందుకు విశేషాదులు వారికి స్వాగత మిచ్చుచున్నాను. ఇదివరకు వారిచర్యలు కొంత త్యాగముతోను బాల్యచాపల్యముతోగూడిన వెర్రిపన్నాగములతోను కూడియుండెను. ఇప్పుడు వారిలో యువకు లింక చిందులుద్రొక్కుచున్నను క్రమముగా తిన్ననినడక నవలించి మౌలికపథులకు తలల్పాగ్నవని నశ్యకము కలుగుచున్నది. దేశము కాసనోల్లంఘనమునకు సిద్ధముగా లేదనుకొనిధ్యానముతో స్వరాజ్యపక్షమువారు కాసనసభలో ప్రవేశించిరి. గాంధీగారు కీడితో కలియకుండ నుండునంతకాలము వీరు కాసనసభలను రూపుమాపజాలరు. సకలమభివృద్ధి కాలక్రమమున కలుగవలెనుగాని ఒక్కమాడుగ తెచ్చి పెట్టుటకు సాధ్యమునునదికాదు. కాసనసభలో నిరోధపద్ధతి నవలంబించినంతమాత్రమున స్వరాజ్యము రాదు. వారు దేశమున నేదోయొకవిధమున విప్లవమును గూడ ప్రారంభింపవలెను. అందులకు వారికి ధైర్యములేదు. ప్రజలకు సమ్యక్జ్ఞములేదు. వారుకోరిక సర్వపక్షసభకు మితవారు లంగీకరింపజాలరు. సంస్కరణములనుగూర్చి యిండియామంత్రి వాక్యములు సంపృక్తికరములు కాకపోవచ్చునుగాని ఆతడిసర్వపక్షసభను నిరాకరించుటమాత్రము తప్పుగాదు. భారతకాసనసభలో స్వరాజ్య స్వతంత్రపక్షములవా రాధిచ్ఛయును తిరస్కరించుట అనుచిరము. రాజ్యాంగవిధానమున చాల గొప్పలోపము లున్నమాట నిజమేయైనను వానిని సవరింపవలెను గాని ముగింపవలెను లేదుగాన సవరణను గూర్చియే దేశీయులందరును క్రద్ధగా నాలించింపవలెను. రాష్ట్రీయస్వపరిపాలనమును పూర్తిగా నొసంగవలెను. భారతకాసనసభలో నావిమయములన్నియు మౌక్రీలకు పతపంపవలెను. అనగా నేనాని దేశవిషయములు తక్కినవిషయములలో సంపూర్ణభాగ్యతాయంతప్రభుత్వమును దేశీయులకే యొసగవలెను. సంస్కరణములవిచారణనుగూర్చి దొరతనము వారు చేయుచున్న ఏర్పాటుల ననుమానము మరింత ప్రబలమునుచున్నది. రాయలుకమిషనును ఏర్పరుచుటయే కర్తవ్యము. దాని నొసంగనిచో యీసంఘమువారు రిపోర్టును ప్రకటింపగానే చర్చింపబడుటకు మనముక చక్కనివిధానమును సిద్ధపరుపవలెను. స్వరాజ్యపక్షమువారు గూడ నిందులకు తోడ్పడవలెనుగాని వెర్రి వెర్రి పన్నుగడలను ప్రయత్నింపగూడదని కామత్తుగారు నుడివిరి. (అ. ప్రె.)

లోకీయాలనున్న యునైటెడ్ స్టేట్సు రాయబారి గౌరీనామా నంగీకరించిరి.

డబ్లిన్ కాన్వోకేషను వ్యవహారములను చక్కగ సాధించుటకు స్టేట్స్మన్లు ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించుచున్నారు.

ఆంధ్ర సారస్వత పత్రిక

మే 28, 29, 30 తేదీలలో కొవ్వారునందు జరుగును

శ్రీయుత కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుపంతులుగారి రధ్యంత వహించుట

ఆది ఆంధ్రులు

కృష్ణాయ పాలెం

తణుకుతాలూకాలో ఆది ఆంధ్రప్రచారము చేయుచున్న మహారాజగ్రీ కుసుమ భర్తన్న నీలము వెంకయ్యగార్లు మాతాదినంగీకరించి రాచర్లగ్రామమునుంచి మాగ్రామమునకు ఈకల 7 వతేదిన దయచేరిరి.

నాటిరాత్రి మాగ్రామములోని శ్రీ పురుషులు రాజనృపిని శ్రీరాములవారి ఆలయమువద్దకూడుకొనిరి. మాగ్రామరయితులు కమ్మవారుకూడ చాలమందిదయచేసి సభలో హాజరునిరి. ఈశ్వరప్రార్థనతో సభప్రారంభింపబడింది. అంతట భక్తిన్నగారు సభమధ్య నిలువబడి వెనకభాగమున గోడకు తగిలించబడిన దేశమాతపటమును సభవారికిమాపుచు ఆమెమనశ్చిత్తియిడియు మనఆదిఆంధ్రులను దీవించుచు అంటుదోషమునుతీసివేయడని హిందూమహాజనులకు చెప్పుచున్నదనియు మనముపంతులులమని నిలువబడుకూడదనియు పంచమ అనగా అయిదవకులము. ఆది హిందూధర్మములోలేదు. నాలుగవధర్మములే యున్నవిగాన అయిదవకులములేక లేదనియు పూర్వము ఆర్యులకు మనకుగప్పు యుద్ధముజరిగిఆర్యులవలనమనము కొండలకువెడలగొట్టుబడిమాలమని నిలువబడి రానురాను పంచమలని యిప్పుడు ఆది ఆంధ్రుమని నిలువబడుచున్నాము. అనగా, ఆర్యులు ఈదేశముననుకొక పూర్వము ఈదేశము పరిపాలించినది మనమేననియు మహాబుద్ధులుయోగులు. మునులు, పతివ్రతలు, యోధులు వీరులు త్యాగిలురు అనేకులు మనజాతిలో పుట్టి మహాభ్యాతి గొందిరనియు మహాగ్రంథములు వ్రాసి హిందువులకు దానము చేసిరనియు ఆట్టి పవిత్రమయిన జాతి ఈరోజున అన్నిజాతులకలిచలనను హినుముగా చూడుచును గౌరవములేక జీవచ్ఛవలై శ్రమపడుచున్నా మనియు చెప్పి.

మహానాటికులస్థులమగు మనము మన పూర్వపు గొప్పతనమును మరల సంపాదించుకొని ప్రపంచములో మనకీర్తి చోలుకొవలసియున్నాముగాన మనకీర్తిలను చదివించి మనలోపున్న మూఢాచారములు, దురాచారములు మాని, సహనముతో ప్రపత్రించుచు దేశములో అందరివలన సహాయముపొందుచు కుచి, కుట్రము, గతిగి గోమాంసము మానుడని మొదలగు సంగతులను చెప్పిరి.

వీరిబోధవలన మాలమని నిలువబడు మేము ఎవరకూ యిట్టిగతి ప్రాప్తించుటకుకారణమేదయో హిందువులుమాడెడ చేసినసహాయనిరాకరణ వెట్టిదో ప్రస్తుతము మేముచేయవలసిన కర్తవ్యమేదయో బాగా అలోచించుకొనుటకును మాలిన్యస్థితికి మేమే స్వయముగా పాలుపడవలయు ననియు స్థిరపడినది. రెండవవాడు అనగా రి తేది రాత్రి మరలను మేముకమ్మనూ మొదలగువారు అనేకులు శ్రీరామదేవాలయమువద్ద సభ కూడిరివి. మాలపోలయ్యయొక్క మూఢాచారములు వృథాకర్మముల త్రాగుబోతుతనము మొదలగుగుణములు వర్జించి మామనుస్కలము సిగ్గుపడేలాగున కొన్నిపాటల పాడి, కిదప వెంకయ్య వాడు గారు జయప్రదదేవిపాకథ బహుఅనందముగాను మనోహరముగాను సందర్భానుసారముగా మాకు సంబంధించి ఉపహాసములు చిత్రచిత్రముగు చాటుములు చెప్పి మాశ్రీలు నడువవలసిన మంచి నడతలు విడువవలసిన దురాచారములు మహానాటి కులవెదలు పెండ్లిండ్లలోను చావుల పుట్టుకలందు బలవంతపరచి కులస్థలలో ఖర్చు పెట్టించు వృథా వ్యయములను ఒహు విపులముగా నెంతో నీతిదాయకముగా బోశించి మామన్ననలకు పాత్రులయిరి. వీరిరాకచేత మాగ్రామముందు యువకులకు ఒక గొప్ప మాచ్చ కలిగినదని చెప్పవచ్చును. అంతేగాక మరుసటిదినము నుండి శ్రీలు, పురుషులు సర్దుకోనలసినలోట్లు సవరణచేసికొని నేటినుండి నేను కలుమానివేసెదనని ఒకరున్న నేను ఇక ముందు గోమాంసము ముట్టనని ఒకరున్న ముందుజురుగున్న పెండ్లిండ్లకు పండులను చంపమని పెద్దమాలలున్న యీ విధముగా కీల్లులు చుట్టులు కాల్యమనియు ఆడవారిను గృహధర్మము

సరిగా నడుపు యందుమని అనేకవిధముల సభాముఖమున దివ్యుకొని పళ్ళాల్పమును పొందిరి. అప్పుడప్పుడు మూగ్రామదులకు దయచేసి ఇట్టి నీతిబోధలను చేసినందున ఆది ఆంధ్రులమగు మేము సదానారములు గలిగి ప్రత్యేకించుటకు నిలుండునని, అందుచేత త్వరలోనే మరల ఒకసారి మాగ్రామమునకు దయచేయవలసినదని శ్రీధర్మన్న, వెంకయ్యగార్లును కోరుచున్నాము.

యం. రామానుజం
ఆది ఆంధ్రకుల ఉపాధ్యాయుడు

కాంగ్రెసు సంబంధించిన వృత్తాంతము

చౌధరీలకు విక్రయింపబడును
అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి జనహరాలు కెహ్రూగా రిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:

పంజాబులో 1919 లో జరిగిన వైవికాసగారంత ములగూర్చి విచారించుటకు నియమింపబడిన కాంగ్రెసు సభు కమిటీనివేదికము సాక్ష్యముతో శుభో యిపుడు 1-8-0 లకు యిచ్చుచున్నారు. నివేదికము మాత్రము 8 అకౌలను, సాక్ష్యము రూపాయయు అగును. పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము. ఇవి వలయువారు కెక్రటరీ, పంజాబు ప్రొవిన్షియులు కాంగ్రెసుకమిటీ భారత విజ్ఞింస్సు లాహోరు అని వ్రాయవలెను.

ఇకను కాసనోల్లంఘనవేదికము కాపిలు యింగలో 4 రూపాయలకు చార్జీలుఅన్ని ఉంకి కమ్మిడి లుపును. వైజికాకరిఅకాల కీయబడుచున్నది. వలయువారు కెక్రటరీ, ఆగ్ ఇండియా కాంగ్రెసు కమిటీ 10 హెజులు కోట్లు, అలహాబాదు అని వ్రాసికొనవలెను.

“వసంతోపన్యాసములు”

ఆర్థిక చట్టము
పూనా, మే 21:—“వసంతోపన్యాసముల” వారి యేర్పాటుకొడ కన్న ఆర్థికచట్టమువై బాధిస్తగ జమ్మివాను మనతా యం.యల్.పి. గా రుద్యువించిరి. డి. సి. ధూగోబాగా రధ్యక్షతనసాగిరి. ఆర్థికచట్టము త్రోసివేయుట స్వరాజ్యపక్ష మవారి ప్రతిష్ఠాధిని విధానములో ఒకభాగమని నిశ్చయించిరి. ఆర్థికచట్టనిరాకరణమునకి సక్రమగా పశ్చుల వెకవేయుట రాకలిసనియు, అగ్రామైన మేకుల స్వరాజ్యపక్షమువారి రంత తనిచేయుదు రనియు చెప్పిరి. తీర్మానైన విద్యుత్తపదా నములో లోపల జరుగవలసినయు తన్ను చేయుట నియోజకవర్గమువారు తుట్టెటయునని చెప్పిరి. కేటలతో కొట్టుకొను స్వస్థును స్వరాజ్యపక్షమువారే గారు యేర్పాటువారై ను కాసనతర స్పాకరముకు వింపలేరని చెప్పిరి. కాసన క్రతివ్వం భిలోను, కిటిఫు క్తు బహిష్కారమునకు, గాంధీగారి సాత్వి షికోధ స్వగ్రభావములతో స్వరాజ్యపక్షమువారికి కిట్టెలిగిది. మొందు జరుగవచ్చు పోట్లాను స్వరాజ్యపక్షమువారి వైతికబలమును పరిక్షించువనియును తుదకు స్వరాజ్యపక్షము వారే గెల్తునను నమ్మకము తనకుకలదని యు జమ్మివానుగాడ చెప్పిరి. పన్నులు కల్పించువాడు నియోజకవర్గమువారు గావుక బారగీకరించికొని పన్నుల నిరాకరణమును నిజలేదని అధ్యక్షుడు చెప్పెను (అ. ప్రె.)

విరేచన మాత్రలు

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రు. 0-8-0
రాత్రి యొకమాత్రను నీవించిన తెల్లవారి రెండునిరేచనములు కాగలవు. వికారము వైత్యము లేదు నేపాళీను చేర్చబడలేదు.
అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

వైదికధర్మ శాస్త్రము

స్వామి శ్రద్ధానంద

నిన్న సాయంకాలము శ్రాదధర్మములుగా స్వామి శ్రద్ధానందగారు వైదికధర్మమును గురించి ఉపన్యసించిరి.

నేటిదినము వైదికధర్మము గురించి మాట్లాడెదము. ప్రస్తుతము ప్రపంచమునకు రెండు ఆచర్యము లున్నవి. వేదము లందు నూచింపబడిన ఆచర్యముకంటే పాశ్చాత్యసాంప్రదాయములకు సంబంధించిన ధర్మముకంటే.

నిష్కామకర్మ

ఇంకలకు కారణమేమి? పూర్వము త్యాగము జీవితాధర్మముగ నుండెను. త్యాగము తపము ముఖ్యధర్మములుగ పరిగణింపబడెను. లోకమాన్యుడు కర్మయోగవిశేషమును వివరించెను.

శ్లో|| కర్మణ్యేవాధికారస్తు మానోభేదాత్ కదాచన మాకర్మ ఫలపాతూర్భూత్వాత్ సంగో స్త్య కర్మణి.

పూర్వము నిష్కామకర్మ ఆచర్యముగ నుండెను. ఈ ధర్మమును మరచుటయే మనవలనమునకు ప్రారంభము.

బ్రహ్మచర్యము

పూర్వము భారతదేశము ఉన్నతదశయందుండుటకు గొల జీవితవిధానమే కారణము. మానవుని ఆయురపరిమితియందు సంవత్సరములు. ప్రథమదశ అనగా మొదటి 25 సంవత్సరము బ్రహ్మచర్యాశ్రమము.

బ్రహ్మచర్యమనగా ఏమి? బ్రహ్మచర్యమునగా పరమేశ్వరుడు. చక్రవర్తి అనుధాతువునుండి వచ్చినది. (చక్ర-జ్ఞాన, గమన, ప్రాణి.) బ్రహ్మచర్యము అనగా వేదమును విద్యను, బ్రహ్మజ్ఞానమున తెలిసికొనుట, అనుష్ఠించుట, గాంచుట.

మాతృవత్ పరదాంతు పరద్రవ్యాణి లోకస్థవత్ ఆత్మవత్సర్య భూతాని యావత్కాలే న పండితః.

ఇదియే పూర్వకాలపు ఆచర్యము.

పాశ్చాత్యఆచర్యము

ఇప్పుడు ఈ ఆచర్యము ఆచరణానుయోగము కాదని పరిపాసింపబడుచున్నది. ప్రాన్యదేశమునుండి ఒక ప్రభువు పంజాబువాడై పుల్లలగు భగతురాంగారి ఇంటికి ఆతిథ్యముగ వచ్చియుండిరి. ఈ ప్రభువు భగతురాంగారి భార్యతో మాట్లాడుచుండిరి.

గృహస్థాశ్రమము

ఈవిధమన బ్రహ్మచర్యముగిది ద్విజన్యులై గృహస్థాశ్రమమును స్వీకరింపవలెను. ఇప్పుడు నిజముగ ద్విజన్యులైన నున్నారాయని సందేహింపవలసిన స్థితియందున్నాము. ఆరోగ్యము బలము విద్య తేజస్సుగల 25 సంవత్సరముల యువకుడు 18 సంవత్సరములయంతని వివాహమాడవలెను.

సంతానము వడయుట

ఇప్పుడు విషయవాంఛలను సంతృప్తిపరచుకొనుటలో జనులు తమకాలమును గడపుకొనుచున్నారు. స్త్రీపురుష సంగము సంతానార్థమే కాని ఇంద్రియసృఖమునకు కాదు.

వాసప్రస్థాశ్రమము

ఇప్పుడు వాసప్రస్థాశ్రమమును ప్రవేశింపవలెను. చచ్చునంతవరకు పనిచేయుచుండుటయే ఆధునిక సాంప్రదాయము. పూర్వము అట్లుకాదు. ప్రపంచమును వనతి పరమేశ్వరచింతితో కాలము కడపుట ఒక విధిగనుండెను.

ఈ విధమున వాసప్రస్థాశ్రమము గడపినపిమ్మట అర్హతగలవారు సన్యాసాశ్రమమును స్వీకరించవలెను. ఇది అంతయు వైదికవ్యవస్థధర్మము.

సంఘధర్మము

ఇంక సంఘధర్మమునుగురించి కొంత మాట్లాడెదము. హిందువులము కేవలము హిందూసంఘమునకు చేరినవారికే కాదు. వైపంచమునందుండువారందరూ హిందూసంఘమునందుండవచ్చును.

బ్రాహ్మణోన్యముఖమాసీత్

బాహుర జన్మకృతః

దేహాత్మజన్మయ ద్వైశ్చ

పద్యా గ్ గోకూడ్రో అజాయతః||

బ్రాహ్మణులు

బ్రాహ్మణులు: డెవెడు? హిందూసంఘమునకు బ్రాహ్మణులుముఖము. ఘుఖమునందు పంచేంద్రియము లున్నవి. కావున బ్రహ్మజ్ఞానమును సంపాదించుటయందును ఆ బ్రహ్మజ్ఞానమును ఇతరులకు చెప్పటయందును ఎవరైతే కాలము గడుపుచుండునో కాదు బ్రాహ్మణులు. మరెవ్వరూ విశేషము. ముఖమునందు నోరున్నది. దేహమును కాపాడుకొనుటకు నోటివ్వలం ఆహారమును భుజింపవలెను.

“సర్వేషామేవదానానాం బ్రహ్మదానంవిశిష్టమ్”

అన్ని దానములకన్న బ్రహ్మదానము శ్రేష్ఠమైనది. బ్రాహ్మణులు ఎట్టిప్రతిఫలమును గ్రహింపక విద్యాదాన మొనగుచుండిరి. ఇట్లొనర్చువారే బ్రాహ్మణులు.

శాసకులు

బ్రాహ్మణులు ఆచార్యులేకాక శాసకులుగ వుండిరి. స్వరాజ్యమును నిర్వచింపవలయునని నేను గాంధీమహాత్ముని కోరి యుంటిని. ఇప్పుడు కాదు, స్వరాజ్యము పొందినపిమ్మట నిర్వచన మొనర్చవచ్చునని వారుచెప్పిరి. స్వరాజ్యము పొందినపిమ్మట తెల్లవారి నిరంకుశమునకు బదులు నల్లవారి నిరంకుశ మేర్పడునేమో ఎవరికి తెలియును. ఇంగ్లాండు స్వాతంత్ర్యమునకు జన్మభూమియనియు బ్రిటిషుపార్లమెంటు ప్రజాయశ్చపరిపాలనా ప్రతిష్ఠాపనములకు ఆచర్యప్రాయమైనవనియు చెప్పుటకు వచ్చును. ఒక పర్యాయము ఛాన్సలరు ప్రభువుగ నున్న బ్రిటను హెడ్ ప్రభువుగాను బ్రిటిషు పార్లమెంటును ప్రకటించుచుండిరి. అప్పుడు పార్లమెంటుసభ్యుడొకడు ఇట్లుప్రత్యుత్తరమిచ్చెను.

క్షత్రియులు

హిందూ సంఘమునకు బ్రాహ్మణులు ఆచార్యులు, శాసకులు. బ్రాహ్మణుల శాసనములను నిర్వహించువారు క్షత్రియులు, రాజులు. పూర్వపురాజులకును ఇప్పటి రాజులకును ఎంతభేదమున్నదో ఇంక పరిశీలించెదము. రాసునకు పట్టాభిషేకము జరుపుటకు దశరథుడు సంకల్పించుకొనెను. ఆచార్యులను వశిష్ఠుని దగ్గరకు వెళ్లవలయుననియు, సామ్రాజ్యపట్టాభిషేకమునకు సంబంధించిన వినయములను ఆచార్యునిద్వారా తెలిసి నవలయుననియు దశ ధను క్షిరానునకు చెప్పెను. క్షిరానుపట్టివచ్చి ని

ద్రుండులకు తండ్రియనుమతివేదెను. అప్పుడు దశరథుడు ఇట్లు చెప్పెను:—“రామా శేషజీవించి నీవు రాజనయ్యెదవు. నీ రాజ్యమునకు దుండుప్రజలందరు నీకు పుత్రులు. వారిని కాపాడవలసివచ్చినప్పుడు నీవు. ఇతను నీవు సంతోషముగ కాలము గడపుట అర్హము. నేటినుండి నీవు నీకగడ్డి పరచుకొని రాయ తేలకరించుకొని నిద్రింపవలెను.” పూర్వము రాజధర్మ వల్లం దెను.

ఇప్పుడు రాజశిల్పమున్నది. పాశ్చాత్య దేశములందు ఆ దృష్టాంతముననే గుర్రపుట్టుకమునకోరాజులసంఖ్య స్వల్పము గను న్నుది. వారి పట్టాభిషేకమునకు యములందు ఎం దియో ఆ రాజులు జన్మించు న్నుది. దాన్ని లకు విందులకు ఆలములేదు. రాజగతులకు గొప్పభారమును ధరించుటయు భావము ఎవరు గ్రహించుటలేదు. మన దేశపు రాజులనుమాడుదు. రాజనంశములన్నియు ఆదోగతిపాలైయు న్నువి. వారిపట్టాభిషేకమునందును గొప్పవిందులు జరుగును. వానివలన మనరాజులకు గొప్పఆర్థికములు చేయుచుండుదు. ఆనమయమున ఆర్థియులకు విందు చేయుదురు. గోమాంసము వారికి ఆహారము గని చెప్పవలెను.

ప్రజాపతి బ్రహ్మచారిగ నుండవలయునని శాస్త్రము విధించుచున్నది. అనగా గృహస్థశ్రమమునందున్నను బ్రహ్మచారిగ నుండవలయుననుట. గృహస్థశ్రమమునందుండి సంతానముకలదు మత్రేనే భార్యపండుగమునకు గడంగుట బ్రహ్మచర్యము. జాతీయకవర్తి మొదలుపాటికొకాకాట్టెలువరకు ప్రజలక్షించువనియందున్నవారందరు ప్రజాపతులు. ఇప్పుడు కృత్రిమచర్యమును నిర్వహించుచున్న మీ బ్రహ్మచారులుగ నున్నారా?

వైశ్యులు

వ్యవసాయము వ్యాపారముచేసి సంఘమునకు కావలసిన వన్నియు సమకూర్చువారు వైశ్యులు. కాని వైశ్యులు ధనము సమకూర్చుకొనువారుకాదు. సంఘము లాభముకొరకువారు పని చేయుదురగాని స్వాధ్యయం కొరకు కాదు.

సూదులు

ఈమాడువర్తములవారు తమధర్మములను నిర్వహించుటకై సేవచేయుచుండువారు సూదులు. ఈ విధమున హిందు సంఘమునకు బ్రాహ్మణులుముఖముగను క్షత్రియులు బాహువులుగను, వైశ్యులు మధ్యభాగముగను, సూదులు పాదములుగను నుండిరి. ఎంతపతితులయినను బ్రహ్మక్షత్రియ వైశ్యులు సేవనకుమాత్రమైనను నిలచియున్నారు. నాల్గవర్తములేనేలేదు. పాదములులేకున్న ఎంత తెలివితలులైనను నిష్ప్రయోజనముగను. నిజమున సూద్రులైన వారందరూ సేవచేసినను హిందూసంఘమునకు ఇట్టిక్షీణత సంపాదించినది.

మనము ఇప్పుడెట్లున్నాము?

పూర్వము ఆర్యులు అట్లుండిరి. నేటి దినము బ్రహ్మక్షత్రియ వైశ్య సూద్రులెవరునలేరు. అందరుకోరికవారు. ధనము సంపాదించుకొనుటయే ముఖ్యోద్దేశము. తనసుఖముకొరకు ధనము సంపాదించుకొనుటయే పరమధర్మమైనది. పూర్వమున వైశ్యులుకూడ ధనము సంపాదించి సేకరించు చుండెడివారుకాదు. మరియొక విషయము జన్మము ప్రధానముకాదు బ్రాహ్మణుడు సూద్రుడు కావచ్చునని వారుప్రవాసియున్నారు. చాతుర్వర్ణ్యం మర్యాదస్వత్వం గుణధర్మవిభాగయోః” న్యక్తులగునను కర్మనబట్టి వారివర్ణము నిర్ణయముగను.

ప్రపంచదుస్థితి

ప్రపంచము నందంతయు ఆకాంతి వ్యాపించుచున్నది. నిరంకుశాధికారమును ప్రజలు ధరింపజాలకున్నారు. ప్రపంచమునకు ఈగతి పట్టినది. అందులకే ప్రపంచమునందలి దిజ్ఞానవంతులు ప్రపంచము అంతరించు చున్నదని భావించుచున్నారని ప్రపంచపు చరిత్రాధికారి పెట్టు జరుగవలయును.

దైవతము, అదైవతము

కొందరు స్వల్పమున భేదమును ఆధారముగ వైశ్యుని తీవ్రము వాదప్రతివాదములతో కాలముగడపుచున్నారు దైవతమనియు అదైవతమనియు విశిష్టదైవతమనియు భేదములను తీయుచున్నారు. ఫలముకేయని గ్రహింప జాలకున్నారు. పరమేశ్వరుని కొందుటయే ప్రార్థనలబుధమనాహి సత్యము వల్లములేవన్నవి ను సాంప్రదించెను. తపమునగా ఏమి? ధర్మబోధనానామ తపస్స ధర్మము నిర్వహించుచు అంతరాయములను లక్ష్యము చేయక ప్రాణమునైనను పది ధర్మమును సంగ్రహించుట సంపదమై యుండుటయే తపస్సు ఈ శక్తి కొందుట ప్రస్థాచర్యమే సాధనము. బ్రహ్మచర్యము వల్ల జ్ఞానముకలుగును. జ్ఞానమువల్ల ధర్మమును గ్రహింపవలయునని అప్పుడు సంకల్పబుద్ధి కూడ ఏర్పడును. అంతిమార్థ జ్యోతిస్యము ప్రతిమానవుని శరీరమునందు ఒకజ్యోతియున్నది. ప్ర

పంచమున జ్యోతిని వ్యాపింపజేయు సూర్యచంద్రాదులకు కళంకములున్నవి. మానవుని శరీరమునందును జ్యోతి నిష్కళంకమైనది. తపశ్శక్తివల్ల ఈజ్యోతిని చూచుటసాధ్యమును. ఈజ్యోతిని చూడగలుగుటయే పరమేశ్వరునిఎదుగుట పరమేశ్వరుడు ఒక తెగకుగాని ఒకజాతికిగాని దేవుడుకాదు. అందరికని అన్నిటికని భగవంతుడు. ఆవేశవృత్తి కొందరు “సర్వభుక్తివంప్రహ్మ” అనెదరు. సర్వము బ్రహ్మమే అనెదరు. అప్పుడు ఆనూర్యము కాంతం కాంతం అని హితమింపగను. ఈవిధమున ఆవేశమువల్ల ఆద్రోశమువల్ల గాని బ్రహ్మజ్ఞానమును సాంధ్యము వాదప్రతివాదమునకు ఇది అడ్డమైనవిషయముకాదు. పరమపరిశ్రమైనవిషయము. ప్రపంచజ్ఞానమువల్లగాని శాస్త్రములు పురాణములు చదువుటవల్లగాని బ్రహ్మమునుసాంధ్యము. వైదికమామే సాధనము.

1 అహింస 2 సత్య 3 అస్తి (సంతృప్తి) 4 బ్రహ్మచర్య 5 అపరిగ్రహ (నిగ్రహము) 6 శౌచ 7 సంతోష ఈ సాధనములవల్ల మానవుడు తపస్వియగును. తపస్విత తత్వజ్ఞానము సాంధ్యము. ఇదియే వైదికధర్మముయొక్క ఆచర్యము.

ముగింపు

హిందూ సంఘము పూర్వోన్మత్త్యమును సాంధ్యవలయునని నవదాశ్రమధర్మములను అనిష్ఠింపవలయును. బ్రహ్మచర్యము ప్రధానముగ నుండవలయును. ఈ విధమున హిందుసంఘ పునర్నిర్మాణమునకు గడంగవలయును. ఇట్టిస్థితి వాంఛనీయును. మనము పూర్వపు ఆర్యులవలె మరల జీవించవలసియున్నది. జీవించకతప్పదు. శత్రువుని కాలమునుండి అనగా 6000 సంవత్సరములైనను ఇంకను హిందూ సంఘము పెడదారి త్రొక్కుచున్నది. 600 సంవత్సరములైనను హిందూసంఘము నిలచియున్నది. ప్రపంచచరిత్రయందు అఖండమున విఖ్యాతీసంపద గడంచిన అస్థిరములను, గ్రీకులను, రోమనులను వినియున్నాము. ఆ సామ్రాజ్యములు ఆహులు నేడు నిలచియున్నవా? ఎప్పుడో. అంతరించినవి. పతితమై యున్నను ప్రాచీన ఆర్యజాతి ఇంతవరకు నిలచియున్నది. ఒక మహాత్మాధర్మమునకు ఈ ఆర్యజాతి ఇంతవరకు నిలచియున్నది. పరమేశ్వరుని సంకల్పమిది. ఐరోపాఖండమునందలి పరిస్థితులు విషమముగనున్నవి. ప్రపంచమునందంతయు పరిస్థితులెట్లై విపరీతముగ నున్నవి. వారందరు కాంతిని అపేక్షించుచున్నారు. ప్రపంచదృష్టి యంతయు భారతదేశమునకు తిరిగియున్నది. ప్రపంచమునకు మోక్షము కలుగవలయునని భారతదేశమే దారి చూపవలయును. ఉపన్యాసములవల్లగాని ఆర్థికములవల్లగాని ఈపనికాదు. ఉన్నతాధర్మములు గలవారై జీవితములను గడపి ప్రపంచమునకు మార్గదర్శకులు కావలెను. ఈపని భారతజాతీయే చేయగలదు. ఆర్యులు ఎంతపతితులైనను వేదధర్మమును వారికి తెలిపినవారు అట్లు ప్రవర్తించవలయునని ఉత్సాహపడుచుండురు. ఆర్యులకింకను వేదధర్మములపై అభిరుచి విశ్వాసము అంతమొందలేదు. పరమేశ్వరునివై వైదికధర్మమే ప్రపంచోద్ధరణమునకు సాధనము. శ్రీరాముని ఆదేశమిది. వైదిక మార్గము నవలంబింపవలయునని శ్రీరాముడు మిమ్ములను కోరుచున్నాడు. ఈ మహాత్మాధర్మమును మీ రొనర్చవలయునని శ్రీరాముడు సంకల్పించుకొనినాడు. ఆ పరమేశ్వరుని సందేశమును గ్రహించినవారు పూజ్యులు. ఆవిధమున ఆనందించువారు పూజ్యులు. ఈ ప్రాచీనభారతవృత్తి ఉన్నతాధర్మములను మీరు గ్రహించునట్లు పరమేశ్వరుడు అనుగ్రహించుగాత!

యజ్ఞములు

స్వామివారు ఉపన్యాసము ముగించిరి. యజ్ఞములందు యాగపశువులను నధించుట. వైదికధర్మము యని ఒకరు ప్రశ్ననంపిరి. అందులకు స్వామిగారు ఈ క్రిందివిధమున ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి:—

అసేతు సంస్కృతమునందున్న గ్రంథములను చదువ జాలక ఆంగ్లేయు లొనర్చిన తర్జుమాలను చదివి ఈ విధమున భ్రమపడుచుండురు. వేదములు జీవహింసను సంపూర్ణముగ నిషేధించుచున్నవి. సార్వభౌముడు సక్రమముగ దేశమునంతయు పరిపాలించుటయే అశ్వమేధము. గజమును చంపుటకాదు. పంటపనుయమున పంటలకోసి దేశమున కంతయు ఆహారమొసగుటయే గోమేధము. యజ్ఞమనగా దానము, దేవపూజ, సంగతీకరణము. దేవపూజ యజ్ఞము. దేశకాలపాత్రలను గుర్తెరిగి దానము చేయుట యజ్ఞము. సంగతీకరణము అనగా సంఘములకు చేరి సేవచేయుట యజ్ఞము.

స్వామివారు ఉపన్యాసము ముగించినపిమ్మట అధ్యక్షులు మాట్లాడిరి. అధ్యక్షులకును స్వామిని వందనము లర్పించబడెను. అంతటితో సభ ముగిసెను.

హిందూమహాసభ

ఉపాధ్యక్షము

నిన్న సాయంకాలము 3 గంటలకు 1/202 గోవిందప్ప నాయనిపీఠిలో హిందూమహాసభ ఉపసంఘమును స్థాపించుటకై ఒకసభ జరిగెను. డి. బి. సల్లా గురుస్వామిశెట్టిగారు అధ్యక్షులుగను, హనుమయ్యగారు, తిరుమలాచారి, ఆర్. నరేశం గార్లు కార్యవర్తులుగను, గద్దె లక్ష్మయ్య నాయుగారు కోశాధ్యక్షులుగను నియమించబడిరి.

నిన్నటిదినమురాత్రి శ్రీధానయ్యస్వామిగారు సభలో మొయిలులో గుడివాడ వెళ్లిరి.

మద్రాసు కార్వరేషను

నిన్నటిదినము సాయంకాలము రష్యనుభవనమున మద్రాసు కార్వరేషను సమావేశము జరిగెను. వి. తిరుమలశెట్టిగారు అధ్యక్షుల వహించిరి.

ప్రావర్తిపక్ష విధించుటయందు కార్వరేషనువారు తీర్మానములవల్ల కొంతభేదము చేర్చుచుండుటచే చట్టము ననుసరించి పన్నును విధింపవలయునని 1921 సంవత్సరము సెప్టెంబరు 20 వ తేదిన ఆమోదింపబడిన తీర్మానమును ఉపసంహరించుకోవలయునని లోకులు ధండు అకౌంటు ఎక్జామినరుగారు సలహాపంపియుండిరి.

చట్టమునకు షెడ్యూలునిబంధనలను భేదమున్నదనియు ప్రస్తుతమున్న ఏర్పాటే పన్నులను చెల్లించువారికి లాభమును తినికాచలం శెట్టిగారు చెప్పి 1921 సెప్టెంబరు 21 వ తేదిన ఆమోదింపబడిన తీర్మానమును ఉపసంహరించుకొనుట అనవసరమని సభవారి అభిప్రాయమని ఒకతీర్మాన ముపపాదించిరి. కొంతచర్చ జరిగినపిమ్మట తీర్మానము ఆమోదింపబడెను.

రెవిన్యూ అకౌంటునుండి కాపిలు అకౌంటునకు 10 వేల రూపాయల బ్రాన్సుఫరు చేయవలయునను సలహా ఆమోదింపబడెను.

టీకాలు వేయుట

21 సంవత్సరములు గడచిన వారందరకు మరల టీకా వేయవలయును. కడచిన 7 సంవత్సరములల్లాగా టీకాలు వేసికొని వారికి ఈనిబంధన అనుసరింపదు. అనిష్టాండింగు కమిటీ (ఆగ్రిగ్య)వారు సలహా ఇచ్చిరి.

డాక్టరు నరేశంగారు టీకాలు మిగులభారకరమని వాచిరి. ఆశీర్వాదనాధారుగారు బలపరచిరి.

మల్లయ్యగారు తీర్మానముపట్ల సానుభూతి చూపు సామర్థ్యముగల వాక్కినేరులు లేరని చెప్పిరి. వ్యాసారావుగారు నేనుగోపాలశెట్టి తీర్మానమును ఆక్షేపించిరి. తన శివిజను నూటికి 60 మంది మరల టీకాలు వేయువృత్తిని ఆమోదింపవ్వారని భక్తవత్సలునాయుడుగారు చెప్పిరి. టీకాలు వేయుట సేవలయునని నిర్బంధము చేయుట యుచియుకావని పలువు సభ్యులు వాదించిరి. కొంతచర్చ జరిగినపిమ్మట ప్రాండింగు కమిటీ సలహా నిరాకరింపబడెను. అంతటితో సభ ముగిసె. మరల రిపోర్టు మంగళవారము సభ జరుగును.

నవీనకుసుమములు! నవరసభరితము!!

ప్రకాశకు: సంపాదకు:

జయశంకర్ అండుకో, యన్. జి. ఆచార్యులు.

కనక కుసుమావళి గ్రంథము

వేగమే చందాదారులుగండు!

చందాదారులకు ప్రత్యేకమును. రెండవముగ, మూడుముద్రల కొకమారు రూపాయ 450 పేజీగల విన్నవైతాళి కానికొలెండు చేయబడిన గ్రంథము చందాదారులకు. 1.0.0 కు మాత్రమే కంపుచుండును. ఇతరులకు 1.4.0 కపాలాభివృద్ధి ప్రత్యేకము.

ఇందు కవిశోధక. చారిత్రాత్మక, సాంఘిక, ఆధ్యాత్మిక మాధ్యమగ్రంథములు ప్రకటించుచుండును. కంపుచుండును (0.2.0) వివాదనాసతి (0.6.0) “దొరికితిరా! దొరికి!” (0.6.0) తెనాలిరామలింగ విశోధకము (0.4.0) కుసుమముగాల ప్రథమసంపుటము అనే పుస్తకముతో కొనియడపడి సర్వకాలాద డియ మూటతో చాలాపురుగు భుక్తిప్రాప్తి. గల విశ్రాంతిమాత్రమే యున్నది. కవికుసుమావళి ద్వితీయసంపుటము అగ్రస్తు మూడుముద్రల కవికుసుమము 2.0 పోస్టేజిప్రాప్తి. యాదిగోవిందమునకు పంపవలయును. ప్రథమసంపుటము చందాదారులకు 1.0.0

మనజో:—జయశంకర్ అండుకో, చాకలిపేట, మదరాస్

తా. 15-01

ఆంధ్ర పత్రిక

1924 వ సం॥ మే 23 వ తేదీ

శుక్రవారము

గాంధీమహాత్ముడు: శాసనసభా ప్రవేశము

ఎట్లకేలకు, గాంధీమహాత్ముని యోగ్యత, దాసు నెహ్రూగార్ల యొక్కయు ప్రకటనలు బయల్పడినవి. గాంధీమహాత్ముని యభిప్రాయములు బహిష్కారసాధనము లగుటచే, మహాత్ముడేమని యెఱుఁగెనదియు, ముందే యూహించుటకు సాధ్యమైనది. కాని, దాసుగారి సంగ్రహించిన పిమ్మట గాని మహాత్ముడు తన యభిప్రాయమును ప్రకటించినది వాస్తవము జేయుట చే, ఇంతయాలస్యము జరిగెను. ఇందుకు విచారించినప్పుడేమి జరుగవలయును, ఈ విషయమై కలసి యోచించి యుండుట శుభసూచకము. చిత్తరంజనదాసుగారి యివ్వన, ఎక్కువ జజ్ఞాన సలపుట కిదిమీద వీలగును అసహాయసిద్ధాంతమునకు దాసుగారు భిన్నవ్యాఖ్యానము చేసినదియు, మహాత్మునియభిప్రాయమున కిది విరుద్ధమనియు, దాసుగారి ప్రసంగములను విని నప్పటినుండియు తెలుపుచునే యుంటిమి. అసహాయోద్యమజనకుడగు మహాత్మునిభావము గ్రహించి, తదనుగుణ్యముగ నడుచుటయే దేశమునకు శ్రేయస్కరముగ నుండెడిది. మహాత్ముని మార్గము ననుసరించుచుంటిమని తెలుపుచు, అతడు విధించిన నియమములను మూలద్రోయుటవలన, ప్రస్తుతసందర్భస్థితి జనించినది. అసహాయము కేవలము నిరోధము మాత్రము గాజాలదు. దాసుగారి సంతకపు ప్రసంగించినను నిరోధమునందే అసహాయపదమును వాడి తమ సిద్ధాంతముల నల్లరి. శాసనసభలు వట్టి వయనగాని, అసహాయము నిష్ప్రయోజనమని మహాత్ముడు వచించియుండలేదు. ఇటులే న్యాయస్థానములును పాఠశాలలును, బూర్జువా భాగిగాని యెవల అసహాయమును త్యజింపవలసినదని, మహాత్ముడు దెలిపియుండలేదు. అసహాయము నవలంబించి వారిసంఖ్యలగూర్చి నయితము మహాత్ముడు తరముజూపలేదు. కొలదిమందియైనను అసహాయధర్మమును నిష్కర్షగ నవలంబించిన చాలునని మహాత్ముడు పదేపదే చాటుచుండెను. అసహాయోద్యమముయొక్క ముఖ్యోద్దేశము, ప్రజలదృష్టిని పరాధీనత నండి స్వతంత్రతకు మరలించుటయే. ఆర్థిక వివక్షనమును ప్రజ్వలించజేయుటయే. స్వరాజ్యము బట్టి “స్వ”యను భావమును బలపరుచుటయే. “స్వ”, “పర” తారతమ్యమును మనస్సునకు దెచ్చుటకు అసహాయపద్ధతినన్ని దివ్య మగుపద్ధతి మరియొక టుండజాలదు. ప్రజలదృష్టి స్వతంత్రతకు మరలినకొలదియు, నిర్మాణమునకు ప్రోద్బలము గలుగుట నిశ్చయము. నిర్మాణమే, స్వరాజ్యసాధనము మూలసాధనము. నిరాకరణము, నిర్మాణమును పురికొల్పుటకు ఉపకరించును. నిర్మాణము చురుకుగ జరుగుచున్నచో, నిరాకరణపు కలుత్యము దానియంతట యందే యుండును. అసహాయము, మనసికదృష్టియని గాంధీమహాత్ముడు దెలిపి యుండెను. దాసు, నెహ్రూగార్ల సంగతి సంగీకరించును. మహాత్ముడు సంతకించినదీనే, అసహాయము

ముందునడల, తా మామార్గమును విడనాడుటకు వెనదీయమని వీరు ప్రతిజ్ఞ చేసిరి. అందుచే తేందు దారు లేర్పడగలవు. ఐనను, గాంధీమహాత్ముడు కాకినాడ కాంగ్రెసు తీర్మానము సంగీకరించుచున్నాడు. స్వరాజ్యపక్షమువానికి ప్రతికూలముగ నాందోళన నలుపనని బాస యిచ్చియున్నాడు. స్వరాజ్యపక్షమువారు ప్రతిష్టంభనలకు గడంగిన పిమ్మట, అవలంబించదగినది శాసనోల్లంఘనమే గద. శాసనోల్లంఘనమును కొనసాగించుటకు మహాత్ముడు స్వరాజ్యపక్షమునకు, తోడ్పడుటకు దృక్పథము యున్నాడు. కాని అతడు విధించిన పరతులు చెల్లవలెను. ఈలోపున కాంగ్రెసునందలి ఇరుపక్షములవారును కద్దరు నిర్మాణమును బూర్తి చేసి, జాతీయనిర్మాణమునకు తోడ్పడవచ్చును. అనవసర వివాదములకు తావుగాని, సావకాశముగాని యుండజాలదు. కాకినాడ తీర్మానమును, మహాత్ముని యాదేశమును, ఇరుపక్షములకును విద్యుత్తద్ధర్మమును చక్కగ బోధించుచున్నది ఇకమీద కొత్తసందేశములకై పరితపింపనవసరములేదు. ప్రస్తుతసమయమున కార్యదీక్షయే క్రధానము.

మహాత్మునకు విజయము గలుగుగాక!

ప్రాచీన సాంఘిక వ్యవస్థ

వర్ణాశ్రమధర్మ మనన పరిహసించెడి యీదిని ములలో గాంధీమహాత్ముడేమి, శ్రద్ధానందుడేమి, ప్రాచీన సాంఘిక వ్యవస్థను కొనియాడుట కొందరకు విపరీతముగ దోషకమానదు. కాని ఆధునిక ప్రపంచస్థితిని చక్కగ కరిగించినకొలదియు ప్రాచీనపు పీర్వాము లెక్కుడు మనశ్శాంతిని సంతృప్తిని కలిగించెనని గోచరింపకమానదు. అయ్యది తిన్నగ కొనసాగియెడల ప్రస్తుతదస్థితి హిందూ సంఘమునకును హిందూ మతమునకును దాళించెడి గాదు. శ్రద్ధానందుడు దెలిపినటుల, త్యాగమే ప్రాచీనవర్ణ వ్యవస్థకు మూలాధారమై యుండెను. ఆధునిక సంఘములకు భోగమే పరమావధి యగుచున్నది. ఆకర్షము మారుటచే, ప్రాచీనవ్యవస్థ హిందూజాతాభివృద్ధికి ప్రతిబంధకముగ పరిణమించెను. భోగలాలసులై పాశ్చాత్యులు తమయక్కరలను పెంచుకొనిరి. జీవితపరిమాణమును వృద్ధిజేసికొనిరి. బంగారు నాణెములనే దైవముగ పూజింపసాగిరి. ఇంద్రియ సంతృప్తినే ప్రధానముగ నెంచిరి. అందుచే నెకరితా నెకరికీ పోటీ ఏర్పడెను. ప్రపంచసౌఖ్యములను తాముమాత్రమే అనుభవించవలయు ననియు, అవి మరియొకరికి జెందగూడదనియు, ప్రతిజాతీయు భావించుటచే స్వార్థపరత్వము మిన్ను ముట్టెను. కలహములు పెచ్చు పెరిగెను. సంగ్రామములు దృఢించెను. ప్రపంచము దుఃఖభూమియై మయ్యెను.

సర్వభూతశ్రేయమునందే తన శ్రేయము మున్నదని మానవుడు గ్రహింపకుండుటచేతనే, యిట్టి దురవస్థ వాటిల్లినది. భోగానుభవ మెంతదూరము బోయినను, దురాశను పురికొల్పునేగాని, మనశ్శాంతి నెఱవగజాలదు. ఆకారణముచేతనే పాశ్చాత్య ప్రపంచము సర్వవిధముల భివృద్ధిజొందియు, తృప్తి జెందకున్నది. వైఖ్య, స్థిమత్తు, వాయవిమానములు, వాయువార్తలు, విద్యుచ్ఛక్తి సాధనములు మున్నగునవి, ప్రపంచమునంతట ఒక్కవలయములోనికి దెచ్చుచున్నవి. వైమానికులు ప్రపంచమునంతట అతివేగముగ చుట్టివచ్చుచున్నారు. అమెరికనుల కన్న ఇంగ్లీషువారు, ఇంగ్లీషువారికన్న ఫ్రెంచివారు ముందు చుట్టిరావలయునని ప్రయత్నించుచున్నారు.

వైరులెను ఏర్పాటులద్వారా, ప్రపంచములో నెక్కడ జరిగెడి సంగతులనయినను త్రుటికాలములో గ్రహించుటకు సాధనము లేర్పడినవి. ఇంగ్లండులో నొక్క ప్రసంగము జరిగిన, ప్రపంచమంతయు నేకకాలముననే వినగలదు. దూరముదగ్గరయను భేదము లేగనున్నది. కాలము, అవకాశము మున్నగు ప్రతిబంధకములు దొలగిపోవుచున్నవి. భౌతికముగ నేకత్వమునకు దారి ఏర్పడుచున్నను, జనులహృదయములు మాత్రము ఎడమగుచున్నవి. వీని మధ్య సయోగము గుడురుటలేదు. చిత్తశాంతి దూరమగుచున్నది.

అందుచే ప్రకృతిశాస్త్రజ్ఞానము వృద్ధి జగుచున్నదని వంటిసింతుట కవకాశము లేకయున్నది. కొత్తకొత్తయంత్రములు, మానవవికాసమునకు మారుగ మానవనాశమునకు దారిజూపుచున్నది. ప్రస్తుతవిమానములపోటీ, ఉపద్రవకారణ మగుచున్నది. నేడుగ్రహించిన జ్ఞానమును రేపు సంగ్రామములలో నుపయోగింపవచ్చును. వైరులెను ఏర్పాటులవలన, ఎంతయువృద్ధమయినను మున్నగు ఏర్పడవచ్చును. ప్రాచీనకాలమునగూడ అనేక విషయములలో జ్ఞాన విభివృద్ధి జెంది పిమ్మట క్షీణించినటుల దృష్టాంతము లుండెను. విమానాదిసాధనములు ప్రాచీనులకు దెలియు ననియు, దూరశ్రవణదూర మననాదిశక్తుల గలిగిన తపోధను లుండిననియు, ప్రాచీనగ్రంథములు దెలుపుచున్నవి. కాని యీ శక్తులన్నియు భోగమునమిత్తము గ క మోక్షసాధనమునిమిత్తముపయోగింపబడెను. అప్పుడయినను, స్వలాభమునకును కరపీడనమునకును కట్టిశక్తుల నుపయోగించినవారు లేకపోలేదు. రాక్షసగణము నందు పెక్కుమంది యిట్టి దుష్కృత్యములకు గడగి, నహజముగ మడిసిరి.

ఋషులలో కొందరు దురాగ్రహసంభూతులై తమ తపోమహిమను శాపాది కార్యములకు వినియోగింపగనే, అదివర కార్జించిన ఆధ్యాత్మిక సంపద నంతను కోల్పోయి పశ్చాత్తాపము జెందుచుండిరి. తమ యమూల్యశక్తిని దుర్వినియోగము జేసిన ఇంద్రాదిదేవతలు దుఃఖములపాలయిరి. కాని, అన్నిసాధనములు మోక్షప్రాప్తి కుపయోగపరుపవలయు నను నవ్యక్తము, ప్రాచీన భారతవర్షము నందు విశేషముగ ప్రబలియుండెను. మనశ్శాంతి కందుచే భంగము కలుగకుండెను. గాంధీమహాత్ముడిసమయమున పరల ప్రాచీన హిందూవాద్యములను పునరుద్ధరించుటకు తన శక్తినింపి ధారబోయుచున్నాడు. భోగపరాయణత్వమునుండిత్యాగ సిద్ధివంకకు ప్రజలదృష్టిని మరలించుచున్నాడు. పాశ్చాత్య ప్రపంచము గూడ ఈ మార్గము నవలంబించినగాని, శాంతి ననుభవించజాలదు. ఆధునిక నాగరిక మెంతవృద్ధిలో నున్నను, బాహ్యస్థితిని మార్పుచున్నది గాని అంతశ్శుద్ధికి తోడ్పడటలేదు. అందుచే హిందూదేశము స్వధర్మమును విమవకుండ ముందుకుసాగుట యవసరమగుచున్నది. వర్ణాశ్రమధర్మ మెంతక్షీణించినను, అందలియాదర్శము చెడజి గాదు.

శ్రద్ధానందుడు సూచించినటుల ఆశ్రమధర్మము వ్యవస్థధర్మము, సర్వవ్యవస్థ సంఘధర్మమును సహింపించుచున్నది. దెలిసికొని త్యాగమే మూలాధారమగుచున్నది. నాలుకశ్రమములకునుత్యాగమే ముఖ్యధర్మము. బ్రహ్మచర్యము, గృహస్థ్యము, వానప్రస్థము, సన్న్యాసము, నాలుక శ్రమములను యథావిధిగ గడిపినచో, కలతల కెడ ముండజాలదు. బ్రహ్మచర్యము కమశిక్షణతో ప్రారంభమగును. ఇంద్రియనిగ్రహము ప్రబలి మనోదాఢ్యమును, దేహదార్ధ్యమును వృద్ధి జేయగలవు.

విదేశ వార్తలు

ఓడ్డయరు నాయరు దావా

సర్ మ్యాజిస్ట్రేట్ సర్ శంకరనాయరు తరపున వాదించుట

హంటరు విచారణసంఘమువారి పక్షపాతిము

లండన్, మే 21:—ఓడ్డయరు నాయరు దావా మరల విచారణ ప్రారంభమైనది. సర్ శంకర నాయరు తరపున మ్యాజిస్ట్రేట్ జెస్సీ:—1919 సంవత్సరములో పంజాబు అల్లరులను గూర్చి ఆధికారులు జెప్పిన సంగతులను జూర్జరు లగు మీరు 15 రోజులనుండి వినుచున్నారు. పంజాబులో జరిగిన సంగతులను గూర్చి హంటరు విచారణసంఘమువారు అధికారులనే అడిగి తెలిసికొని ఉరకుండిరి. పంజాబు అల్లరులలో బాధపడినవారి సాక్షులను దీనిని పోషించు అసభికారులకు ఈ విచారణలో సాక్షులు నీయలేదు. తాము పోయి సాక్షులను నిర్బంధించి తమకు ప్రయోజనము నొందినట్లు కడి సరియైన మార్గము కాదని నిరూపించిరి. ఈ అల్లరులను గూర్చి సరియైన న్యాయస్థానమున విచారించవలసినది.

సివిలియన్ కోర్టుల తప్పులను గుర్తుచేయుట

చాలవరకు అధికారులచర్యను హంటరు సంఘమువారు గుర్తుచేయుచున్నది. అన్యాయముగ నివారణలేకుండ నైతికతను దాటి, సివిలియన్ కోర్టులను గూడ ఈ విషయంలో కొంత భాగమును పాల్గొనవలెను. సర్ మ్యాజిస్ట్రేట్ ఓడ్డయరుగారి అధ్యక్షతన ఉన్న సివిలియన్ కోర్టుల న్యాయముగ ప్రవర్తించలేదు. హంటరు సంఘమువారి నిరేదానినైన గూర్చి ఇండియా ప్రభుత్వమువారు గూడ నైతికతను నిరూపించిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు మాత్రము సివిలియన్ కోర్టులను అంతగా గుర్తుచేయలేదు. ఈ నిరేదానినైన గూర్చి లాండ్ జార్జి ప్రభుత్వమువారు తమ యభిప్రాయమును తెలియజేసినపుడు మాత్రము అధికారులు గుర్తుచేయుట తగ్గదు.

ఓడ్డయరుగారి సంకుచితదృష్టి

అల్లరులు జరిగిన 5 సంవత్సరములకు ఓడ్డయరుగారు ఇప్పుడు దావా తెచ్చిరి. సర్ శంకరనాయరుగారు తమ గ్రంథమును ఇండియాలో ప్రకటించిరి. కాని శంకరనాయరుగారు ఓడ్డయరుగారు ఇంగ్లండులో దావా తెచ్చిరి. అల్లరులు జరిగిన ప్రదేశమునకు ఇరుకుకు వెళ్లి మైక్లూరు మున్నది. శంకరనాయరుగారు ఆతనిని గురించి జెప్పిన దంతయు తప్పుని జెప్పుటని జూర్జరుల నడుగుచున్నారు. ఆ ఉపద్రవమును తొలగించి పంజాబును ప్రభుత్వమును నిలబెట్టి కాపాడిన వాడను భావించి జెప్పవలె ననుచున్నారు. అప్పుడు ఇండియాలో జరిగిన సంగతులను గూర్చి ఓడ్డయరుగారు దాని సంకుచితభావముతో అసత్యముగ తెలుపుచున్నారు. ఇండియాలో తనకు అనుకూలమునటుల సాక్షులను నిర్బంధించెను. ఎవరి యెదుట విచారణ జరుగుచున్నదో సమస్తమును ఇప్పుడు గూడ అసాక్షులను జెప్పెను. అట్లు చెప్పవలయునని సాక్షులను వివక్షపడిన ఓడ్డయరు పక్షమువారి మాటలనే వినిరి. మరిన్ని ఇతరవిషయములలో ఉపకార మధోగీతంబు లేదు. ఇప్పుడు వారికి ఆపేరుకొని ఆందోళనమును గూర్చి తెలిసెను. ఇండియా గొప్పకుట్రలను బండ్లుచున్నదనియు తనకు తనకు ఆశ్చర్యమైన సంగతులను వినిరి. భారత నైతికతలను నమ్మరాదని గుఱుపడెడిది. అమృతంబులో జరిగిన సంగతులకు దానిని ఇప్పుడు క్షమాపణగా జెప్పుచున్నారు. లాహోరులో జరిగినవానికి క్షమాపణగా జెప్పి, ఏదో మిషను జూపి తప్పించుకొనుటకు పిలుచెను.

బలశాలి

తన కుపయోగముగ నున్న పుణెల్ల హంటరు కమిషను ఎదుట ఇచ్చిన సాక్షులను ఓడ్డయరుగారు రుపయోగించుకొనిరి. తనకు అనుకూలముగ లేనపుడు భారతదేశసంక్షిప్త విలేఖరులు సరిగ వాక్కులను దీసికొనలేదని వారిని నిందించిరి. మరియు హంటరుసంఘమువారు న్యాయముగ తన పట్ల ప్రవర్తించలేదనిరి. ఇప్పుడు తనకు న్యాయముగలగు చున్నదని ఓడ్డయరుగారు సంతృప్తి పని జెందుచున్నారు. ఇంగ్లండులో న్యాయపరిపాలనము చాలమంచిదని శంకర నాయరుగారు నమ్ముచున్నారు. బ్రిటిషు జ్యూరీలు తనకు న్యాయమును గలుగజేసెదరని నమ్ముచున్నారు. ప్రజలు మాంబుధర్మ విధానమును అనుకూలముగ జూచుచున్నారు. ఓడ్డయరుగారిని తమ స్నేహితునిగ జూచుకొనుటలేదు. ఇందులో ఎంతయో ఇమి

డియున్నది. ఓడ్డయరుగారు ఒకరు జెప్పిన విషయముగారు. తనకు తోచినట్లులే జేయుచారే. ఎవరును క్రిందివారుగాని పైవారుగాని ఆతనికి అడ్డురాగూడదు. అడ్డు వచ్చిన స్వల్పవిషయమైనను ఆతడు సహించడు. వారితో తగవులాడును. తాను అన్నమాటను తప్పుకొనకారము పోవుచాడు. ఆత్మవిశ్వాసము పూర్తిగ గలదు. ఎవరైన అతనిని ఖండించినని వారిని హింసించునట్లు భావము గలవాడు వారితో కడిదియైనను స్వభావముగలాడు. ఒకరు జెప్పిన విషయం. ఇండియాను బ్రిటిషు ప్రభుత్వమే ప్రేమిస్తున్నది, మంచి దని శంకరనాయరుగారు రనుచున్నారు. పంజాబులో ఓడ్డయరుగారు ఒక్కరును తనంతట తాను బీభత్సము గావించెనని మ్యాజిస్ట్రేట్ నూచించలేదు. ఓడ్డయరు ప్రభుత్వమున జరిగినభగోరము అంత ఇంత యని చెప్పనలవిగాదనిరి. సామ్రాజ్యమైనది సమావేశమునకు ఎంతయు పనిజేసెను. సాక్షులమును గాంచెను. ఈపనిని మిత్తము న్యాయమును దానినంతయు జేసిరి. కాని అతని ప్రయత్నములు పూర్తిగ ఫలించలేదు. యుద్ధలక్షణములేని ప్రదేశములందు ఇతరపద్ధతుల నుపయోగించిరి. అనేకచోట్ల కలలో వైన నెటుంగని భగోరములు, బౌద్ధమను అనుమానకరముగ జరిగాను. ఇది నిజమేయినచో ఇందంతయుపూర్తిగ ఓడ్డయరుగారికి తెలియునని మ్యాజిస్ట్రేట్ నూచించుటలేదు. కాని కొంతవరకు ఓడ్డయరుగారికి తెలియుననియు తెలిసియు వానిని వారించుటకు తగినచర్యను దీసికొనలేదని మ్యాజిస్ట్రేట్ గారు నిరూపించుట విచారణ ఆపుచేయుచున్నది.

తూర్పు ఆఫ్రికా వెడదెను

కన్యాప్రజలతో ఆలోచించినగాని తూర్పు ఆఫ్రికా రాజ్యము లన్నిటిని సాంఘాతికరాజ్యముగ నేర్పరుచుటకు కన్యాశాసనసభవారు నిరాకరించిరి.

వైచి ఆర్థిక పరిస్థితులు

ఫ్రాంకుఫర్ట్ పడిపోవుట

ఫ్రాంకుఫర్ట్ పడిపోవుటచే రాజకీయవేర్తలు చాలభయపడుచున్నారు. ఆర్థికపరిస్థితులను సరిపుచ్చెదమని హెరియట్, వెయిమర్లు గార్లు ప్రకటించిరి.

క్రిత్తిమ్యభవ్యమువారు దూరభూమిలో పడవరేమాయన భయముతో సాహుకారు లుండుటచే ఫ్రాంకుఫర్ట్ పడిపోయినది.

మసోలు సభ

కాన్స్టాంటినోపిల్, మే 22:— మసోలుసభ యొకసారి సమావేశమయినది. బ్రిటిషువారిరకపున పెర్సీ కాక్స్ గారు తెలియజేసిన సంగతులకు తుదుప్పులు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి. మరల శనివారమువాడు సమావేశమగుదు. అప్పుడు సర్ పెర్సీ కాక్స్ గారు తుదుప్పులకు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెదరు.

పత్రికలు దేశీయమంత్రిని ఖండించుటచే ఆతడు, పత్రిక దుబేగారు రాజీనామా నొసరిరి.

చీనాదొంగలు

పూనో, మే 22:—డిన్సుమారు (అమెరికా) మ్యాక్ (బ్రిటిషు) మరియుగారు చీనావారిని మెయిసిక్ దగ్గర దొంగలు ముట్టజెంచిరి. డిన్సుమారుగారికి గాయములు తగిలినవి. మెయిసికుకు పారిపోయెను. అచట చనిపోయెను. తక్కినవారిని, మ్యాక్ గారితో దొంగలు బంధించి జేసిరి.

తురుష్క-ముఖము

ప్రభుత్వమువారు తీర్పురు

లండన్, మే 22:—ఉదయం 12.55. ముహరం ఉత్తరువును తురుష్క ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించి రని తెలియుచున్నది. ఈ ఉత్తరువును లాసేను ఒడంబడికలో ప్రవహరచలేదను కారణముచే దానిని అంగీకరింప జాలమనిరి. అందుచే తాము ఈయనలను అపవృత్త తీర్చనవసరము లేననుచున్నారు. గ్రేటు బ్రిటను తర్కిక గొప్పమొత్తమును బురుగుగ నిర్బంధము సంస్థలాలగ నన్నపుడు తురుష్క ప్రభుత్వమువారిట్లు ప్రవర్తించుట వారిపరపతి పోవుననుచున్నారు.

భారతీయుల కోర్కెలు

దొమనియను ప్రతిపత్తి కావలెననుట

ఇంగ్లండులో ప్రచారము

లండన్ మే 17:— ఇండియాకు దొమనియను ప్రతిపత్తి నీయవలెనని ఇండియాకుండి నేషనలు కన్ఫరెన్సును రాయబారాలు వెల్లిరి. బ్రాహ్మర్షులలో తమ యుద్ధము ప్రచారము నిమిత్తము వెయింటు బ్రాహ్మవనమున కార్మికసభ్యుడైన చార్లటన్ గారి అధ్యక్షతన ప్రవర్తించిరి.

శ్రీనివాసశాస్త్రి, ముఖ్య కార్యకర్త, అనీచెనెంటుగార్లు పాల్గొనిరి. బ్రాహ్మర్షుల కార్మికపక్షమువారు సభకు నేయూత నొసరిరి. అంతయు ఉత్సాహముగ నుండెను. ఇండియాగవర్న మెంటు ఆట్ట పోషాధారమున ఇండియాకు బ్రాహ్మతాయుత్సాహుత్వము నిచ్చుట గ్రేటు బ్రిటను ఉద్దేశ్యమని ప్రాసిరి. పార్లమెంటు ప్రభుత్వమును నిర్వహించుటకు సామర్థ్యమున్న దని భారతీయులు రుజువు జేసిరి. తమకే కిని జూపిరి.

అట్లే సమయమున ఇండియాలో భిన్నభాటులు, భిన్నభాషలు మున్నగు వ్యత్యాసములను ఊహించి బ్రాహ్మతాయుత్సాహుత్వము నీయలేని ఆకిర్యవనవారము. ఈవ్యయ లన్నిటిని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు సాధించవలెనని శాస్త్రిగారు చెప్పిరి.

మానుకసారి అనకాశమునీయును. ఇచ్చినచో ఇంగ్లండు పశ్చాతాపపడనక్కరలేదు. అట్లు భారతీయులకు ఒకసారి బ్రాహ్మతాయుత్సాహుత్వము నొసరిరే భారతీయుల విశ్వాసమును చూపించెదరు. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యముతో సంబంధమును నుటకు గర్వపడెదరు. గౌరవముని తలంచెదరు. తనకు స్వాతంత్ర్య మె తెలియవలయున్నచో ఇతరులకుమాడ స్వాతంత్ర్యములే బాధకరమని ఇంగ్లండునకు తెలియనని శాస్త్రిగారు నిరూపించిరి.

భారతీయుల ధ్యానములై మెక్కువారుగాను ప్రాంత పద్ధతి ననలంపెదరు. మిలాభమునిమిత్తము మాలాభము నిమిత్తము మనమిద్దరము కడిసి ప్రవర్తించవలెను. అంతయుగాని మీరు యజమానులు, భారతీయులభ్యుత్పాదక ప్రవర్తించరాదు. మనమభ్యుత్పాదక భారతీయులను, ఇంగ్లండు ప్రభుత్వమువారు ను స్నేహితులనెను, సోదరులనెను, సహచరులనెను ప్రవర్తించవలెనని మునిషీ ఈశ్వరశరణుగారు తెలియజేసిరి.

అ. బెసంతుగారు

ఇండియాకు పాశ్చాత్యుల ప్రజాస్వామ్యమును నేర్పవలెనని బ్రిటను నటించుచుండెను. 5 వేల సంవత్సరములక్రిందటనే భారతీయులు గ్రామపంచాయితీలములముగ ప్రజాస్వామ్యము నేర్పరుచుకొని సామ్రాజ్యములను నెలకొల్పిరి. బ్రిటిషుపరిపాలనము వచ్చినపిదప భారతదేశము ఇత్యర్యము తొలగి స్వముగ చారిత్త్యమున ప్రవేశించెను. విప్లవచేయు చూలబడినది. ప్రజలు అజ్ఞానుయిరి. ఈ అజ్ఞానమే భారతీయులపాశ్చాత్యత్వమునకు నిరోధముగ పరిణమించుచున్నది. భారతీయులకు విద్యాభ్యాసమును, ప్రవేశమును నెరజుల్లదొయని కీ|| కే|| గో|| కే|| గారు ఆరణ్యరోషము గావించిరి. భారతీయులే తమరాజ్యాంగనిర్మాణమును గావించుకొనవలెను. విదేశీయులు తమ రాజ్యాంగవిధానమును భారతీయులపట్ల ఉపయోగించరాదు. భారతీయులకు స్వాతంత్ర్యము నిరాకరించితిమేని ప్రజాము విసిగి భారతీయులు గ్రేటు బ్రిటనునుండి కడిపారొందు. ఇదియే ఉపద్రవము.

భారతీయులను నింయంధులుగ గావించి విమానములతోడను బాంబులతోడను వారిని కొంతకాలము ఆదమాయించవచ్చును. కాని స్వాతంత్ర్యము నవధించు ఇంగ్లండు ప్రజలు ను జంపి పరిపాలనము జేయకాహింసించజాలరు. ప్రపంచము ఊరకుంచును. ఇండియా ఇంగ్లండు కలిసియున్నచో ఆసియా యారపు కలిసియుండుటకు వీలగును. పౌరసంఘికశాంతి వృద్ధిగలదని చెప్పంతుగా రనిరి. (భారత్వర్ష)

పోలీసు సరిహద్దు

దొంగలదాడి

లుఖేనియా, సోవియటు దొంగలు పోలీసుసరిహద్దుకావల దానినొసరి. వారానానికి చాలాభయమునున్నది. జనవరి నుండి అదేపనిగ దొంగలుదాడినట్లునున్నారు. నిన్నటిదినము 100 మందిదొంగలు సాయుధులై పెరిపోనతోటలను తెగగొట్టి మిశి వోజగ్రామములో దిగి నోమగొనిరి. 20 మందిగాయములగులుగజేసి జంపిరి. పోలీసువారు అయిదుగురు ధైర్యముతో పోరాడిరిగాని ఇరుచుచనిపోయిరి.

తక్షణముసరిహద్దుపైన్నమును ఎత్తువలయునను మంత్రివర్గమువారు నేడు సమావేశమైరిచ్చానించిరి.

పనిలేని కార్మికులు

ఇళమా రెస్సు

కార్మికుల ఆశయం

లండన్, మే 22:—ప్రభుత్వమువారు పనిలేని కార్మికుల సమస్యనుగూర్చి ఏమియు చేయవలసిన టాంపెగారి శీతమును నూరు పానులను తగ్గించవలెను సర్ జోయిడ్ సర్ హితు గారు పేరు కాయన్నసభలో తీర్మానము నుపపాదించి చర్చించెదరు. ఏమనగా యని కార్మికుల ప్రభుత్వమువారు ఆశయం బడుచున్నారు.

బైటనులో బరుగు లిబరలు సభకు లిబరల్స్ చాలమంది పోవుచే ప్రభుత్వమువారి పరిశీలనలనుగూర్చి గమనించుచున్నది. ఒకవేళ పరాజయము గలుగుచో ఏమి చేయవలెనో ఆలోచించుటకు పార్లమెంటు సభ్యులను లిబరల్స్ ముందొకసభకు గా వింపెదరు. ఈ తీర్మానము నెట్లనను కార్మికుల ప్రభుత్వమున విశ్వాసము లేదను తీర్మానముగ మద్దతువాదులు గ్రహించవలసి తెలియుచున్నది. ఒకవేళ ప్రభుత్వమువారు ఓడిపోయినచో టాంపెగారు తక్కువ చేసిన శీతమునే అంగీకరించవలసి.

పెంచి నాకాదళము

సమీపములో పోవు క్రూరములు
శీతమునుగ తయారగుచున్నది

లండన్, మే 21 రాత్రి 9.50 ఫ్రెంచి యుద్ధనాకాదళమును శీతముగ నభివృద్ధి చేయుచున్నారు. అంతర్జాతీయ, క్రూరములను విస్తారముగ నిర్మించుచున్నారు. 12 ట్యాంక్ డివిజన్లు తయారు చేయుచున్నారు. ఇన్నీయు 1925, జనవరి ఏప్రిల్ లో పూర్తియగును. మొదటితరగతి అంతర్జాతీయ నాలుగు తయారగుచున్నవి. 1925 నుండి 1931 వరకు 5 క్రూరములు, 15 ట్యాంక్ డివిజన్లు పడవల నాళ మొనర్చునవియు, 24 ట్యాంక్ డివిజన్లు పడవలు, 2 క్రూరములు అంతర్జాతీయములు, 7 గలలను నాళమొనర్చు జలాంతర్జాతీయములు మున్నగునవి తయారుచేయ జరుగును.

భారతదేశ సంస్కరణములు

చేయబడు సవరణలు

డెయిలీ టెలిగ్రాఫ్ సత్రికాభిప్రాయము

లండన్, మే 20:—ఉదయం 1.25 ఉభయక్ర సభ్యుల సభ్యులను క్రొత్త సంస్కరణములను సవరణ చేసిన పద్ధతి ప్రకారము సమంజసముగ ఉపయోగించుకొనెదమని భారతీయులు అభిప్రాయపడుచో ట్రిటిషన్ ప్రభుత్వమువారు ఉదార భావముతో నభివృద్ధిని గలుగజేయ సంసిద్ధులైయున్నారని డెయిలీ టెలిగ్రాఫ్ సత్రిక వాపోనుచున్నది.

ఆలియన్స్ ప్రభుత్వ ప్రభుత్వమువారికి మెడలు విరుగుచున్నవి. హోమురాలు, ప్రజాస్వామ్య వను భాష నుపయోగించువారికి క్రొత్త సౌకర్యములను కలుగజేయుటకు వీరు ఉదారభావముతో నున్నారు. అట్లు సంస్కరణముల నభివృద్ధి చేయుటలో వీరు అతిదాక్షిణ్యముతో నుందురు. అందుచే ఆంగ్లో హైందవభిప్రాయములను పూర్తిగా ఆలోచించుట ముఖ్యము తక్షణము సంస్కరణములను విస్తరింపజేసిన అపాము లేకుండునట్లు ఆలోచించవలెను.

ఈ వారాప్రతిక సంస్కరణములను విస్తరింపజేయుట ఉత్సాహకరముగ లేదు. మాండుఫ్యాక్టర్ విధానమును భారతీయులనుజేసి భారతీయులకు రుచించునట్లు చేసేరేని ట్రిటిషన్ ప్రజలు సంతోషముగ అంగీకరించెదరు. కాని జాతీయవాదులు కోరినదేనా యని మనము కనుగొనవలెను. ప్రస్తుతమందున్న రాజ్యాంగనిర్మాణమును భారతీయులనుజేసిన ట్రిటిషన్ వారి నుండి అధికారియ భారతీయుల చేతికి పోవును. జాతీయవాదులు కోరునది ఇది కాదని మనము నిర్ధారణ చేయవలెను. (నీలోన్ ట్రైబ్యున్)

యుద్ధమునపోరి పోతులైన ఆర్మీకాదళ స్వాగతవిహ్నమును వైప్రెస్ ప్రభువు బహిష్కరము గావించెను. వేల్పు యువరాజు దీనిని పూలమాలతో అలంకరించెను.

ఆఫ్రికా, ఇండియా, దూరప్రాంత్యదేశములకు పక్షికాదళము బోవు ట్రిటిషన్ సాకలలో నున్నభృతము ప్రవేశించుచేడోమ తెరల నుపయోగించవలెననియు కొన్నిసానులైనవనియు నిబంధనలను చేసిరి. సిబ్బంది అట్లు చేయనిచో వారిని శిక్షించుటకు ఓడ యజమానికి అధికారము నిచ్చిరి.

డెయరు సేనాని జబ్బుగనుండుట

వాదితరపున సాక్ష్యముగ డెయరు సేనానిని పిలుచుటకు అతడు అనాగోగ్యముగ నుండుట, పిలువేనని చార్జ్ నాగరసిరి. ఆయన డెయరుగారు జీవించుట సర్దుటమని న్యాయ మూర్తితో తెలియజేసెను.

డెయరు ఆగోగ్యము చాలకాలమునుండి చెడినది. ఇటీవల చెడిలేదు. ఆతనిపైనిక హోదా అంతర్జాతీయదాదిగ మనిషి చాలమారిపోయెనని ఆశించుట లభ్యమైనది. జబ్బు చాలముదిరినది. ట్రిటిషన్ వగైరా మునునకు మోడువారములు ప్లలమును మాన్పిరి. స్నేహితులు, బంధువులు తొందరలేకుండా నెక్కుదిగనున్నారు. సాక్ష్యమైనంతవరకు ఆతనికి మనసుకు తొందరలేకుండా జేయుచున్నారు. ఈ గానా జరుగుచున్నదని గూడ ఆతని జెప్పరమచున్నారు. (ఇంగ్లీష్ వ్యూ)

ఇండియాలో బోల్షివికు

ప చలన

లండన్, మే 19:—రాత్రి 5.25. ఇండియాలో బోల్షివికు ప్రచారము తగ్గినదా సానుచున్నదాయని కామన్వెల్త్ లోనడగ, రిచర్డ్స్ గా రిపరెసింటులందు మార్చెడ్డియు ఉన్నట్లుల రృప్తాంతము లేవనిరి.

ఈదేశములో సోషలిజం సిద్ధాంతములను ప్రవేశపెట్టుటకు కన్సర్వేటివులు న్యాయపరుచుచున్న సామ్యు ఎ తయారై యునా యని విల్లెభారట్ గారడిగిరి. (నీలోన్ ట్రైబ్యున్)

అమెరికా వైమానికులు మనాలోజేరిరి.

భారత జాతీయ గౌ విచయ

గా స్టో విశ్వవిద్యాలయమువారు రచించిన గౌ విచయ సత్రికాని చిట్టా స్టో నిశ్చయిదా లయమునాల్ 'డాక్టరు ఆఫ్ సైన్సు' అనుటయను నొసగిరి. ప్రకృతిశాస్త్ర పరిశీలన దీని దీని యర్థము. ఇంతవరక భారతీయునకు ఇచ్చు ఇట్టి గౌరవము జరుగలేదు.

సామ్రాజ్య నైమానిక విధానము

ను ప్రభుత్వము తరపున ఇండియాకు 7 కోట్లలోను, ఆస్ట్రేలియాకు 14 కోట్లలోను విమానములను పోవుటకు ఏర్పాటులను జేయుట ముఖ్యమని థాంకప్రభువు ప్రభువుల సభలో నుడిచెను. 14 లేదని ప్రభానామాత్యుడు ప్రకటించిన విధానమును వైమానికమంత్రి తెలియజేసెను.

నామనానానానాము

ను అభివృద్ధి చేయుటను గూర్చి ప్రభుత్వమువారి విధానమును తెలియజేయుటకు కొలలేనియు కాని తీర్మానము జేయుటకు ఆలస్యముగానయి పోవుచున్న జనరలు తెలియజేసెను.

అమెరికా ఆర్థికకవిత్వము

కేవలము

అమెరికా అభ్యుదయ నలవన్న అమెరికా కాలగ్రాన వారు సైనిక బోనసు చట్టమును ఆచరణలో పెట్టుటచే కష్టపరిశీలన చేర్చవలెను.

దీనిలను 3500,000 ప్రాంతీయసైన్య రొక్కగూపముగ గాని, ఇన్ను లేన్ను పాలిసీ యాపనుగగాని 456000000 పాలను ఇన్వలవలెను. దీనిలను అమెరికా వర్తకమునకు అభ్యంతరము గలుగునేమోయని భయపరుచున్నది. దీనిలను ఆర్థిక నిపుణుల ప్రయత్నములనియు, శ్రమయంతయు వ్యర్థమనని శ్రాంతి వారాప్రతికలు వా నుచున్నవి. సాక్ష్యభృతకు అంతర్జాతీయమండలి పరిస్పృహను ఆసియాపుననియు అమెరికా నులు తమ కీమతలను భావించు సహాయపెన్ని సానుట తీవ్రముగ ప్రయత్నించెదననియు వా నుచున్నది.

కే. సీ. నియోగి యం. యల్. యే. గారు ఉక్కు పరిశ్రమ సంరక్షణ టిల్లను నెలెట్టు కనిబట్టి పంపవలెనని ఉప పాదించుమని నోటిసిచ్చిరి.

గతసామ్రాజ్య సమావేశమున దక్షిణాఫ్రికా కేంద్రమని చెప్పిన ఆస్ట్రేలియమురాజాగారు యూనియన్ ఎన్నికలు జరుగుచుంటే తమ ప్రమాణమును నిలిపివైచిరి.

ప తా వ రణ స్థితి

1924 సం॥ మే 23-వ తేది శుక్రవారము

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	గత 24 గంటలలో అభివృద్ధి	గత 24 గంటలలో అభివృద్ధి	గత 24 గంటలలో వర్షము	వర్షము 1-వ లేదనుండి వర్షము	వర్షము 1-వ లేదనుండి వాతావరణము
గోపాలపురి	9.1	19.1	...	0.80	24.16
కోరాపుట్	...	...	...	...	...
విశాఖపట్టణము	91.8	81.1	...	0.99	37.09
కాకినాడ	99.1	81.0	...	0.42	39.09
మచిలీపట్టణము	1-8.0	82.1	...	0	41.59
గుంటూరు	...	...	...	...	...
కర్నూలు	102.2	80.4	...	0.34	26.01
బళ్లారి	9.7	76.1	...	2.77	20.51
అనంతపురం	...	...	...	...	...
కడప	1 0.9	80.0	0.02	1.21	31.28
నెల్లూరు	104.4	74.1	0.11	0.41	37.98
మద్రాసు	10.0	83.1	...	0	50.74
కడపూరు	1-2.4	77.2	0.13	0.13	52.94
నెల్లూరు	...	...	...	...	...
సేలము	98.1	76.6	0.08	2.88	39.30
కోయంబత్తూరు	98.2	74.8	...	5.21	22.29
తిరుచనాపల్లి	1-0.5	81.2	...	1.96	38.18
నాగపట్టణము	97.0	78.4	...	1.20	54.98
పునకోట	...	...	...	...	...
మధుర	101.2	78.4	...	2.76	38.58
పాంబన్	95.9	84.1	...	0.50	37.00
తిరునల్వేలి	...	...	...	1.96	28.34
తిరుచేండూరు	84.6	76.9	...	9.80	64.51
కొచ్చిన్	81.2	78.1	...	12.55	114.51
కాకినట్టు	91.0	78.8	...	16.42	117.16
మంగళూరు	90.5	77.7	...	5.07	125.68
బెంగళూరు	88.8	70.1	0.28	2.81	25.87
హాస్పాన్	...	...	...	...	...
మెర్కార	77.8	62.2	0.08	4.29	125.46
రైమారు	...	...	...	...	...
హైదరాబాద్	...	...	...	...	...
కార్ నార్	...	...	...	...	...
రత్నగిరి	...	...	...	...	...
బొంబాయి	...	...	...	...	...
హోలూపురు	...	...	...	...	...
కొడెకనాల్	66.9	55.7	...	1.13	62.19
ఉదయగిరి	...	...	...	...	...

సూక్ష్మములు: ఆకాశము ఒక మోడ్రుగ మేఘవృత్తంబై యున్నది. మచిలీపట్టణములో ఆర్ద్రత తక్కువ. విశాఖపట్టణములో పగటివేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కాకినాడలో రాత్రి పగటివేడిమిలు 3 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ.

దక్కన్:—కడపలో చినుములుపడినవి. ఆకాశము కొంచెము మేఘవృత్తంబై యున్నది. కడపలో ఆర్ద్రత తక్కువ. క్రినపట్టణ తక్కువ. పగటివేడిమి 4 నుండి 4 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ. కడపలో రాత్రివేడిమి 3 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నాటకము:—కడపూరులో 0.13" నెల్లూరులో 0.11" వానపరిసెను. వర్షము అంతటను ఉన్నదన్నమాటే. మేఘములు ఒక మోడ్రుగనున్నవి. ఆర్ద్రత ఎక్కువ. కడపూరులో పగటివేడిమి 3.1 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి 3.4 డిగ్రీలు తక్కువ. నెల్లూరులో రాత్రివేడిమి 3 డిగ్రీలు తక్కువ.

రాజధానిలో చాలవరకు స్థానికచినుములు తుపాను ఉండవచ్చును.

ఎన్. ఆర్. సామ్రాజ్య

వారావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

రంగూనులో ఓడపాతీలు చేటియందమున ముమ్మాటగానే పరిశీలించిరి. 31 కాంతిమాగా ముగులున్నది. సమీపమున ఓడయజమానము ప్రయత్నించుచున్నది తెలియదు. కాని 20 కల వర్షము పోనుటకు తక్కువ యుండదని అనబోనుచున్నది. (ఆ. టెలి)

మహాత్మ దేశబంధు పండిత నెహ్రూగార్ వ్రత్యక ప్రకటనలు

స్వరాజ్యపక్షమునుగూర్చి జహాలలో జరిగిన సంభాషణల ఫలితము

గాంధీమహాత్మ డొక ప్రకటనమును, దాను నెహ్రూగార్లరువును నొక ప్రకటనమును జేసిరి

మహాత్మని అభిప్రాయ సారము

- “దాను నెహ్రూగార్లవాడము నాకు సంతృప్తిని గలిగించలేదు.”
- “ప్రధానవిషయములందే మాకు భిన్నాభిప్రాయము లేర్పడెను.”
- “శాసనసభాప్రవేశము అసహాయసిద్ధాంతమునకు విరుద్ధము.”
- “శాసనసభలను బహిష్కరించుటవలననే మన కితి ముగుమేలు కలుగగలదు.”
- “బహిష్కరణపక్షమువారు స్వరాజ్యపక్షమువారి కెట్టినిరోధమును కలిగించగూడదు.”
- “ఏకాగ్రతతో నిర్మాణవిధానమును కొనసాగించవలెను.”

మహాత్మని ప్రకటనము

కాంగ్రెసుసభ్యులు శాసనసభకు ఎప్పుకొనబడి శాసనసభలలో ప్రవేశించుటను గూర్చివ కొరమా లిన సమస్యనుగూర్చి నేనునామిత్రులగు స్వరాజ్య పక్షనాయకులతో జహాలలో సుమారు వారము రోజులు చర్చించితిగాని వారితో నేకిదివివజాలక పోతినని చెప్పవలసి వచ్చినందులకు చాల చింతిల్లు చున్నాను. వాకిభావమును గ్రహించి ఆమోదించ వలెనను నాసక్తి నా కత్యధికముగ నుండెననియు అందులకు నే నెట్టి ప్రయత్నలోపమును చేయలేద నియు నేను దేశీయులకు తెలుపుచున్నాను. నేను వా రితో నేకిదివివగలిగినచో నాభారముచాల తగ్గి యుండును. మననాయకులలో సత్యంతపూజ్యులును శ్రేష్ఠులను దేశముకొంగత్యధికముగ కృత్యము చేసిన వారును మాతృదేశానురాగమునందెన్నరికీ తీసిపో నివారును సగువారికి ఆభిప్రాయమునందైనను ప్రతి కూలుడనుగా నుండుట నాకెంతమాత్రముచు స తోషప్రదము కాదుగాని నాకుమనఃపూర్వముగా ప్రయత్నించినను గూడ వారివాదమువలన నేను సంతృప్తిని బడయజాలక పోతిని. మాకు గలిగిన అభిప్రాయభేదము ఏదోయో స్వస్థముగ విచరముని గూర్చి నిష్కపటమును ప్రధానమునగు సభిప్రాయ భేదమే యేర్పడెను. అసహాయాద్యమసిద్ధాంతము నకు నేను దానిని గ్రహించినప్రకారము శాసన సభాప్రవేశము విరుద్ధమనియే నేనిప్పుటికిని నమ్మి చున్నాను. ఈవిధమున కేవల అసహాయశిబిరస్య చనమునకు మాత్రమే సంబంధించియుండలేదు ప్ర థానముగు మనోభావమునకే సంబంధించియున్నది. అమనోభావమునుబట్టి ప్ర థా న స మ స్వ ల ను గూర్చిగూడ భిన్నభంగులను చూచుట తలచివా చున్నది. అట్టి మనోభావములనుబట్టి యేత్రివిని హి ష్కరణము విఫలమైనదని కొందరును, సఫల మైనదని కొందరును, భావిం చుచు న్నారేగాని యథార్థముగా గలిగినఫలితములనుబట్టి భావించుటలేదు. అప్పటితోనే నేనుగూడ శాసన సభలకు వెళ్లుటకంటె వానిని బహిష్కరించుటవలననే దేశమున కత్యధికముగ లాభము కలుగునని తెలుపు చున్నానుగాని నావాదమువకు స్వరాజ్యపక్షనాయ కు లంగీకరించినటుల నేను చేయజాలకపోతిని.

వారు భిన్నాభిప్రాయము కలిగియున్నంతవరకును వారు శాసనసభలో నుండవలసినదనియే నేనుగూడ సం గీకరించెదను. అదియే అందరికిని డేమిరము.

ఈసంభాషణలలో నేను తెలిపిన హేతువులను వినిసంతమాత్రమున నినాయకులు సంకల్పపు లగు దుఃఖి నేనెన్నగు నాసింపలేదు. ఈనాయకులలో కలుపురు చాల సమర్థులును అనుభవజ్ఞులును నిష్క పటులును దేశభక్తులునై యున్నారు. వారు బాగుగా నాలోచించుకొంటే శాసనసభలకు వెళ్లలేదు. శాసన సభలకు వెళ్లట నిష్కమని స్వాతంత్ర్యమువలన వారు గ్రహించగలుగువరకును వారుచానినవదలరు.

శాసనసభను నాకభిప్రాయములకు వారిమిథి ప్రాయమును విడిచిచిదేశమున వ్యాపింపజేసి వాని శేషశిష్యులనునిర్ణయించుట దేశీయులకే ర్యము దు. శాసనసభ ప్రతిముఖమైనవిషయమిది. దేశమునగా భావించియున్నను మనకే ర్యమును నిర్ణయించుటయే ప్రధానవిషయము. అసహాయవా దులస్వరాజ్యపక్షమువారితోనిరోధముచేకలిగియుం డవలెనా? లేక తోముటగాను ఉపలెనా మదితమ ధర్మములకు భంగము కలుగునంతవరకు అవకాశ మునుబట్టి సహాయము చేయించుండవలెనా? అను విషయమునే స్థిరముపరచుకొనియున్నది.

“తమ అంతర్యామిల డేకణ లేదని తలచిన వారందరును మమమున్నచో శాసనసభలకు వెళ్ల వచ్చు” నను తీర్మానము ఢిల్లీలోను, కాకినాడలోను జరిగిన కాంగ్రెసు మహాసభలలో సామోదింపబడి సంకల్ప స్వరాజ్యపక్షము వారు శాసనసభలకు వె ళ్లుటయును బహిష్కరణపక్షమువారు సంపూర్ణ తాటస్యము నవలంబితురని నమ్మియునుగూడ నక్రమముయే నాకభిప్రాయము. శాసనసభలకు వెళ్లి వారేమి చేయవలెనో కాంగ్రెసువారు నిర్ణ యించలేదు. కావునను శాసనసభలో నిరోధపద్ధతి నవలంబింప శాసన స్వరాజ్యపక్షమువారు నిర్ణయించిరి కావునను వారు శాసనసభలో నిరోధపద్ధతి నవలంబింపగూడ నక్రమ మనియే నేను తలంచె దను. శాసనసభలో స్వరాజ్యపక్షమువారి పని మాన దేశమునకు మేలుకలుగ నేల అకుటిలముగు నవిశ్వాసముల నావటివ రికగూడ నాదృశ్యము నమ్మియు కలిగింపకమానదు. తమ ప్రయత్నము వృథా యైనచో స్వరాజ్యపక్షమువారు సమర్థవ మువలన గ్రహించగలిగినచో వారు సంపూర్ణదేశ

భక్తులగుటచే తమ ప్రయత్నము విరమింపక మాన రనిగూడ నేనెఱుగుదును. గాన వారి కెట్టినిరోధము లను కలిగించుటకును వారికి ప్రతికూలముగ ప్రచార మొనరించుటకును నే నెంతమాత్ర మంగీకరింప జాలనుగాని వానిప్రయత్నమునందు నా కేమియును నమ్మకములేదు గాన వారికి స్వయముగా నే నెట్టి సహాయమునుగూడ చేయజాలను. స్వరాజ్యపక్షము వారు శాసనసభలకు వెళ్లబ్రయత్నించుటకు వారి కవకాశ ముసగుటయే డిల్లీ కాకినాడ తీర్మానముల ఉద్దేశముగుటచే బహిష్కరణపక్షమువారు ఎట్టివంచ నను చొరక వారకేవిధమైన నిరోధమును కలిగింప కుండిననే గాని ఆఉద్దేశము నెరవేరదు.

శాసనసభలలో చేయదగినకనినిగూర్చి అసభ లను నాకనుకూలముగా నుపయోగింపగలుగుదునని నాకుతోచిననే నే నాసభలకు వెళ్లెదను. గాన నేనా సభలకు వెళ్లినచో ప్రతిచట్టమును తిరిష్కరించు పద్ధతి వెట్టుకొనను. కాంగ్రెసుమహాసభవారి నిర్మాణవిధానమును బలపరుచుటకు శాసనసభల నుప యోగించుకొనజూచెదను.

“1) దొరతనమునకు (భారతరాష్ట్రీయ) కావ లసినబట్టలను కొనుటలో ఖద్దరుబట్టలనేకొనవలెను.

(2) విదేశీములనుండి వచ్చుబట్టలపై అధిక మగు పన్ను వేయవలెను.

(3) కిల్లు సారా మున్నగు నిషాదస్తువులవలన నెట్టి ఆదాయమును గ్రహింపగూడదు. ఆదాయ మెంతెక్కునో అంతవరకైన సైనికవ్యయములను తగ్గించవలెను.” అను తీర్మానములు మున్నగువానిని నేనుపాదించెదను. ఆతీర్మానములు శాసనసభలలో నామోదింపబడినను దొరతనమువారు వానినమలు జరుపనిచో శాసనసభలను రద్దుచేసి ఆతీర్మానము లనుగూర్చి దేశీయుల అభిప్రాయమును నియోజ కులవోల్లభ్యారా తెలిసికొనవలె నని నేను వారిని కోరెదను. వారటుల చేయనిచో నేను నాసభ్యు లకు రాజీనామానిచ్చి శాసనోల్లంఘనమునకు దేశీ యులను సిద్ధపరచెదను. ఈస్థితి చేకూరినపుడు స్వ రాజ్యపక్షమువారి నాయకత్వముక్రింద వారితో కలసి పనిచేయుటకు నేను సిద్ధముగా నుందును. శాసనోల్లంఘనమును ప్రారంభించుటకు దేశముసంసి ద్ధమగుటకు వలయులక్షణములను నేను వెనుకనే వివరించితిని. ఆలక్షణములలో నే నెట్టిమార్పును చేయజాలను.

ఈ మధ్యకాలములో “స్వరాజ్యపక్షమువా రేమిచేయుచున్నారు, ఏమిచేయుచున్నారు” అను విషయములను బహిష్కరణపక్షమువారు తలచెట్ట కుండ నిర్మాణవిధానమును ఏకాగ్రతతోను నిశ్చల డీక్షతోను నెరవేర్చుకోరెదను. నమ్మదిగను శాంత ముగిను కృత్రిమము లేకుండను ఆడంబరవిరహితము గను పనిచేయగోరుచో, ఖద్దరు, జాతీయవిద్యాలయ ముల నిర్మింప రెండో కావలసియున్నాడు. హిందూ మహమ్మదీయమైత్రి గూడ ముఖ్యతమ మగు సమస్యయే. శాసనసభలవలననే ప్రయోజ నము కలదని ఆసభలలో పనిచేసి స్వరాజ్యపక్షము వారు చూపించవలసియున్నటులే నిర్మాణవిధానము వలననే ప్రయోజనము కలదని ఆయాశాఖలలోపని చేసి బహిష్కరణవాదులు చూపించవలసియున్నది. స్వరాజ్యపక్షమువారికంటె బహిష్కరణపక్షము వారికి కొంత హెచ్చుసౌకర్య మున్నది. ఏమనగా స్వరాజ్యపక్షమువారుగూడ బహిష్కరణపక్షము

వారికి సహాయము చేసెదరు. "నిర్మాణవిధానము నందు మాకు ఎడనమ్మకము కలదుగాని కేవలము నిర్మాణవిధానమువలనే స్వరాజ్యము రాదు" అనునదియే స్వరాజ్యపక్షమువారి వాదముగాన దేశమునందు నిర్మాణవిధానమును కొనసాగించుటలో స్వరాజ్యపక్షమువారు బహిష్కరణ పక్షమువారు మున్నగు నన్ని పక్షములవారునుగూడ ఇష్టమున్నచో కలసిపనిచేయుట కవకాశముకలదు.

కాంగ్రెసుసంఘముల స్థితిని పరినిగూడ పరిశీలించి విమర్శించినగాని యీ ప్రకటనము నమగ్రము కాదు. వానినిగూర్చిగూడ నేను కొన్ని తీవ్రభావములను నిర్ధారణజేసి యుంటినిగాని వానిని ముందు సాధ్యమైనంతవరకు వెల్లడింపవలెనుగాని యిప్పుడు కాదు అని మహాత్ముడు ప్రకటించెను.

* * * *

దేశబంధు చిత్తరంజనదాసు, పండిత మోతీలాలు నెహ్రుగార్లు

సంయోగప్రకటనము

శాసనసభా ప్రవేశసమస్య యందెమిడియున్న విధ విషయములను గూర్చి మహాత్ముడు మాతో సాకల్యముగా చర్చించినందులకు ఈచర్చనుగూర్చిన తన అభిప్రాయములను వెల్లడించు ప్రకటనను ప్రతిజ్ఞలు పంపుటకు ముందు మాకొక ప్రతినిధిని గెనందులకు మేము మహాత్ముని కేవలము కృతజ్ఞులము. మహాత్ముడు మాతో సంభాషించునపుడు ప్రకటనలోను వెల్లడించిన భావములన్నిటిని మేము చాలశ్రద్ధగా నాలోచించితిమి. సర్వజనసంద్భుతమగు మహాత్ముని అభిప్రాయములకు గలఘనగౌరవమును గుర్తించియే మేము వానిని గూర్చి ఆలోచించితిమి. మహాత్మునిపట్లను ఆయనయభిప్రాయములపట్లను మేముసంపూర్ణమును భక్తిని కలిగియున్నను ఆయనవాదము మాకు సంపూర్ణము కలిగినలేదు.

శాసనసభా ప్రవేశము సమచిత్తమున మహాత్ముని అభిప్రాయపడుట గూడ మేము చేయజాలకపోతిమి. నాగపూరు కాంగ్రెసు మహాసభలో నామోదించబడిన అసహాయోద్యమతీర్మానమునకు శాసనసభా ప్రవేశ మెటులనిర్వహించునన్నదో మేము గ్రహించజాలకున్నాము మనదేశమును పరిపాలించుచున్న నిరంకుశ ప్రభుత్వమువారి పద్ధతులలోని మార్పును బట్టి సమయానుగుణ్యముగ ననుసరింపవలెనను సాధనముగాక అసహాయోద్యమము కేవలము మానసికతత్వమేదైనచో దేశమునకు మేలు కలిగించుటకు తగినసేవ చేయుకొరకు అసహాయోద్యమమునుగూడ వదలుటయే మావిధియని మేము తలంచుచున్నాము జాతీయాభివృద్ధికి సంబంధించిన సర్వప్రయత్నములలోను ఆత్మవిశ్వాసమును కలిగియుండవలెను. స్వరాజ్యాభివృద్ధికి నిరంకుశోద్యోగులు నిరోధమును కలిగించినపుడెల్ల వారిని ప్రతిఘటించుచుండవలెను అని మహాత్ముడు, అసహాయోద్యమము మేముగ్రహింపగలిగినంతవరకు శాసనసభా ప్రవేశ మాసిద్ధాంతమునకు భంగకరముకాదని మేముస్పష్టపరచుచు నీవ్యధావాగావ్యధామనింతటితో ముగింపగోరుచున్నాము.

ఆంగ్లదేశపుసార్లమెంటు సభయందు ననుసరింపబడుచున్న పద్ధతిని ఈదేశమున నిరోధపద్ధతిని మే మనుసరింపవలదుగానలేదు. ప్రస్తుతస్థితిలో మనదేశమునందలి శాసనసభలో సజ్జినంపూర్ణ నిరోధముసాధ్యము మేమునిరోధించెదమనుటకంటె మాస్వరాజ్యప్రయత్నములకు నిరంకుశోద్యోగులు కల్పించెడు సభ్యంతరములకు మేము విఘాతములను కల్పించెదమనిన సరిగా భోధపడగలదు. అదియే మాయుద్దేశముగాని సంపూర్ణ నిరోధము కాదు. స్వరాజ్యపక్షమువారి విధానమునుగూర్చిన ప్రకటనలోని పీఠికలో మేమిహింసగలిగి స్పష్టపరచితిమి. ఇదివరకుగూడ మేమి పద్ధతినే అవలంబించితిమి. ఇకముందుగూడ అవసరములను బట్టి యీపద్ధతినే మే మధికముగా నవలంబింపవలసియుండును.

ఈ విషయమును మేము వివరించుటలో వాదమున కెడ విషయకుండుటయే మాయుద్దేశముగాన యీనిరోధమున కెట్టి సేవ తగియుండునో మామిత్రులే నిర్ణయింపవలెను. ఇది మార్పులేని నిరంతరసమచిత్తనిరోధము అగునా కాదాయను వాద మనగుము. ఈ సిద్ధాంతము ప్రకార మెటులై మేము శాసనసభల దేశమునందు నిలుల పనిచేయవలసింది.

శాసనసభలు

(1) ప్రజల హక్కులను పాటించిగాని పార్లమెంటు వారిని మన దేశములకును ఒడంబడిక జరిగిగాని ప్రభుత్వ పద్ధతిమారువరకును మేము ఆర్థికపత్రములను నిరాకరించుచున్నాము. దీనిని బలపరచుటకు భారత్ ప్రభుత్వార్థికపత్రమును గూర్చి కొన్ని విషయముల నిచ్చుట వివరించెదము. అవి రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల ఆర్థికపత్రములకుగూడ నన్వయించును. మొత్తము 181 కోట్లు (రైల్వేలుగూడ) లోను వోటు లియ్యదగిన మొత్తము 16 కోట్లు మాత్రమే. ఓట్లతో నిమిత్తములేనివి. 115 కోట్ల లోను 67 కోట్లు పైనికవ్వయము. ఆర్థికపత్రములోని మొత్తములో 1/7 వంతును గూర్చి మాత్రమే ఓటునిచ్చుటకు దేశీయుల కధికారముకలదు. ఈ 1/7 వ వంతులో శాసనసభవారు నిరాకరించిన దానిని గూడ వరల నములు జరుపుటకు గవర్నరుజనరలు కధికారము కలదు గాన ఆర్థికపత్రమును తయారు చేయుటలో ప్రజల కెట్టిస్వాతంత్ర్యమును లేదు. రియూచేయు వారిపై కెట్టి అధికారమునుగూడలేదు. ఆదాయము హెచ్చించు విషయమునను వ్యయపరుచువిషయముననుగూడ ప్రజలకెట్టి అధికారమునులేదు. అట్టివోనట్టి ఆర్థికపత్రములను మానమామోదించి ఆర్థికపత్ర కేవలహింసవలెను? హానికరముగ నీ ప్రభుత్వపద్ధతి మారువరకును ఆర్థికపత్రములను నిరాకరించుటయే కర్తవ్యమని నమ్ముచున్న ఆర్థికపత్రముగల దేశీయులతో చాలమంది కలర నుటకు మా కెట్టిసంతోషమును లేదు.

(2) నిరంకుశోద్యోగులు తమఅధికారమును బలపరచుటకు పాదించెడు చట్టములనున్నిటినిగూడ నిరాకరింపవలెను. అట్టిచట్టములలో కొన్నిటివలన నేదోకొంతమేలు కలుగవచ్చును. గొప్పభరితములను కొరవల్లు డిట్టి స్వల్పభరితములను వదలుకొనుటయే మంచిదిగాని వానికానించి నిరంకుశాధికారుల అధికారమును వృద్ధిపొందించుటకు తోడ్పడును. వారి అధికారమిదివరకే చాలప్రబలియున్నది.

(3) జాతీయాభివృద్ధికిని నిరంకుశుల అధికారమును తగ్గించుటకు సుపయోక్తములగు చట్టములనుపాదించుచుండవలెను. ఈవిషయమున మహాత్ముడు చేసినమాచరలను మహాపూర్వకముగా నామోదించెదము. మహాత్ముడు నూచించిననిర్మాణవిధాన తీర్మానములను స్వరాజ్యపక్షమువారు తప్పక అంగీకరింతురనియే మేము నమ్మెదము.

(4) ఈ దేశమునండి ధనమును విదేశీయులవారు కొని పోవుటకు చేయునకల్ ప్రయత్నములను నిరోధింపవలెను. దీనిని కొనసాగించుటకు ఎన్నికలవలన లభించుస్థానములన్నిటిని మా పక్షమువారాక్రమింప వలసియున్నది. అంతేగాక ఉపసంఘములలోగూడ నుండి పనిచేయకత్పరుగాన నీ విషయమును వెంటనే పరిష్కరింపవలె నని మేము భారత్ స్వరాజ్యపక్షము వారిని కోరెదము.

దేశమునందు జరుగవలసినపని

గాంధీమహాత్ముని నిర్మాణవిధానమునకు మేము మనోపూర్వకముగ తోడ్పడెదము. కాంగ్రెసు సంఘములతో కలసి ఆవిషయమున పనిచేసెదము. దేశమున నిర్మాణవిధానమునుగూర్చి భాసగా కృషిజరుగనిచో శాసనసభలో మాకు బలములేగి పోవును. మా కామననుతి చేతయులకలచనే లభింపవలెనుగాని శాసనసంఘసభ్యులవలన గాదు. అటుల దేశములోను సభలలోనుగూడ నిర్మాణవిధానమును గూర్చి పనిజరిగినచో చాల అభివృద్ధిలుగలదు. ఆసందర్భమున శాసనోల్లంఘనమునుగూర్చి గూడ మహాత్మునిమాచరలను మేము మహాపూర్వకముగా నామోదించెదము. నిరంకుశోద్యోగుల స్వాధీనపరచుట తలచిక్కిని రోధమును శాసనోల్లంఘనమునుగాని తొలగింప వలెనని మేము గ్రహింపగలిగినంతటితో శాసనసభలను వదలివేసి దేశమును శాసనోల్లంఘనమునకు సిద్ధపరచువిషయమున (అనగా అప్పటి కందులకు దేశమునందీధ్యయకాశున్నచో) మహాత్మునితో కలసి పనిచేసెదము. విమ్మల మహాత్ముని నాయకత్వముక్రిందను పతాకముక్రిందను కాంగ్రెసు సంఘములతో కలసిపనిచేసెదము.

దేశమునంతటను వ్యవసాయకుల కార్మికుల సంఘములనే ర్పాటుచేసెదము. కార్మికసమస్య ప్రతిదేశమునందును కష్టయు తమేగాని యీదేశమునందు మిక్కిలికష్టమైనది. ధనవంతులగు యజమానులను భూస్వాములను పనినాండ్రకు అన్యాయము కలిగింపకుండమాడవలెను. ఈకార్మికసంఘములే నిరంకుశములై మితిలేనికోరికలుకోరకుండగూడ మాడవలెను. కార్మికులకును పరిశ్రామికులకునుగూడ సహాయవనరమే ఇందులకుతగినరీతిని చేడుయూనియను కాంగ్రెసు నేర్పరచవలెను.

మహాత్మునిఅభిప్రాయములతోపాటు మా అభిప్రాయములునుగూడ ఏకకాలమున దేశీయులకు తెలియజేయుటకు మా

విశ్వవిద్యాలయముల సభ

సిద్ధా, మే 21:—దేశసారాధునలో నున్న (రిస్కు అఫ్ డెన్యూరిజేషన్) తుదిపరీక్ష యింటరుమిడియేటు పరీక్షతో సమానమైనదానినిగా చేయవలెను (క్లర్నీ నేడు విశ్వవిద్యాలయముల సభలో చర్చింపబడెను. దైనికాభిరుచిగల వంటివారి కెట్టియోద్యోగము లీయాలెనా అను సమస్యను పరిష్కరించుటలో విలిటర్ కారికి సహాయము జేయుటయు సానుభూతి జూపుటయు సభలో యీ ద్వేషముగా నుండెను. దైన్య లో ఆదర్శ, పోస్టుగ దుర్మయము డిగ్రీలకు చదువు విద్యార్థుల నిమిత్తము ప్రాచీనరీతిని చదువుటకు వీలుకలిగింపవలెనను (ప్రాఫెసరు ఫూమెగారి తీర్మాన ముమోదించబడెను. నియోజకాధికార మెద్దియైనను ఉపాధ్యాయులు ఒక చిన్న సెలవు కమిటీ చే నెన్నుకొనడంలె ననియు, కెద్దుయోద్యోగుల నిచ్చినపుడు తొలిమిటిలో ఒక కొలకలుగాని ఒక యూనివర్సిటీగాని సంబంధించిన ఉద్యోగులను ఉపాధ్యాయులుగాని ప్రజ్ఞావంతులు ఉండవలెననియు డాక్టరు మెక్స్ మెగార్ షిప్ సెన్టిమెంట్ ను మోదించబడెను. ఉపాధ్యాయులను నియమించునపుడు వారు చేసిన పక్షమనిన గూర్చి వారిపై కఠినమైన యరాదని రంగూను విశ్వవిద్యాలయపు ఓమెనగారు ఉపసాదించిరి. ప్రాఫెసరు కామెనుగా, దానినివదింప అతీర్మానము మోదించబడెను.

అంతర్విశ్వవిద్యాలయసంఘము

అన్ని విశ్వవిద్యాలయములను సంబంధించిన విషయములను చక్క తెల్పుటకు, కావలసిన సమాచారము నిమ్మల టును అంతర్విశ్వవిద్యాలయసంఘముంటి యుండవలెనని డాక్టరు గోరుగా రుమోదించిన తీర్మానముపై అందరి ఓట్లీలించి యుండినది. ఇట్టిసంఘము నొకదానిని స్థాపించియెడల నిదియే అన్ని విశ్వవిద్యాలయములలోను అగ్రస్థానము నాక్రమించి ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయముల స్వారంభమును పోగొట్టునభ్యజను క్కర లేదని గోరుగా రు నొకొక చెప్పిరి. ప్రాఫెసరు కామెన్, డాక్టరు గలేక ప్రసాదుగార్లు యీసంఘముయొక్క విధులకేవలము గలహాతూర్యముగాను చెప్పినది చేయుటగాను మాత్రమే ఉండవలెనని రెండుసరణలను తెచ్చిరి. ఈరెండు నిరాకరింతురదెను. అట్టిసంఘము నొకదాని స్థాపించవలెనను గోరుగా రు తీర్మానముమోదించబడెను. ప్రాఫెసరు విద్యార్థులను ఇష్టముకల్పింట్లు మార్పుకొనుటకు యీసంఘము వీలుకలిగింపవలెనని చెప్పిరి. ప్రాఫెసరు మార్కుం క్వికరిగా ని విద్యార్థులనుగూడ అభ్యంతరములు చెప్పినది. సభ లేదటి మార్పుచేసి. అప్పుడు సభముయొక్క కెక్కినవిధులు విచారించబడును.

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘపు ఎన్నికలు

బ్రాహ్మతాలూకా

గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి యిట్లు కంటి వార్త పంపుచున్నాడు:—

రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమునకు బ్రాహ్మతాలూకాయెన్నికలు మరల కొను 1 వ తేదీని జరుగును. వోటింగుగాకరములను తర్కంబంధముగ ఉత్తమతము పోలింగులపైనగలటకుపడుదీనిది. కాంగ్రెసుసంఘమున్న ప్రతిగామములోను ఎన్నికలు మే 1 వ తేదీతోపుగా యుక్తముగా నెట్టితేపణలు రాకుండ యెన్నికలుజరుగునటుల కాంగ్రెసు ప్రచారము మాడవలయును.

కవకాశములభించినందులకు మేము కృతజ్ఞులము. కాంగ్రెసు సభ్యులలో రెండుపక్షములవారిలోను భిన్నాభిప్రాయములకొద్దిగానున్నను సమానాభిప్రాయములే హెచ్చుగానున్నవని దానివలన తెల్లముకాగలదు. నిర్మాణవిధానమును నెరవేర్చుటవనరమని (దేశమునైన నేమి శాసనసభలద్వారా నైననేమి) రెండు పక్షములవారు నంగీకరించిరిగాన గాంధీమహాత్మునికును స్వరాజ్యపక్షమువారికిని దృఢసంబంధము తొలగకుండుట కిది బలమగునాధురముకాగలదు. ఏకాదేశముతోనె మేము రెండుపక్షములవారముగూడ ఏకముఖముగనో భిన్నమార్గములనో దేశసేవ చేయగలముగానె పంజలహక్కులను గుర్తింపనొల్లని నిరంకుశోద్యోగుల కిదితగినపరీత్యు తరముకాగలదు. స్వరాజ్యసంకల్పము సఫలమగుటకే భారతీయులు పనిచేయబూనిరనిగూడదీనివలనస్పష్టముకాగలదు"అని దాను, నెహ్రూగార్లుప్రకటించిరి(అ.పె)

సకలవిద్యలలవడి మనోవికాస మేర్పడును. బ్రహ్మచర్యమునకు పిమ్మట గృహస్థధర్మమును స్వీకరింపవలసియున్నను, గృహస్థధర్మము కామత్పక్తిగాక సంతోషభివృద్ధికొరకై నిరూపింపబడుటచే, దానియందును బ్రహ్మచర్యభావము అంతర్లీన మగుచున్నది. ఇంతియగాక, పిమ్మట జరుపవలసిన వానప్రస్థసన్న్యాస్థధర్మము తెనుట నుండునంతవరకు, గృహస్థాశ్రమముగూడ త్యాగసిద్ధికి తోడ్పడు ననుటకు స్పందియము లేదు. సన్న్యాసాశ్రమము సంపూర్ణవైరాగ్యమును సూచించుచున్నది. వైరాగ్యమే జీవిత గమ్యస్థానమగునపుడు, ఇతర ఆశ్రమములలో భోగలాలసత్వమునకు స్థాన ముండజాలదు.

సామాన్యలే గాక, రాజాధిరాజులు సయితము సమయమునకు వచ్చినప్పుడు రాజ్యత్యాగమునకు సంసిద్ధులగుచుండిరి. భోగములను వదలుకొనుటకు జంకకుండిరి. ఆశ్రమవిధులను ప్రతివ్యక్తియు నిర్వహించుచో, లోకకళ్యాణమునకు భంగపాలుగలుగ నేరదు. పాశ్చాత్యపంచముగూడ జీవితపరమార్థము త్యాగమని గ్రహించుచో, ప్రస్తుతమస్థితి నుండి బయల్పడగలదు. వర్ణవ్యవస్థ సంఘధర్మమును నిరూపించుచున్నది. ప్రతిసంఘమునందును విభాగము లేదియో నొకవిధముగ నేర్పడకమానవు. అందుచే భేదములు హిందూ సంఘమునకు మాత్రమే ప్రత్యేకమని భావించవీలులేక. కాని, ప్రాచీనవిభాగమునకును ఆధునికవిభాగమునకును భేద మొకటిగలదు. ప్రస్తుతపాశ్చాత్యవిభాగము కేవల ముధనము నాధారము చేసికొనుచున్నది. క్రభువులు, మధ్యతరగతివారు, కూలీలు, మున్నగు విభాగములు సంపద ననుసరించి ఏర్పడుచున్నవి. ధనమే పూజాపాత్రమగుటచే, నిర్దనలు అడుగున బడిపోవుచున్నారు. ధనము గలవారే రాజ్యమగుచున్నది. బీదలకును భాగ్యవంతులకును మధ్య పాశ్చాత్యదేశములలో జరుగుచున్న సంరంభము పెక్కురూపముల దాల్చుచున్నది. బాల్యవిషము జనించుట కిదియే కారణ మయ్యెను.

ప్రాచీన హిందూదేశమున, గౌరవమునకును ధనమునకును సంబంధ మంతగ లేకుండెను. తపోధను డగు వనవాసి మకుటధారియగు రాజాక్షను ఎక్కడు గౌరవమును పొందుచుండెను. తపము, అహింస, ఇంద్రియనిగ్రహాది విశేషగుణములు గల బ్రాహ్మణులు, స్వార్థమును త్యజించి, తా మెట్టి సౌఖ్యమును కొంక లోకక్షేమార్థము ధర్మనిర్ణయము గావించుచుండిరి. వీరి నిర్ణయము క్షజల కల్పితంబులను నిర్బుచ్చుచున్నది. క్షత్రియులు, రాజ్యపరిపాలనమును దేశరక్షణమును ధర్మబద్ధముగ జరుపుచుండిరి. ఇందుకు రామరాజ్యమే ప్రబల నిదర్శనము. వైశ్యులు ధన మార్జించుచు సంఘక్షేమమునకై వినియోగించుచుండిరి. శూద్రులు, చేతికృష్యముచే సంఘసేవలుపుచుండిరి. ఇట్లుతలె ధనమును, అధికారిమును ఒక్కరి హస్తములలో నిలిచి ప్రజావేదనమునకు కుయోగపడ లేదు. ధర్మానుసరణమే ప్రధానాశయ మగుటచే, సంఘధర్మము స్థాపకముగ నిర్వహించబడుచుండెను. కాని వెనుకటియుద్దేష్ట మున్నది కొనసాగుచున్నది. పరిపాలన కేవలము భ్రమ. వృత్తులు తాడుమారయినవి. అన్ని వర్ణములవారును ధనదేవతకు మొక్కుచున్నారు. తనన్ను మూలబడినది. బ్రాహ్మణ, క్షత్రియ, వైశ్య శూద్రాదులు, ధనార్జన నిమిత్తమే ప్రాచీనధర్మములను నీట గలుపుచున్నారు.

వర్ణధర్మము, ఆశ్రమధర్మములుగూడ మూలబడినవి. హిందూసంఘము పునర్నిర్మాణము గోరు

ఆంధ్ర ల గాంధీ మహా తుని పు జా ని ధి

లక్ష రూపాయలు సమర్పించవలెను

23.5-24

యధా శక్తి ని తో డ్ప దు డు	
ఇదివఱకు	చందాలు 28026-3-10
మొత్తం.	28026-3-10
ఇదివఱకు	చందాలు 13994-10-5
మొత్తం.	13994-10-5

పూజానిధికి సామ్యున బంపు చిర నామా:—కా. నాగేశ్వరరావు, నెం 7 తంబు కెట్టిపిథి, మద్రాసు

చున్నది. జన్మచేత బ్రాహ్మణులని ఎంచినను, కర్మచేత బ్రాహ్మణులని ఎంచినను, నూతనసాంఘిక నిర్మాణము త్యాగ ధర్మమును త్యజించి భోగపరాయణత్వమును ఆదర్శముగ చేకొనుట మాత్రము, దేశ వి నా శ మునకు మార్గము జాపగలదు. స్వధర్మము తొలగకుండు, హిందూ సంఘసౌష్ఠ్యమును కాపాడుటకు లను క్రశ్న, పరిష్కారము గావలసియున్నది. సంస్కరణము చేయతో, ధర్మాధర్మమును గూడ మరచుచో, హిందూ సంఘము తననిజరూపము కోల్పోయి అంతరింపవలసివచ్చును. త్యాగధర్మమును మరల పునరుద్ధరించుటకు, గాంధీమహాత్ముడు మున్నగు నాయకులు క్రయశ్చించుచున్నారు. ఆట్టి ప్రయత్నము ఎల్లర సానుభూతి బడయనగును. శ్రద్ధాసండుడు దెలిపినటుల హిందూదేశము చిరకాలమునుండియు భౌతిక సంపదయం దడుగున బడియున్నను ఆధ్యాత్మిక సంపదను మాత్రము పూర్తిగ కోల్పోవలేదు. ఎప్పటికప్పుడు మహాత్ము లుద్భవించి, జ్ఞానజ్యోతిని ప్రజ్వలంపజేయుచునే యున్నారు. హైందవసంజేతముకొరకు ప్రపంచము నేడు పరితపించుచున్నది. అయ్యది త్వరలో వెలువడునటుల, భగవాను డను గ్రహించు గాక!

“హర్ ఎక్సలెన్సీ” ఇంతవరకును, వైసురాయి భార్యకే కాక, గవర్నరుల భార్యలకుగూడ “హర్ ఎక్సలెన్సీ” అను బిరుదమును చేర్చుచున్నారు. గవర్నరుకు భార్య యయినంతమాత్రమున, ఆమె కెక్కడలేని మర్యాదయు జరుగుచున్నది. గవర్నరుతో సమానముగ నన్నీచోటులను భార్యకుగూడ సన్మానపత్రములు సమర్పించబడుచున్నవి. స్వాగతము లొసగబడుచున్నవి. సమానబిరుదములు చేర్చబడుచున్నవి. “హర్ ఎక్సలెన్సీ” అనుబిరుద మెవరికి చేర్పవలయు ననుకొన్న యదయింపగ, హిందూదేశ, అధినివేశ రాజ్యముల గవర్నరు జనరలుగార్ల భార్యలకు మాత్రమే చేర్పవలయునని సార్వభౌముడు నిర్ణయించినట్లు ప్రకటించబడినది. ఇందునుబట్టి గవర్నరుల భార్యల కిబిరుదమును చేర్ప వీలులేదని గ్రహింపవచ్చును. వీరిల కిందువలన ఆశాభంగము కలుగకమానదు. గవర్నరుజనరలు భార్యను మాత్రము ప్రత్యేక బిరుదముతో నేల గౌరవించవలెనో దెలియకున్నది. పరిపాలనావ్యవహారముల కెట్టి సంబంధము లేనంతవరకు, ఈమె బిరుదము కేవల ములాకారముగ పరిణమించుచుండును.

అయిదు సంవత్సరముల ద్వీపాంతరవాసము రాజద్రోహ నేరములకైంద అయిదు సంవత్సరముల ప్రవాసశిక్షను విధించి, అమృతసరపు మేళస్త్రిబ్టుగారు శాశ్వతకీర్తిని సంపాదించిరి. మహాత్ముశిక్ష కనంతరము ఇంత దారుణశిక్ష నిడివరకు విధించియుండవలసి. ఇతరులకు మార్గదర్శకముగ నుండుటకు తానిటుల కేసితిని, మేజిస్ట్రిబ్టు సూచించెను. వీరివివేకము నెంతని కొనియాడినను తనివి దీరదు. ఇట్టి దారుణశిక్ష లే, స్వరాజ్యాభిలాషకు ఇంకను వ్యాపింపజేయగలవు. శిక్షల ప్రయోజనము నిర్ధకము గాక తప్పదు. హిందూదేశ మిట్టి కష్టములను సహనముతో భరించి, ధైర్యమును కోల్పోవక, గమ్యస్థానమును త్వరలో జేరుగాక!

స్థానిక వార్తలు

ఒక భారతీయుని శ్రేంచిదేశీయుడు పొడిచి చంపుట:—నిన్న రాత్రి హంటురోడు, నెం 2, బైరాయు జంగు బహదూరు వీధిలో (ఇంపీరియల్ బ్యాంకు కాఫీ కార్యాలయ వెనుక) ఎంతైనా పైకి మోటారు పరుపు ప్రాప్తిటను వి. రాజమాణిక్యం నాయకరుగారిని ఆత్రేడు చాల్లెటు అను శ్రేంచితాటారు ఇంజనీరు పొడిచి చంపెను, వీరుపురును పై నెం 2 గృహమునందు వేరువేరు భాగములలో అద్దకుండిరి. నిన్న రాత్రి 10|| గ కొందరు రిపబ్లికన్ వారు పోరబాటున నాయకరుగారి తలుపుకట్టిరి. ఆయనలేచి చీకాకుపడి వారిని దుర్గావ్రాడి యిల్లవిడిచి పొమ్మనెను. అంతట చాల్లెటుగారు బయటకువచ్చి రిఫయిటికీవచ్చిన క్షేపితలను అమర్పాదచేసి తోలిక వినందుకు కోపగించి నాయకరుగారిని దుర్గావ్రాడినాడెను, ఇరువురకు కొట్లాట జరిగెను. చాల్లెటు నాయకరును ముంజేతిపైకెత్తి తో పొడిచెను. రక్తనాళములు తెగెను. బ్యాంకులోని కాపలా వారు విచ్చేసిరి. నాయకరును రాయకేట ఆసుపత్రిలో వేసిరి. ఆయన వెంటనే మృతినొందెను. మద్రయిని కైదులో నుంచిరి.

పితాపురం రాజావారి కాలేజి, కాకినాడ:—ప్రతియేడు వలెనే యాకాలేజిలో ఇంటరుమీడియటు పరీక్షలు చాలసంతృప్తికరముగ నున్నవి. పరీక్షకుబోయిన 72 ప్రత్యక్షులలో 38 గరు పూర్తిగ ఉత్తీర్ణులైరి. అందు 7గురు 1 వ తరగతివారు 16 గరు 2 వ తరగతి పరీక్షలను పూర్తి చేసికొనిరి. ఆర్. వి. కుసుమబే మకు శ్రీవిద్యార్థి పరీక్ష పూర్తిచేసికొనెను. నిమ్మనాతులలోని వారసు సి. హెచ్ వెంకాశిగారు పూర్తిగ ఉత్తీర్ణులైరి. (ఒకవిలేఖరి)

గౌరంగ సమాజము, చింతా దిక్షిట్:—ఈ సమాజమువారి యాజమాన్యమున శ్రీమాన్ పి. ఎస్. రాజగోపాల భాగవతరుగారు విధిపణి కరణాగతి యను కాలక్రమమున 26 వ తేది రాత్రి 9 గ|| 38.38 నింగన్న కట్టి కిథిలో (చింతాదీక్షిట్) జరిగెదరు.

కిలాఫతు సంస్థాపనము

అంగోరా నిర్ణయము

భారతకిలాఫతు సంఘము - భవిష్యత్కర్తవ్యము

మాలా నాషా క త లి ప్టే టు మెం టు

బొంబాయి, మే 22:-

కిలాఫతు సంఘాధ్యక్షులగు మాలా నాషా షా క త లి గారు యీ క్రిందివిధముగ నొక ప్రేటుమెంటును ప్రకటించిరి:-

అంగోరా కిలాఫతు నిర్ణయమువల్ల నేర్పడిన పరిస్థితులు భారతదేశములో కిలాఫతు సంస్థాపనముయొక్క భవిష్యత్తును గూర్చి విచారించుటకు యీ మాధ్యమ బొంబాయిలో కిలాఫతు సంస్థాపనముయొక్క వర్కింగు కమిటీ సమావేశము ముఖ్యమైనది జరిగెను. కిలాఫతుతో తురుష్క సంబంధ ముండుటలు జేయుట అవసరమనియు, కిలాఫతు ప్రతిష్ఠాపనము (యేదో ఒక మహమ్మదీయ వర్గమునకు సంబంధించినదిగాక మహమ్మదీయ ప్రపంచము తిరియొక్క మతజేమాభివృద్ధికి బాధ్యతగలదిగ నుండవలెనని యుద్దేశంబు దేనియు అంగోరాలో అధికారము గలవారికి నచ్చ జెప్పట ముఖ్యమని అచట హజరైన ఖుర్బులందఱును యేకభావించిరి. భారత మహమ్మదీయులు టర్కీకి రానుభారము వెదలి కిలాఫతును స్వ తురుష్కజాతీయ పరిస్థితులకును, ఇంస్టాంబుల రయతుకు అనుకూలముగ పరిష్కార మగుటకు అటంకముగ నేమైన అనుమానము లుండునెడల తొలగించుకొనుటకు తురుష్క సాధులలో సంప్రదించవలెననియు వర్కింగు కమిటీ లెంఱును. కిలాఫతు రానుభారము లెన్నియో వెదలగోరి ప్యాన్సు పోర్టుల నడుగ గా భారత ప్రభుత్వమువారు ఆ స్పృహించినందులకు ఆక్షేపణకు దెబ్బను, యితరాయ భారతులను బంపుట మాని వేసి టర్కీకి పోవలసిన రానుభారము మాత్రము నిర్ణయంబు యీ కమిటీ నిశ్చయించెను. ఈ రానుభారమునందు సభ్యులు కాకనాడలో మహమ్మదీయ దేశములకు బోవుటకు నిర్ణయంబు బడిన రానుభారము లనేకములనుండి గభ్యులు దీసికొనబడిరి. ప్రభుత్వమువారు నిషేధించిన సభ్యులను తీసివేసిరి. నిషేధము లేని మరికొందఱు జేర్చుకొనిరి. ఈ విధముగా డాక్టరు అహ్మద్, హాకిం అబ్దుల్లాఖాన్, మాలా నాషా య్యూను సులేమాన్ డేవ్, పిక్టా లు, హాకిం అబ్దుల్లాహ్, చాదరీ, ఖాలీద్ బహ్వా (కార్యదర్శి) గారల జేర్చబడిరి. అలిఖుడులో క్రిందటివారిలో కిలాఫతు, జమీతులు ఈ లేమాజ్ కింగు కమిటీలు కలిసి సమావేశమై, భారత మహమ్మదీయులు విదేశములలోని తమ సోదరుల జాతీయత్వ పోరాటములో జోక్యము గలుగజేసికొనవలయు, అవిషయములు వారికి సంబంధించినదేమనియు, యిట్టి ప్రకటనమును భారత ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించి తురుష్క ప్రభుత్వమునకు దెలిపద రనియు అంగోరాకు వేరులు చేయబడెను. కాని భారత ప్రభుత్వమువారు మాకిదివఱకు వ్రాసిన లేఖబట్టిచూడ ప్రతిసభ్యుడును హామీయవలెనని కోరుటచేత, భారత ప్రభుత్వమువారు కోరి నట్లే, యీ రానుభారలందఱును తమపోకకు తురుష్క దేశ రాజకీయవ్యవహారములలో జేర్చినంబ. ధమును లేవనియు, రాజ కీయముగ నెట్టిమార్పులు చేయుటకుగాని, రాజకీయోద్ద్యమము లో జేరినోగాని పాల్గొని పోవటలేదనియు హామీనిచ్చు నటుల నిశ్చయింపబడెను. ఇంస్టాంబుల యితర ప్రకారము కిలాఫతు గమనము పరిష్కరింప ప్రయత్నము జేయుటయే తమపనియని దెలిపిరి. ప్యాన్సు పోర్టును రాగానే యీ రానుభారలు ఈజిప్టు మీనుగా టర్కీకి బయలుదేరెదరు. ఈ భారత రానుభారలు టర్కీకిపోయి తమ కార్యమును నిర్వహించుగ నెరవేర్చుకొనవలసి వర్కింగు కమిటీ ఆశించుచున్నది. ఈ కార్య మెంతవేగముగ ముగియవలయు నిశ్చయముగ జెప్ప మీలలేదు. తురుష్కలతో సంప్రదించి కిలాఫతును స్వ పరిష్కారము జేయదలపెట్టిన యీ బద్ధతి యిటుండ భారత దేశములోని కిలాఫతు ప్రతిష్ఠాపనములు యే మేమివనుల జేయవలయునో వర్కింగు కమిటీ ఆలోచింపవలసి యుండెను.

భారత కిలాఫతు సంఘములకర్తవ్యము

మహమ్మదీయతరుల పాలనాధికారముల క్రిందనున్న జాతి రతతో అరబుస్వాతంత్ర్యమునుకోరుచు, భారతదేశములో మాత్ర ముమహమ్మదీయజాతి స్వేచ్ఛగ నభివృద్ధిగాంచుటకు పనిమొదలు జెట్టవలయును. 1911 శతాబ్దమునందు బ్రిటిషులో యుద్ధము ప్రారంభమగుటకు పూర్వము భారతదేశమునందు మహమ్మదీయుడు అట్టి స్వజాత్యభివృద్ధికార్యముల జేయుచుండిరి. అలిఖుడుకాకా లుల మహమ్మదీయ విశ్వవిద్యాలయము జేసియు, దేశముయొక్క ప్రజాజీవితమునందు పాల్గొనుచు మార్గములలో సంస్కరణముల క్రింద కాననభలలో జాతిపాఠవిద్యమును సంపాదించియు మున్నగువనుల జేయుచుండిరి. అప్పుడు దృష్టికుంఠము భారత

దేశములోని మహమ్మదీయజాతివ్యవహారములమీద నేయుండెను. కాని 1911 నుండియు జరిగిన విశేషములవలన భారతమహమ్మదీయులు విదేశములలోని తోటిమతస్థుల అవసరములగుడ విచారించవలసినవైనను. రోజురోజు, మహమ్మదీయ ప్రపంచము భిన్నభిన్నమై పోవునెడల మతమునవ్యభంగముగలుగునగుంప బడెను. ఇట్టిది జరుగకుండజేయుట వారి ప్రధానధర్మమై యుండెను. ఇతిరధర్మములకు భంగముగల్గిననునచే యీధర్మమును నిర్వర్తించుటకు వారు తమమన్న శక్తిసంతను వినియోగించిరి. విషాదమునై విషాదమునవచ్చునచే వారి కార్యభారమును వాగుగ గుర్తించి మహమ్మదీయ ప్రపంచపునర్నిర్మాణ మవసరమనియు, ఇస్లాం ఆగ్రహముల ప్రకారము మహమ్మదీయ జీవిత సంస్కరణము అవసరమనియు తలంపబడెను. ఎన్నియోకతాబ్దులునుండి కిలాఫతు సరిగ పనిజేయుకపోవుటవలన నాశమును విధేదమును ఫలితము లయ్యెడిది. ఈ పునర్నిర్మాణ సంస్కరణకార్యమును ప్రారంభించి, పురిగొల్పి, ప్రోత్సహించి వైతన పరిక్షించుటకు ఖిలాఫతు సంస్థయే తగియున్నది. కావున టర్కీ స్వేచ్ఛకర్తవ్యములనుండి వైటపడినతోడనే మహమ్మదీయ ప్రపంచమును సంస్కరించుటకై కిలాఫతు సంస్కరణమే ప్రారంభించబడవలసి తలంపబడెను. అంగోరా అసంబంధియముతో కిలాఫతు సంస్కరణము త్వరలో సాధ్యముగాదనియు, టర్కీ దేశమునకు కిలాఫతు సంబంధము నిర్ణయించినపిమ్మటే యిది తేలవనియు వ్యక్తమయ్యెను. ఈపరిస్థితులలో భారతదేశములోని మహమ్మదీయసంఘ పునర్నిర్మాణకార్యము నాపియుంచరాదని తలంపబడెను. చెడుగనుండి యే మంచి నెచ్చును. మహమ్మదీయులు కష్టపరంపరలకు లోనగుటవలన మతపునర్నిర్మాణము గల్గి మహమ్మదీయులకు వెట్టలుట్టెను. మహమ్మదీయులు చాలమంది యిప్పుడు మతగ్రంథముల జరుపుచు స్వేచ్ఛగ నందరినత్యములను సవినయముగ భక్తితో జెలిసికొనుచున్నారు. ఇందుకుతోడు కిలాఫతు సంస్థలుగూడ నీయుద్ద్యమమునకు ప్రోత్సహము నొసంగి సామాన్యజనులకును ఈ లేమాపంథికులకును దూరములేకుండజేసి, మతగురువులకును సామాన్యజనులకును భేదములేని మతముగ జేయవలయును. ఈ మధ్యబొందిన పరిక్షలవలన మనవిద్యార్థులును భావములును చాలమటు సంస్కారము గాంచవలసిన దెలిసెను.

విద్యాభివృద్ధి

జమీయామిలియా ఇస్లామియానుండి విద్యాలయములు ఉన్నతవిద్యకు చాలఅవసరమై ప్రజాహితసేవ జేయువారలకు బోధజేయునవైనను, యెంతయోనవ్వపడిగాంచిన యువభవమును బట్టి విద్యావిధానమును సంస్కరింపవలసియున్నది. ముస్లింను విద్యను ప్రజలలో యెక్కువగ వ్యాపింపజేయుట యవసరము. మహమ్మదీయ ప్రపంచములో విద్యరానివాడు లేకుండజేసి యెంతటివీరవాడైనను వినయుండెను సాధ్యమైనంతవరకు అన్నివిషయములందు మతవ్యవహారములలోగూడ స్వయంసహాయముగ నుండునటులజేయవలయును భారతదేశములో మహమ్మదీయులు తమ మతధర్మములను స్వల్పమైనవానినిగూడ తెలిసికొనలేనివారు గలరు. వారికి మతబోధకులుగాని, మామూలు విద్య గజపువారుగాని యీవిషయముల నేమాత్రమును దెలుపలేరి. ఇకమీద నీజాతిలో చదువుకొనినవారు అట్టివారినిగూర్చి యేమేక్షా వహించరాదు. ఏగ్రామముగాని, పట్టణభాగముగాని ప్రాథమిక విద్యాలయము మకీదులో లేకుండ నుండరాదు. అచట మతవిషయకవిద్యయు, యితర విద్యయును ఆయాతరగతులవారికి తగినటుల నేర్పించుండవలయును. పాఠశాలకు రానిడుమించిన వాటికి మకీదులలో మహమ్మదీయ జ్ఞానమునుబోధించుట కేర్పాటులు చేయవలయును. మంచిశిక్షణము గాంచిన ఇమాములను మహమ్మదీయబోలరు కుపాధ్యాయులగ నుండునటుల నిమింపించియు, మహమ్మదీయ యువకులకు గురువులుగను, పెద్దయీడు వచ్చిన మహమ్మదీయులకు మిత్రులుగను, వేదాంతబోధకులుగ నుండునటులజేసియు, పుస్తకాలయు, పత్రాలయును నిర్మించియు, అమకిదు సాంఘిక, మానసిక ముఖ్యస్థానముగజేసి, అయ్యది మహమ్మదీయుల కల్పముగ జేయవలయును.

అనాధింక్షణము

మహమ్మదీయ అనాధకరణాలయమును స్థాపించి పని జేయవలయును. ఇందువలన మనజిక్కు లేనిబిడ్డలు యితరులచేతులలోబడి బానిసలు గాకుండ జీయగల్గుదుము. ఈకరణాలయములు మహమ్మదీయ విషయాలకు రక్షణస్థానములు గాగలవు. ఇటు కుటుంబభాగములేకుండ వాటి స్వేచ్ఛగ నుండును. అవిషయము

ను. మహమ్మదీయ రోజులలో అమిలీకు ఫాస్థాపించిన మహమ్మదీయ మిషనరీ నైవ్యమువంటిదగును. ప్రభు మున మనము మాపిశా అనాధలను రక్షింపవలయును. వెంటనే వారికి కడుపుమాడుకుండ జేయుటయే గాక వారు నివసించు ప్రదేశమునంతను మార్పుజేసి వారిమన్న పరిశ్రమ తైర్వమునకు,తోడు కాలముగ నుండునటుల జేయవలయును.

మహమ్మదీయ జాతీయములైతొకవృత్తి లేకుండ జేయవలయును. సంఘములో సంపాదించువారివైబడి పిల్లలొని దిను యీజాతిని మొదలంటు లేకుండ జేయవలెను. శక్తిగల్గి తిరుగు వారికి పని కల్పింపవలెను. గ్రుడ్డివారికిని వికలాంగులకును మున్నగువారికి కరణాలయముల నిర్మింపవలయును. ధర్మములను జేయుట కొకపద్ధతి నేర్పాటు జేయవలెను. వైతలు మిల్లులను స్థాపింపవలెను. బీదలకు వారలకు జీతమును వసూలుజేసి పంచి పెట్టవలెను. ఎన్నలైన బ్రట్టిలు ధర్మసంస్థాపనములను తమస్వంతమువిగ జేసికొన్నయెడల వానిని రక్షింపవలెను. మతపదార్థములను పయోగించుట మాని మద్యపానమును నిషేధించి మహమ్మదీయులు మార్గధర్మములు గావలయును. స్త్రీలును పురుషులును వైతధర్మము లనుష్ఠించుచు ఆచరణయందును సిద్ధాంతమునాదును గూడ వ్యభిచారమును మానివేయవలయును.

ఆర్థికనిర్మాణము

తురుకు ముఖ్యవిషయ మొకటి జెప్పవలసియున్నది. దారి న్నమే యెన్నెన్నియో వోషములను పాపములను మూలకారణ మునున్నది. ధర్మసంస్థాపనములు కొంతవరకీపాపమును తగ్గించినను, యీజాతీయందు మంచిఆర్థికనిర్మాణముండిననే సంపూర్ణకాశ్వతసంస్కారమును జేయగల్గును. మహమ్మదీయులు ముఖ్యముగ ఉత్తరదేశములో ఆర్థికవ్యవస్థ పరవేసినచాలకాల మాధారమయ్యెడి బ్యాపారపరశ్రమలను అలక్ష్యము జేసిరి. వారలకు భిక్షుత్వముని తిండితినుటను సిగ్గులేదు. దుకాణము దెబ్బనుట కేమియు ఆనలేగినలేదు. ఇట్టివోషములను పోగొట్టుటకు చాలసంతతులు గడువలసియుండును. కాని యీ విషయములగుర్చి సభలలో నాలోచించి యీదోషముల తొలగించుట కుపాయములలోచింపనియెడల యేమాత్రము విజయముగాని సామ్రాజ్యము గాకపోగా యింకను నాశము గల్గుట నిశ్చయము.

మాతృదేశసేవ

మహమ్మదీయులు ప్రజాహితజీవితమునందు పాల్గొనుచు దేశము స్వాతంత్ర్యమునకు బడు త్యాగములందును బాధ్యతతో పాల్గొనునటుల జేయవలయును. వారలకు తమ మాతృదేశమునెడల విధిని తెలియజేయవలయును. తమతోటి పౌరులహక్కుల కేవల భంగము గల్గునెడల, తమదేశీయ స్వర్వముల రక్షించుకొనవలయును. వారు పరిపాలకులను సంయుక్తజాతిగ నెదుర్కొనుటనున్ను, భారతసోదరులను యేకజాతిభావముతో జూచుకొనుటయు నేర్పవలయును. జాతీయస్వాతంత్ర్యైకమత్యములలో నేమాత్రమును వ్యాయమైన దానినినష్టపడకుండునటుల నేర్పవలయును. తోటిజాతులకు నష్టమగునటుల ప్రత్యేకస్వర్వముల గోరకుండుటయేగాక దేశమునకు లాభకరముగ నుండునెడల తమభాగమునుగూడకొంతవరకు త్యాగము, జేయవలయును. ఇట్లు జేయుట భయముచేగాక ప్రేమతో జేయవలెను. వారిపని బలహీనులై గాక బలవంతులై జేయవలెను. మాధ్యమతో గాక కండ్లు తెరచి జేయవలెను. ఈపద్ధతులమీదనే మనరాజకీయాదర్శభావములను మార్పుకొని పునర్నిర్మాణము జేయవలయును.

కిలాఫతు సరిగ పనిజేయుచుండినయెడల రాజకీయవ్యవహారములందు తప్ప జాతిమతజీవితమునందు ప్రతిజాతియందు పునర్నిర్మాణసంస్కరణములను ప్రారంభించి, ప్రోత్సహించి పని జేసియుండెడిదే. రాజకీయ వ్యవహారములు ఇతిరమహమ్మదీయ దేశములందునలెగాక భారతదేశములో పరరాజుల పాలనమునందు తగుల్కొని పనిజేయుచుండినను కార్యవిధానముల నిర్మించు పని యీదేశములోని మహమ్మదీయులే జేసినవలసియే యుండును. ఇప్పుడు మనపట్టివిధానములను నిర్మింపవలయును. కిలాఫతు అంతర్జాతీయ సంస్థాపనముగను ప్రజాసాంప్రదాయముల కనుకూలముగ నుండునటుల జేయవలయును. ఈభావములే లాసానీసంధి గావించి కొంత ఊపిరాడుమందు నప్పటినుండియు మహమ్మదీయ ప్రజాసేవకుల మనముల నావరించియుండెను. కాని అంగోరానుండి వచ్చిన విద్యారావువాచలన దృష్టియంతయును టర్కీవైపు తిరిగెను. కిలాఫతు భవిష్యత్తుమాటయే మరల భారత మహమ్మదీయులకు పట్టెను. కాని యిప్పుడు మహమ్మదీయతర శత్రువుల విరద్ధ భావములవలన కొంత ఆందోళనము గల్గును. మన ఆందోళనము యింకను యే

క్రమమున నున్నది. కాని యీ దేశమునందు బానిసలనుగనుండి యితర మహమ్మదీయదేశములను మతకార్యమునై బోధించు ముగ్గుమేమియు లేకపోవుటచే ఆ ఆందోళనము పోజాలదు. ఇక ను కేయలలపని పరిపాలనల యిష్టమువచ్చిన వరకులకు లోబడి పాఠ్యపుస్తకముల నిర్మూలన కోరుటయే. ఇట్లే యు ధర్మమును భారతదేశమునెడ ర్మమును నిర్వర్తించినందులకు ప్రభుత్వము నెడ నేరము జేయలేదుగాక గౌరవము గలవానిని బుద్ధివిమోచి కిలాఫతువిషయమై తురుష్కులనుపాదమునందొడ్డి ప్రాయమునకు మరలునటుల జేయుటకు పానిచ్చెదరని లెలంచుచున్నాము. ఇతర ప్రజాహితేషములు విదేశములను పోనియించునని వారు యిప్పుడు 10 సం॥ములక్రింద అంతరాయము వచ్చిన పనిని యిప్పుడు భారతదేశములో ప్రారంభించి చేయవచ్చును. కిలాఫతు ప్రతిష్ఠాపతనము ఇస్లాము మతక్షేత్రాని రక్షించుటకును, జాతి రక్షణ ఆరము ఇస్లామును జేర్చుటకు, భారతదేశము స్వ రాజ్యమును బొందుటకు యేయేపనుల జేయవలెనని విచారించుచు కిలాఫతు వర్గింపగలగట్టి బునుకొనెను. కిలాఫతు నిర్మాణముల ప్రచారము నెక్కువజేసి, ఆజాతికి సంబంధించిన పనులన్నియును తద్వారా జరుగునటుల జేయుటకు వర్గింపగలగట్టి అంగీకరించెను. ఇందులకు శక్తివృద్ధిగావించును, సంఘర్షణ లేకుండునట్లు జేయవచ్చును. విషమ మహమ్మదీయజాతివారు యితరప్రతిష్ఠాపన లని టిక్కంటెను దీని నేనమ్మెను. కిలాఫతు సంస్థయొడ ఈ తరదేశములో నెక్కువయస్సంతృప్తిగల్గెను. ఇది యనుమించిచే ఏలసనగా మహమ్మదీయులు కష్టపడినచోట్ల నెల్ల కిలాఫతుసంస్థలు తమకే అడ్డురా లేవని యడుగదొడగెను. వారికి చాచిక్కుడు ప్రచారము లేదని తెలియదు. వారుకిలాఫతు సంస్థను నమ్ముచునుటకు నేర్చుకొనిరి. ఇప్పటి కిని ఆవమ్మకముగ లదు. కిలాఫతు సంస్థ పనిని యీ దేశముల యేవ్వ తులనొడవ గాదు. ఇప్పుడు కిలాఫతు సంస్థయొక్క ప్రజాహితే విధానముపైవన్నది.

కిలాఫతు సంస్థ నిర్మాణము

ఈకిలాఫతు సంస్థయందు సంఘటనలు కార్యనిర్వాహకులుగనుండి చాల పనిని జేసిన యితరమతములవారి మాటయటుండ, కిలాఫతు సంస్థయందు, సంవత్సరమునకు 4 అకాలయిచ్చు ప్రతిమహమ్మదీయులను సంఘటనగ నుండవచ్చును. దానిమతము ఇస్లాము మతము దప్పజేయగాను. ఇస్లాముధర్మమున్న అలక్ష్యము జేయువారును, విదేశీయ పరిపాలనలన్న భయపడువారు మాత్రము యందుజేరకుండురు. ఇంతటి విశాల వ్యాప్తిగల్గి ప్రజాహితేయకముగ నుండు నిసంస్థయందు మన్నింప లిందువరును సంఘటనగ నుండకుండజాలదు. మహమ్మదీయ జాతి కోరికలు ల యీ సంస్థ యింకను బాధ్యతల నంగీకరించును. కాని, యందులకు వర్గింపగలగట్టినిర్ణయము నుండుగావలయును, కేంద్రీయకిలాఫతు కమిటీ దిక్షిలో జూను చివరవారములో సమావేశమగును. కిలాఫతు కమిటీతో బాటు జమ్మెతులు ఈ దేశమునెడ సమావేశమగుటకేర్పాటు జేయబడెను. అప్పుడిదియమంతయు బాగుగ చర్చింపబడి నిర్ణయముగావించుటకు-ఈమార్గములపనినిప్రారంభించివిస్తారముగ జేచొనవుడు భారత మహమ్మదీయ చార్తరమునందు మాతనాధ్యాయము ప్రారంభమగుననిచెప్పవచ్చును. మనశత్రువు లేవవును నిర్బంధములపాటుజేయుచునే యుండును. వారిభావము దౌర్జన్యముతో విషముతోదోక్తులైనవి. వారిచేలనంకి ఈ జాతివారికి తిట్లుదూమాల తప్ప వరమియునొకప్పుడు పుట్టలన సులందు సందేహములుగూడ జాడమును. ప్రచారముల యొక ప్రయత్నము టిని గడచిపోయిరి. వార స్వయముగ ప్రజానిష్ఠాసములను గోల్పోయినగాని వారియచాగర్మము నలనగాని ప్రజలనుండి వేరుగాజాలరు. ఈరాయభారముమీద వెడలుతోటిప్ర చూడీకు లందఱును భగవంతుని దయచలన విజయము గలుగుగాక యనియు, వారికి తమ ధర్మానియందును భగవంతునియందును విశ్వాసము కుదురుగాక యనియు కోరుచున్నాను.

గోదావరిమండల కాంగ్రెసుసంఘము

రాజమహేంద్రవరము కు మార్చబడుట
రాజమహేంద్రవరమునుండి మండలకాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి భమిడిపాటి సత్యనారాయణగారు నేట్లు తెలిసివచ్చుచున్నాడు—
మండల కాంగ్రెసు సంఘకార్యాలయము కాకినాడ నుండి యిచ్చుటికి మార్చబడినది. ఈ త్రస్త్రవత్సరముల ప్రజాసంగోరువారు వైద్యులచిరునామాకు వ్రాయవలెను.
రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘపు ఎన్నికలు
ఈ జిల్లాలోని తాలూకాకాంగ్రెసు సంఘములన్నియును త్వరగా రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు సంఘపు యెన్నికల జరిపి యీ నెలలోని లోపుగా ఫలితముల నిగార్యాలయమునకు డెం పువలయునని కార్యదర్శులందఱును కోరుచున్నాను.

బొంబయి రాష్ట్రీయ మితవాద సమావేశము

సంస్కరణముల విచారణసంఘనిర్మాణమును నిరసించి రాయల్ కమిషను కావలెననికోరి.
అహమ్మద్ నగర ము, మే 22:— నేడు ద యమున జరిగిన బొంబయి రాష్ట్రీయ మితవాద సమావేశమున గుప్త రమాతాయి రావడే సతిగాల్గవృత్తికి విచారమును, గాంధీ గారి ఆలోచ్యమునకు సంతసమును ఉరతులు లేకుండ వారిని చదవనందుకు సర్కారువారి కభినందనము లను తెలుపుట కై తీర్మానములు కావించుడెను. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల విషయమున సంపూర్ణ బాధ్యతాయంతస్వపరిపాలనమును సామ్రాజ్యప్రభుత్వము విషయమున వైద్య విదేశాంగ, రాజకీయశాఖలు తక్కుమిగిలిన శాఖలన్నియు ప్రజాయత్రము కావించవలెననియు వైశాఖిలకుడ క్రమముగా ప్రజాయత్రము గావించవలెనని తీర్మానము దాక్టరు పరంజిగారిచే నుపపాదించబడి రావు బహదర్ బతులు, కాళీ, గాంధీ, పట్టాభిమగార్లచే నామోదించబడి ఎల్లరచే నంగీకరింపబడెను. ఇంకొక ప్రభుత్వమువారును బ్రిటిష్ మంత్రివర్గమువారును భారతీయస్వపరిపాలనముపట్ల మాపురున్న ఉదాసీనభావమున కసంతృప్తి తెలుపుచు, సంస్కరణముల విచారించుటకేర్పడిన మడ్డిమన్ సంఘమువారి విచారణ రహస్యమును పక్షపాతపూరితమును ప్రాతినిధ్యరహితమునని ఘండించి ఈ విషయమును విచారించుట కొక రాయల్ కమిషన్ కావలెనని కోరుచు తీర్మానము కావించిరి. వైద్యమునుగూర్చియు, విదేశములందలి భారతీయులను గూర్చియు తీర్మానము కావించబడెను. 14 సంవత్సరములకు మున్నే అంగీకరింపబడిన నిర్బంధవిద్యాశాసనము నింతవర కమలుజరుపనందుకు విచారించుచు వెంటనే చర్చలు జరుప ప్రభుత్వమువారిని కోరుచు తీర్మానము కావించబడెను.

తాతాస్ట్రీత్ కంపెనీకి సంరక్షణము

మరతులకు లోబడియుండవలెనని
ఢిల్లీ వ ర్తకులు కోరుట
ఢిల్లీ యందలి 28 గురు వ ర్తకులు తాతాస్ట్రీత్ కంపెనీ వారు అందరకు ఒకే వెలచొప్పున అమ్మువరతులొకడే వారి కి సంరక్షణ మొనగవలెననియు, పెద్దకలట్రాట్టులు పుచ్చుకొని డబ్బు ముందుగా నిచ్చినవారికి తక్కువవరల కమ్మకుండునట్లు చేయవలెననియు ప్రభుత్వమువారికి మహజును పెట్టిరి.
కాన్పూరు మాదిమిల్లు కూలీల కాల్పుడు విచారణ
కాన్పూరు, మే 22:— మిల్లకూలీలకాల్పుడు విషయమును విచారించుట కేర్పరచబడిన అధికారతరంగము అధికారుల సాక్ష్యము విచారించబడినచేమా యని వేదియుండ, మే 18 వతేదీని ఆమాచనప్రభుత్వమువారిచే నిరారకంపబడుటల నను దెబ్బులతోననమాజీలలో కందర్బై వి. పి. సి. 147 వసె క్షక్ ప్రకారము కేసుచేయుటకుచేతను. టిట్టికేసు జరుగుచుండగా విచారణసంఘ నివేదికనుప్రమరించుట న్యాయశాస్త్రవిగ్రధము కావునను విచారణసంఘనివేదిక నింతవరకు ప్రకటింపబడి కలుగ లేదనియు, పీలు కలిగిన వెంటనే ప్రమరించెద మనియు విచారణసంఘకార్యదర్శిగారు తెలుపుచున్నారు. దెబ్బులతోనన కూలీలపై కేసునె లివేయవలెనని జిల్లా మే జ స్ట్రీటు క్లే గారు స్థానిక ప్రభుత్వమువారికి పిటిషన్ పంపించినారట. కాని ఈ తరపు లింతవరకునూ లేదు. ఈలోపుగమాదిమిల్లులలోనుండునట్లు సమ్మెదారులకు ప్రోత్సాహము గావించెనని వి. పి. సి. 448, 117 వ కేక్షముల క్రింద పండిత శివబొలకుపైకేసు చేయుడెను.

రెండవతరవాన్పూరు గౌడసారస్వతబ్రాహ్మణ సమావేశము అలెస్టేలో స్వామి విచారణానందగారి యభ్యక్షతక్రింద జరిగి, ఆదివారములలో జరుగును విద్యార్థుల సమావేశముకూడ జరుగును.

హునిారు బ్రాహ్మణులలో రెండవ హాగ్గూరియభ్యక్తక్రింద జరిగిన విషనరీలసమావేశమునందు తెలుగులో సులభమైన టిపి తరగతుచేయవలెననియు వై నాలో నిట్టి సులభరీతి కనిపెట్టబడెననియు నిర్ణయించబడెను.

భారతీయ స్వరాజ్యోద్యమము

లాలాజీగారి అఖండ ప్రచారము

కార్మిక నాయకుల సుహృద్భావము
లండన్, మే 21:—18 వ తేదీని బ్రిటాన్యనుపత్రికను ప్రత్యేకతంతివార్త కేంద్రీకృత వార్తలసభలో భారతదేశము సంబంధి ప్రస్తుత రాజకీయపరిస్థితులను గూర్చి యువవ్యవస్థించు జనులలో ప్రబోధము కలిగించవలెననియు భరతన్న మునై అధికారము పోవునని చింతలననియుచెప్పి వెంటనే భారతదేశము నందలి అన్ని కక్షలవారికిని సమ్యక్తమును స్వపరిపాలనము నొసగవలెనని కోరిరి.
అంతరము బార్నిలాన్స్ బరగారే గావించబడిన విందు సంవత్సరమున సుమారొకడజనుమంది కార్మిక నాయకులను సందర్శించిరి. వారెల్లరును భారతీయస్వరాజ్యసంరంధము పట్ల సానుభూతిని తెల్పి, ఇదివరకు కన్న ఇప్పుడే పార్లమెంటులో భారతదేశమునకు మిత్రులెక్కువమంది యున్నారనియు భారతీయులలో నెల్ల లాలాజీయందే తమకెక్కువ నమ్మకమున్నదని యు పల్కిరి. లాలాజీ, బెక్ మ్యూర్, కర్నల్ పెడ్లెవుడ్ గార్లొసగ నున్న విందులసందర్శమున నితర కార్మిక నాయకులను సంప్రదించును.

తారకేశ్వరసత్యాగ్రహము

అధికారుల భీతావహము

తారకేశ్వరమునకేగు రైలు ఆపివేయుటకు

సత్యాగ్రహములై లుపట్టాల కడ్డముగా పరుడుట
కలకత్తా, మే 22:—తారకేశ్వర పరిస్థితులు విషమ మగుచున్నవి. ఈ ఉదయమున టిల్లావా యందలి ఈస్టిండియా రైల్వేసర్కారు మాపు కూలీలు సుమారు రెండువందలమంది సత్యాగ్రహోద్యమమున చేరుటకై తారకేశ్వరమునకు రైలులో నేరిరి. కాని వారివద్ద టిక్కెట్లు లేననుకారమున వారిని తారకేశ్వర స్టేషనువద్ద పోలీసులూపిచ్చెచిరి. ఇంకను కూలీలును పనివాలడును నత్తురని భయపడి మారా టిల్లావారైల్వే, పోలీసు అధికారులకు వార్తలనంపిరి. ఈయుద్యోగులు సమావేశమై రైల్వేపనివాలడను తారకేశ్వరమును పోతుండ జేయనిశ్చయించిరి. ఇంతలో తారకేశ్వరమును మధ్యాహ్నమువరకే సెనబండి టిల్లావా స్టేషనునకు వచ్చెను. రెండువేలమంది రైల్వేపని వాలకు రైలుమీద తారకేశ్వరమునపోవుటై వచ్చిరి. పోలీసులును రైల్వేఉద్యోగులును వారిని ఆయత్నించిరికాని వాకు త్రోసికొనిపోయిరి. జిల్లా ట్రానిక్ సూపరెంటు వెంటనే రైలును పోనీయవలసని ఉత్తరుచ్చెను. తోడనే కూలీలు రైలును గవలి బండికియందు వెనుకలపట్టాలపై పరుండి బండిద్దెంబు గల్పించిరి. టిల్లావా రైల్వేపోలీసులు, రైల్వేసాలంబీడ్ కోర్ట్ టిల్లావా ఆగిలీ వైద్యమును వెంటనే అక్కడవచ్చి కష్టముమీద వారిని స్పృహించిన పిమ్మట వారు పట్టాలను పీకిజ్జాబుఫారముమీద మూగిరి. తారకేశ్వరము రైలును తిరిగి మారాగోతు గొనవచ్చిరి. తిరిగి ఈ త్రయ పురుష ము వ ర త త తారకేశ్వరమున కేరబండ్లన్నియు తీసివేయబడునట్లు రైల్వే అధికారులు తీరుపు చేసిరి. ఎగువ దిగువరయల్లీయయు టిల్లావా వేలూరు స్టేషనులలో నాగకూడవని కూడ ఉత్తరు వొసగుడె. టిల్లామేజిస్ట్రీటును జిల్లాపోలీసు సూపరెంటుు మోటారులో తారకేశ్వరమునకేగి రైల్వేపనివాలడ నందర గూర్చు రయిలలో తిరిగిలిల్లువారు పంపిరి. నేడు తారకేశ్వరమున చాలమంది సత్యాగ్రహుల నరెట్లు చేసిరి తెలియవచ్చినది.

మూల్తాను సెంట్రల్ జయిలులో జెయిలుగూరున్న రాయసా హెబ్ యమునాదాసుగారు, 1928 వ సం॥ అక్టోబర్ 8 వ తేదీని “మూల్తాకా జెయిలు ఘోరకథనము” అను న్నాసమును ప్రకటించి తమకు మానవత్వము గావించినందులకయి లాహోర్ లోని వందేమాతరంపత్రికాధికారులపై 5100 రూపాయల మానవత్వపరిహారమునకు డావావేసిరి.

కాన్పూరు మ్యునిసిపల్ సంఘపు కలెక్టార్ బ్రాహ్మణు సప్త విషయమున 30 వేల రూపాయల వరకు మోసము గావించినట్లు నారాయణప్రసాదసిగమగారి యభ్యక్షతక్రింద నేర్పడుచున్నది. న విచారణసంఘమువారు నిర్ణయించుట చే ఇద్దరు మోసకారుల ఇష్టం ఆక్రమం టెంట్లు సమ్మెమరేసి కలెక్టార్ కట్టిపె పె. కూర్చిటిని జప్తుచేసిరి. కమిటీవారి నివేదికను ప్రమరింపబడును.

సామ్రాజ్యవస్తుబహిష్కారము

కాంగ్రెసు సాంప్రదాయమునకు విరుద్ధము

గాంధీమహాత్ముని యంగుఁగిడియోలోనివ్యాసము

మహాత్మా గాంధీగారు యీవారపు యంగుఁగిడియోలోని వ్యాసము పత్రికలోను సామ్రాజ్యవస్తు బహిష్కారము దౌర్జన్యరహిత అభిమానమునకు విరుద్ధముగానున్నదనియు అట్టితీర్మానము గావించుటకు కాంగ్రెసు సాంప్రదాయము ప్రకారము వీలుపడదనియు జెలుపుచు నీదిగువరీతిని వ్రాసెను:—

సామ్రాజ్యవస్తు బహిష్కారము కొనసాగించుట నిర్దిష్టముని క్రిందటివారము పత్రికలో జెలుపబడినది లాభకరము నగునదియు, చేయక తీరనిదియనుగు ముఖ్య బహిష్కారము పట్ల జేయుటకు శ్రద్ధలేకుండ జేయుటచే నది హానికరముని గూడజెప్పగలను. మన ఉద్యమమునకు దౌర్జన్యస్వభావమును తొలగించినచో, రాజకీయవిషయములలో మనము కార్యనిర్ధిని బడయుటకు అహింసయే ముఖ్యసాధనమను నామభిప్రాయముతోనే కీర్తించినవారు అహింసామార్గములు విఫలమైనవని సంతృప్తికొంది యొక్కవ ఉపయోగకరములుగా నుండు జేరమార్గములను అలంబించుటకు అనకాశముండును. వా ప్రయత్నములను విధిగా జేయవలసినవారగుదురు. ప్రస్తుతవిధాన మయిలో నుండు సంతకాలము సామ్రాజ్య వస్తుబహిష్కారము నెరవేరదనియే గానాభిప్రాయము. దౌర్జన్యరహితమార్గముగాక దాని ప్రత్యామ్నాయము అలంబించవలసిన మార్గము ఆయుధములు బూని తిరుగుటాటానప్పటియే నాకగపడుచున్నది. అందుకు సీతపదనచో సామ్రాజ్యవస్తు బహిష్కారమునకు జాతిగా రాత్రికమునందు అవశ్యము తాపోపగమనసే. మన ఆసమర్థతను గుర్తుకొని యీ బహిష్కారము దాని తరఫున జరుగు తీవ్రప్రచారము మన లకు జేడి ఫలప్రసంగమందును. ఇట్టి ప్రచారముఫలితముగా నెల్ల యెడల దౌర్జన్యము ప్రజలును అప్పు డాప్రయత్నము విఫలమైననుపొడిండు. ఆయుధ సహితమైన తిరుగు బాటుకకు యిది శిక్షణగా పోటింపబడును. అపజయము కలిగినపుడెల్ల చాల మంది నీటిమాండ్యులగుదురు. కాని కొందరి మందికి మాత్రము సుకల్పము దృఢమగును. ఆకొందరి మందియే వివిధము నైలెంటు చుట్టు చేరినవారికి ఆయుధసమేతులైన చిన్న సైన్యముగ మారవచ్చును.

భారతదేశము నూతనముగా చరిత్రను వ్రాయజాలదనియు విశ్వాసజేయుటలో పూర్వమునుండియు ఆచరించునట్టి భారతదేశము గూడ ఆచరింపవలసిన దలచుచో సామ్రాజ్య వస్తుబహిష్కార ప్రయత్నము ముచ్చుకొనవచ్చును. అది యెన్నటికి జయము గాకున్నను అజయమునకు ఉత్సాహమును జేడిని సరఫరా చేయుచుండు కార్యకర్తగా పోడించి ఆదర్శముగా నుంచవలెను.

ఖడ్గమార్గము హిందూదేశమునకు తెలుపబడలేదు

చాలకాలమునుండి ఆచరింపబడుచున్న పద్ధతులను ఇష్టముగలచో అలంబించుటకు భారతదేశమునకు హక్కుగలదు. ఆ హక్కును యెవ్వరును తప్పింపజాలదు. కాని హిందూదేశమునకు ఖడ్గమార్గము తెలుపబడలేదని జెప్పసాహించుచున్నాను. హిందూదేశము అపద్ధతి నలంబింప దలంచుచో రెండింటికీ సిద్ధపడవలెను. (1) మునుంగుండు అనేక తరములవరకు దేశభరిపాలనకైన సిద్ధపడవలెను. (2) లేదా పూర్తిగా హిందూ అధికారమునకో లేక పూర్తిగా మహమ్మదీయపాలనకోలో బడవలెను పూర్తిగా హిందూ అధికారము స్థాపింపబడవలెనచో అంగ్లేయులతో రాజీపడుటకు ఇష్టపడు హిందువులును, పూర్తిగా మహమ్మదీయ రాజ్యము సంస్థాపింపబడునచో అంగ్లేయుల పరిపాలనలో బడవట కిష్టపడు మహమ్మదీయులును కొందరుగలరని నేనెంచుచున్నాను. అల్పసంఖ్యాకులగు నిట్టివారికి నేనేమియు జెప్పజాలను. వారొకరిని ఇనుకలో దున్ను మండలసినదే. కాని విదేశీయ పరిపాలనకు వినుగుజెంది సాధ్యమగునంత త్వరలో భారతదేశ కృషియుల రిప్పించుటకు తగినమార్గములకై జెడకు చున్నవారు చాలమంది గలరు. పూర్తిగా దౌర్జన్యరాహిత్యమైన మార్గముల నలంబించినచో హిందువులు మహమ్మదీయులు హిందువు వివిధమతస్థులెల్ల సరిసమానముగా అనుభవింప దగ్గ స్వరాజ్యము చాల త్వరలో సంప్రాప్తింపగలదని వారికి నచ్చజెప్పటకు నేనెన్నడును వినుగు చెందను. మరియు అట్టిస్వరాజ్యమునికే విధమున నైన బడయజాలమని గూడ జెప్పగలను.

ప్రస్తుతమునకు, ప్రస్తుతమున్న కాంగ్రెసు క్రిడు ప్రకారము కాంగ్రెసు సభ్యులు దౌర్జన్యమును నూచించుచు పరిశీలన

కలగజేయుచుండ దని నేను భావించుచున్నాను. నిరుపయోగకరమును సామ్రాజ్య వస్తు బహిష్కార మట్టి పరిశీలనను నేర్పరుచును. కావున బహిష్కార తీర్మానము కాంగ్రెసు సాంప్రదాయమునకు విరుద్ధముగా నున్నదని చెప్పగలను. కాని యీ విషయమును కాంగ్రెసు సభయే నిశ్చయింపవలెను.

విదేశవస్తు బహిష్కారము

కావున దీనికి క్రత్యామ్నాయముగ జేయజాలిన విదేశవస్తు బహిష్కారము గూర్చి జెప్పనిండు మితవాదులు; జాతీయవాదులు, కాంగ్రెసుసభ్యులు ఎల్లరు చేతనూలు ఖడ్గరు బట్టలనే ధరించి విదేశవస్తుములను మిల్లు బట్టలను కూడ త్యజించి మతభక్తముగా అనుదినము కొంతకాలము తాము స్వయముగానడికి తమ గృహములో నెల్లరచే నాపనిచేయించి యిరుగుపొరుగు వారియిండ్లలోగూడ రాత్రిమును కద్దరును ఉపయోగించునట్లు క్రైస్తుబుచ్చుకొనినచో ఒకయేడాదిలో విదేశ వస్తు బహిష్కారముజయమును, ఎట్టి నెపము గల్గినను విదేశవస్తుములను గట్టకూడదు. వాటితో బాటు మనదేశములో మిల్లులపై తయారయి బన ట్టలనుగూడ కట్టకూడదు.

నేను చెందుకముల బట్టుని నేషణమునందలి వ్యత్యాసము జెలుపవలెను. విదేశవస్తు బహిష్కార మెల్లప్పుడును విధిగా జరుపవలసిన యనవరము గలదు. మిల్లు బట్టలను ఎల్లప్పుడు బహిష్కరింపవలె నను నిబంధనలేదు. కాని ప్రస్తుతము కావలసినంత బట్టును ఇండియను మిల్లులు తమంతతాము సరఫరా చేయజాలవు. రాత్రిము చేతమగ్గును చేయగలవు. కాని రాత్రిమునుండి వచ్చు ఖడ్గరు ప్రజలలో నెక్కడగా వ్యాపింపవలెను. విద్యావంతులు ప్రాచీనభింజనగాని ఆపని జరుగదు. కావున వారి ఖడ్గరువస్తుములను మాత్రమే ధరింపవలెను.

మిల్లులు ధగ్గినంస్థాపనలుగావు

మనమిల్లులకు మనము ప్రోత్సాహమునగ నవసరములేదు. వాటిబట్టు ప్రజాభిమానము బడసినది. అంతయేగాక మిల్లులపై మన కెట్టి అధికారములేదు. అవి ధర్మసంస్థాపనలు గావు. అవి కేవలము స్వార్థపరులై యున్నవి వాటిప్రచారము వాటి కున్నది. ప్రస్తుత సమయమును బోధపరుచుకొనినచో నవి విదేశ వస్తుబహిష్కారమునకు తోడ్పడును. ఖడ్గరు లేని స్థలములకు తమవస్తుములను తీసికొనిపోయి వస్తుకగా నమ్మకచ్చును. కద్దరుతో పోటీమాని సహాయభూతముగా నుండవలసినచో అట్లు చేయవచ్చును.

ప్రతి జాతీయప్రచారకుడును మతభక్తముగా మిల్లు బట్టలను విడిచినగాని విదేశవస్తుబహిష్కారము సత్వరముగా జరుగదు. దీనికి కారణములు; నూచించుట కొంతయోదాము పోనవసరములేదు. కద్దరు చెల్లుటకుతగిన అవకాశము లుండవలెను. అందులకై విద్యాధికారులు దీనినే వాడుచుండవలెను.

ఖడ్గరు సామర్థ్యము

ఇప్పటివరకు సామ్రాజ్య వస్తు బహిష్కారమునకు ప్రత్యామ్నాయముగా జేయవలసిన విదేశవస్తుబహిష్కారమునకు ఖడ్గరు నిర్మాణముకొటియే సాధనమని తెలిపి యుంటిని. ఆసారము లేక మాడుచున్న లక్షలకొలది గల ప్రజలకు అప్పప్రదాతగా నుండుటచే కద్దరు సామర్థ్యము తెలియగలదు. ఇందువలన రాత్రిము ప్రతియింటను నుండవలసిన తెలుపుటకు కారణము స్పష్టమగును భారతదేశములో కృషివలులు ప్రపంచమునంగల యందరికంటె నెక్కువ పోటుపడువారు. ఎక్కువ సోమరి పోతులుగూడ నైయుండురు. ఈరెండు గుణములును వారిలో గలవు. పొలములు పండించి ఫలసాయమునకై పోటుపడవలసి యున్నది చేతనూలు దీయు పరిశ్రమను భరించేయుటచే ఈస్తుధిండా కంపెనీవారు వీరిని సోమరులుగా జేసిరి. ఈకృషివలులు మరల రాత్రిము త్రిపుటల మనము త్రిప్పియోసినగాని చేయరు జేయు జేలు ప్రజ నూలు వడికినచో కద్దరునకు యాధరయే యుంచి వడుకు వారికి ఆధికము తొలగియవచ్చును. 1919 లో నేను పంజాబు రాష్ట్రమున పర్యటన మొనర్చునపుడు అచ్చటి సోదరిమణులు అనేకమణుగుల నూలు యిచ్చుటచే సత్యాగ్రహోద్యమములోని తయారయిన బట్టును నెను చాలకమ్మ-వధిరకు విక్రయించియుంటిని నేను కద్దరుధర తగ్గింపకుండ వృత్తిగా వడుకు మన్నవారికి నెక్కువ నీయవచ్చును. కద్దరుధ్యమ ప్రారంభించినములలో మామూలు ముతకధాము 40 తులములు వడుకుటకు రూ 4 కూలిని నిచ్చుటయే అధికముగా నుండుటచే అట్లుచేయులేదు.

కన్యాపరిష్కారమువలన నొచ్చి మితవాదులును కాంగ్రెసు సభ్యులును కన్యాలోని శ్వేతజాతివారికి బెదిరింపుగా సామ్రాజ్య వస్తుబహిష్కారమును ప్రయోగించినచో, వారు

కాంతముగా నన్ను సముచయము తమ శ్రద్ధాంతయు కద్దరుధ్యమమునందు కేంద్రీకరింపజేసి విదేశవస్తుబహిష్కారము కనభారతీయులకు కాంతిగలగజేయుటయే గాక స్వరాజ్యమును చుప్పని చేరుగా జేప్పనిలసియున్నదా?

* * * * *

సన్మార్గము ను తిన్నించుట

నేలు జిల్లా లోన లంకారవిజయనందు కల్లు దుకా: దారునిచే చెన్నరాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారిచర్యకు విరుద్ధించుచు గాంధీగారు నైకిరి క్రింద యీగిగున వ్యాసమును వ్రాసిరి:—

“గు త్తదారుడు దుకానము మూసివేసి చెట్లనుండి కల్ల దీయవస్తుండులకు బెరిసినసమాధానము సంతృప్తికరముగ లేదు. వానికి రూ 50 జరిమానా విధింపబడెనని చెన్నరాష్ట్రములో, సంకాలో రెవెన్యూ డివిజనులు ఆఫీసుల ప్రాసీయుండెను. దుకానము కల్లుదుకాణముని చదువరి తెలిసికొనియుండును. త్రగుబోతుల త్రగుమూనుకొనుటకు నిశ్చయించుకొనుటచే దుకాణము తెరచియుండుటవలన లాభములేదని గు త్తదారుడు సమాధానము చెప్పెను. ఆయన గు త్తయిచ్చుటకు సిద్ధముగ నున్నాడ ఈసమాధానము సంతృప్తికరముగ లేదు. త్రగుమూనిన గ్రామస్తులు ఏడాదికి ప్రభుత్వమువారికి రానన్న లాభము మొత్తము నెల్లించెదమన్న చాలను అట్లుజరుగుటకు వీలులేదు. చట్టములువారికి విరుద్ధముగానన్నవి.

“ఉద్యోగిగలదోమము కాను”

పై తెను విచారణయంతయు వ్యాసకాననముల ప్రకారము చూచినచో అధికారులు ఆతీర్పు తప్పకేంక తీర్పు జెప్పజాలని తెలియగలదు. నా నుంచి దోమములను ఆవిగానమునందు రాబడి ముఖ్యోద్దేశముగా నున్నది కాని కలిరాహ్యగ్యము గాని ఆకృపరితప్రతి గాని గమనింపబడుటలేదు. మరియొక తీరిగా నన్ను సారాయి నల్లచుండు వ్యాపారములు చాల కాలముక్రిందటనే ఆడుగంటియు డును. సంస్కరణముల వలన ప్రజలకు 10 నడుపాయ మేమన మద్యపానము నిషేధవార్తముల రాబడి మన పిల్లల విద్యాభివృద్ధికై వినియోగింపబడుటకు ప్రత్యేకింపబడెను.

గ్రామస్థులును, గు త్తదారుడును జరిమానాలుమున్నగు శిక్షలనున్నట్టి నెమర్తిన బలము లగిరియుండు రని నమ్ముచున్నాను.

మద్దూరి ఆన్ల పూరయ్యగారు

బరువు తగ్గి జిగటవి రేచనములచే బాధపడుచున్నారు

(స్వీతివిలేజి) రాజ 10/11/24 కే:—

ఆన్ల పూరయ్యగారు ఈచర్య యొక్క 21 కి క్రింద రాబడి కేంద్రీకరింపజేయ నుంచుచిరి. ఆ ఉప యిప్పటి వాడుకలనుండియు జిగటవి రేచనముచే బాధపడుచున్నట్లు చులియున్నది. ఆ ఆన్ల పూరయ్యగారి దీనిని నివారణ కై పోను అంగ్లేయి. ఇప్పుడీ గార్త ఉమ్ముచున్నది. (తొలివార్త)

రీమిషన్ వారి నివేది: మే 27 లేసి: (ప్రయంపబడ విషయము సరిగా నిర్ధారణ చేయబడలేదని పునునీవత్రిక చెప్పుచున్నది. (ఆ | కే |)

ఖోస్లా లోగ్గులకులకు జేప్పలేని తెలియుచున్నది. గర్భాద్ధ ఆఫ్ గన నైసెను రెవ్యులవలన, ముఖ్య క్రింద అనాన్యీద్ బాయి ఖోస్లా బానిసాలి గా ప్రభుత్వముపక్షముండుటలకు, విప్లవకారుని రాక జెప్పిరి తెలియుచున్నది. (ఆ | కే |)

ఇండియా విదేశ వస్తువత్తములో ఏ పొటె ను నుంత్తము దిగువకులు, 2021 లోను రూపాయలు, ఎగువకులు మల్లి ఎగువకి చేసి: వాటితో సహా 2069 లక్షలు ని. రము. ప్రయిజేటు (బెజరది రుతులు గు 55 కి లక్షలు ఎక్కువ) దిగువకి వత్తము రూపాయ నోతో కూడా గు 145 లక్షల తరకు హిందూదేశమునకు భిన్నముగా నుండెను. (ఆ | కే |)

తేయాకు అంగడిలో సారాయి నమ్ముట

ఉదకముడలము మే 21:—సా: జి తేయాకు అంగడిలో కొంతమంది డెడగులకు సారాయి అమ్మాయుండుట, అచట గడి డెడగులను సా: జి చేసెను అక్కరి యిచ్చెక్కు ప్రా: గారు రెండవతరగతి మేజిస్ట్రేటు తెలుగు ని. దను మోవి. ఆ సక జేయాకు అంగడిలో బాగుచున్నదని చెప్పిరి. ఇటువ దద్యదుర్యాపా: చులలో పట్టుబడిన దిదియే మొవటికేను. (ఆ | కే |)

మా దిగ

உயிர்

లింగంపల్లి

కాంగ్రెసు పర్యటనము

19.5.24 సాయంత్రం 8 గంటలకు లింగంపల్లి నుండి శ్రీయుతులు పునులూరి కోడండరామయ్య చేయ్యం సోమయ్య ఆదిమయ్యల హయగ్రీవస్వామి తూము రామరావుగార్లు ను, శ్రీమతి బ్రహ్మజ్యోత్సుల లక్ష్మీనరసమ్మగారు మున్నగు వారు స్వరాజ్యపతాకమును బూని జాతీయగీతములు పాడుచు ఏలేశ్వరము వచ్చియుండిరి. వారివెంటి విశేషజనము పాటలు వినుచు సంతోషాలవద్ద బహిరంగసభను వచ్చియుండిరి. సభ జాతీయగీతములతోను, మహాత్మా గాంధీజీ భారతమాతకు జై అను జయజయధ్వనులతోను ప్రారంభింపబడెను. సభకు సుమారు 800 ల మంది విచ్చేరిరి. శ్రీయుత పునులూరి కోడండరామయ్యగారు ప్రజల హృదయము కరుగునట్లుగా ఉపన్యసించుచు గ్రామస్థులకు పరమరామప్రీతివలన కలిగిన కష్టగిర్హరములను గూర్చి నొక్క వక్కాణించిరి. శ్రీమతి లక్ష్మీనరసమ్మగారు మధ్యమధ్య జాతీయగీతముల పువమాన ఉపమే యములతో ప్రత్యేకము ఖద్దరును గూర్చి విపులముగా ఉపన్యసించిరి. శ్రీయుత సోమయ్య హయగ్రీవస్వామిగార్లు కూడా ఉపన్యసించిరి. సభ మాడుగుంటలసేపు జరిగెను. శ్రీయుత పునులూరి కోడండరామయ్యగారు వగయిరాలు చేపు రాజసుహృద్రులకు చేయదురు. శ్రీయుత కోడండరామయ్యగారు అచటనుండి తిరిగి కుతాలాకా ప్రచారమునకు వెళ్లి 24.5.24 ను గుడివాడలో జరుగజూపు ఆంధ్రరాష్ట్ర అస్పృశ్యతానివారణ మహోజన సభకు వెళ్లెదరు. (విలేఖరి.)

వ్యాసబహుమానము

ఈ నెల 24 వ తేదీని గుడివాడలో పూజ్యులగు శ్రీ శ్రీ శ్రీధానందస్వామిలవారి ఆధ్వర్యతక్రింద జరిగిన "ఆంధ్ర దేశ అస్పృశ్యతానివారణ సభ" అను. అందునుగూర్చిన వ్యాసములకు గుణాంశరములనుబట్టి రు 116 లును, రు 80 లు 50 లును బహుమతు లివ్వఁదనువించెన ప్రకటననుబట్టి సుమారు 80 వ్యాసములు వచ్చినవి. ఆవి యీనెల 17 వ తేదీనుండి 20 వ తేదీ సాయంకాలమువఱకు నాలుగుదినములు రాజ మహేంద్రవరములో మేదిద్దలము పరీక్షించి మాత్రమిది గుణనిర్ణయము చేసినాము. తత్పరీక్షాఫలములలో మాధవ పరీక్షకులైన శ్రీ కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారికి అవి ఆకాదముకొరకు పంపినాము. సభలకు విశేషసౌకర్యము లేనందున వారి యాహ్వానమును పురస్కరించుకొని యీ దినవసంతములు తమకు ప్రకటననిమిత్తము పంపుచున్నాము. అప్పుల వ్యాసములమావద్ద లేకపోవుటవల్ల మొదటి అయిదుగురియొక్క వ్యాసభక్తములమాత్రము యిప్పుడు పంపుచున్నాము. తక్కినవి వెనుకనుండి పంపెదము.

1. విస్వాప్రగడ రామమూర్తిగారు, వావిలివలస, విశాఖపట్టణంజిల్లా. దేవ ఆనందముగారు. ఆంతర్వేదిపాలెము రాజోలుతాలూకా. లేక, గుంటూరు. ఒక్కొక్కరికి 61
  2. కుసుకు ధర్మన్నగారు లక్ష్మీనారపుపేట, రాజ మహేంద్రవరము. 59
  3. పూటూరి, జోసఫ్ గారు ఎర్రచెలువు, గుంటూరు. పోతాప్రగడ నరసింహముగారు, గోపాలపురము క్రొత్తపేట పోస్టు రాజోలుతాలూకా. ఒక్కొక్కరికి 57
- మొదటితరగతి బహుమతికి నూటికి 75 కి తక్కువగాని గుణములు లభింపవలె ననియు రెండవతరగతి బహుమతికి నూటికి 50 కి తక్కువగానిగుణములు రావలెననియు, మూడవతరగతి బహుమతికి నూటికి 33 కి తక్కువగాని గుణములు ఉండవలెననియు పరీక్షకుల నిర్ణయము. కాని యెవ్వరిని 75 వఱకు రాకపోవుచేత మొదటితరగతి బహుమతి యిచ్చుటకు పిలువడినది కారు. మఱియు గుణములనుబట్టి మూడవ తేప్పిన వ్యాసముల అధికమగు అంతరములుగలవిగతేవు. అందు చేత బహుమతుల మొత్తము (116 X 80 X 50) రు 246 లును లేక సుమారు రు 250.00-00 లును యీ దినవ విధముగ ప్రత్యేకింపబడినవి.

- 1 మొదటి స్థానము సంపాదించిన యిరువురకు రు 120 లు ఒక్కొక్కరికి 80
  - 2 రెండవస్థానము సంపాదించిన ఒక్కొక్కరికి 60
  - 3 మూడవస్థానము సంపాదించినయిద్దఱకు రు 80 ఒక్కొక్కరికి 40
- ఈగెలుపొందిన వారందఱు మహాసభకు వయచేసి బహుమతుల పూజ్యులగు శ్రీశ్రీ శ్రీధానందస్వామిలవారి పవిత్ర పాదాలనుండి అందుకొని ప్రార్థించుచున్నాము.

(నం) చిలకమర్రి లక్ష్మీనరసింహము
(నం) గూడూరి రామచంద్రుడు

ఆంధ్ర రాష్ట్ర విద్యుత్ బల సంఘము
మా ప్రత్యేక విలేఖరి

మకాం, కొత్తూరు, మే-19 తేదీ 5వ గంటలు
నేటిమధ్యాహ్నము 3 గంటలకు ఆంధ్రరాష్ట్ర విద్యుత్ బలసంఘము కొత్తూరులో ఆంధ్రగోరక్షావిభాగము ప్రక్కన మామిడితోటలో సమావేశమయ్యెను. వచ్చినసంఘ సభ్యులలో ఆంధ్రాత్మ దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్య, శ్రీ గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావు, ఉన్నవ రామలింగం, అయ్యంకి వెంకటరమణయ్య, నిడవవోలు వెంకట్రావు, బొబ్బా వెంకటేశయ్యగార్లు గలరు. సుమారు రెండుగంటలవరకు విద్యుత్ సేవాదళము సేర్పాటుచేయుటను ఆలోచన చేయబడెను. ఈక్రింది తీర్మానము లామోదించబడెను.

- (1) స్వరాజ్యసంపాదనకై కలయు చతురంగులములలో ప్రాధాన్యము వహించిన స్వచ్ఛంద సేవాదళములను దైర్య, ధైర్య, కౌర్య, సాహ సౌచార్య, జేజ, ఓజోబలన మన్నితులతో స్వసంప్రదాయసిద్ధము లగు అహింసాది ప్రపత్తి మార్గముల సర్వసమర్థులగునగు చీట్లలుగ జేయుటకు స్వంతోముఖమును నిహుపరసాధకమును నగు స్వీయమతస్థులను ప్రధాన ప్రేరణాంశముని యీసంఘమువారు గ్రహించుచున్నారు.
  - (2) అసిద్ధాంతానుసారము చేర్చేరు మతావలంబకులగు నాంధ్రులు నిజమతస్థులతోదితమైన మార్గము లనుసరించుటకు ప్రత్యేకదళముల నిర్మింప సంకల్పించును (పక్కతము తచ్చా ప్రకారమును ఆంధ్రస్వసంప్రదాయమును నగు రాజవంశి స్వరూపమున హిందూస్థానీ సేవాదళమున కుపాంగముగా చళ నిర్మాత మొనర్చుటకు నిశ్చయించడమైనది.
- సేవాదళమునుగూర్చి సూత్రములు యిప్పుడు నిర్ణయింపబడుచున్నవి. సమావేశము పూర్తికాలెదు.

గాంధీ పూజా నిధి

వెదర్తి ప్రతిపత్తి

చిత్తూరుజిల్లా మదంపల్లెతాలూకా వెదర్తి ప్రతిపత్తి	
గ్రామములో గాంధీపూజానిధి ఏర్పాటునాములు.	
తాళికి వెంకటనాగారాజుశ్రీగారు	0-0-0
పి. వేమారెడ్డిగారు	0-0-0
పి. నారాయణరెడ్డిగారు	0-0-0
దేవతి మల్లయ్యగారు	0-0-0
పి. నరసింహరెడ్డిగారు	0-0-0
మునిపల్లె శీతారామయ్యగారు	0-0-0
చాకివేల సిల్వర్ సాఫ్ గారు	0-0-0
పీలేరు ఆదంసాబ్ గారు	0-0-0
కమధాటి నూర్పుగారు	0-0-0
వి. సంజుండకాశ్రీ గారు	0-0-0
నెమ్మూరి కృష్ణ శ్యామగారు	0-0-0
ధర్మదు	0-0-0
కుమిశెట్టి అత్తులప్పగారు	0-0-0
భాస్కర శంకరశర్మగారు	0-0-0
గాంధీధర్మదు	0-0-0
జామకాల వారాయణప్పగారు	0-0-0
జవలి మాంసాపావో గారు	0-0-0
పీలేరు సాయాపీర్ గారు	0-0-0
చిన్నూరు గుడ్డెసాబ్ గారు	0-0-0
మిథాయి పొచ్చాసాబ్ గారు	0-0-0
మహబూబ్ సాబ్ గారు	0-0-0
పక్కడి గారు	0-0-0
కోడండరామయ్యగారు	0-0-0
వట్టిమడుగు లక్ష్మీనారాయణగారు	0-0-0
పట్నూర్ షకీర్ సాబ్ గారు	0-0-0
మివాత్తుచ్చగారు	0-0-0
గోరంట్ల రామయ్యగారు	0-0-0
అశ్వత్థ నారాయణశెట్టిగారు	0-0-0
చిల్లరసమిట్ల (కొండకాశ్రీలు)	0-0-0

మొత్తము. 0-0-0

మదంపల్లె, క. శ్రీనివాసాచార్యులు.
ఆంగ్ల. ఆర్. కాశ్యపాచార్యులు. మదంపల్లె.

ఖద్దరునిర్మాణము, నెల్లూరుజిల్లా

టి. ఎ. పద్మనాభయ్యగారు, నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శిగారికి ఈ క్రింది లేఖను పంపిరి:-

నెల్లూరుజిల్లాలో ఖద్దరువిషయమై కొన్ని విషయములు మీకు తెలియపరచ జలదుకొని వ్రాయుచున్నాను. ఈ విషయములను మీరు గమనింపవలయునని ప్రార్థించుచున్నాను. ప్రకృతమున ఈ జిల్లాయందు ఖద్దరు అమితవ్యయముగా నున్నది. ఇట్లుండుటకు కర్మమైన కారణములు కనుపింపలేదు. ఈ సంగతుల గమనింప కాంగ్రెసువారు నెల్లూరి జిల్లా ఖద్దరుబట్టపై చేపొని వేసనంశమతాన ఏమి లాభముండగలదు. కాంగ్రెసువారు ఖద్దరును వ్యాపింపజేయు ప్రయత్నములతో పాటు తక్కువ న్యాయమైన వెలలకు విక్రయించు నట్లు చేసినయెడల ఖద్దరుప్రచారము విశేషముగా జరుగగలదు. తగ్గించుటకు కిలగనని ఈక్రింది లెక్కలవలన తెలియగలదు. ఇందు 14 పుంజము లుండును. 21 మార జెడల్లు తాను చేయించుటకు 16 పుంజము లవశతమైన. వడుగు రూప 3.2.0 సంతకు 16 పుంజముల క్రియం రూప 3.7.0 సేవకూలి మార 1 కి 0.1.3 వతున 17 మారలను రూప 1.5.3 చిల్లరఖిల్లులు చాపు 1 కి 0.1.0 సేవపేష్ట్రీకి కవిషకా చాపు 1 కి 0.2.0 లాభం 0.7.6

ఇట్లున్నట్లు మారగా 21 మార జెడల్లుచాపును రూప 6.6.0 కల్లూరియందు విక్రయించుచున్నారు. నేనింత వరకు వేసిన లెక్కలలో మాటలు కవిషకాఖిల్లులు లాభం వగైరాలు ఎక్కువగా వేయున్నాను. తగ్గింప వీలులేకున్నవి. వీలు లేకున్నను తాను ఒక్కటికి రూప 5.7.0 విక్రయింపవచ్చును. ఇంకేగాక ఖద్దరునిర్మాణమును గురించి కొంత చెప్పచున్నాను.

కాంగ్రెసు ప్రయత్నము క్రొత్తరాట్నములు చేయించుటకు గాని, కొత్తకగ్గులు పెట్టించుటకు మారగా, కాంగ్రెసు ప్రచారములను పంపు నట్లుగాని క్రొత్తగా నియమించుటకై గాని, మనజిల్లాలోని రైల్వేస్టేషను పడమటియందు మారపుగ్రామములలో ఈక్రింది విషయన ప్రచారము జరిపిన లాభకారిగ నుండును. ఈ ప్రచారమునకు ఖద్దరు నిర్మాణముని లక్ష్యమును. నా అనుభవమున నేను తిరిగి కాంగ్రెసావాలాకా కొమ్మి వరకు గ్రామములలో విచారించుచురాగా అనేక కేలమంది ఈ ప్రక్కగ్రామములకు వస్తుగలవార లున్నారు. వారలలో చాలమంది రాట్నము లింకను విడువలేదు. గడచిన రెండు సంవత్సరములలో ప్రతి మామూలు ప్రకారం పండవందున రాట్నముల చాలమంది నిలిపియున్నారు. పల్లిపాడువంటి ఆశ్రమములకుగాని, ఇతర సంఘములకుగాని, ప్రత్యేక వ్యక్తులకుగాని, విరాళములు, ఇప్పుడు ఇచ్చుటకు బహుళంగా ఒక ప్రచారకుని వ్యారా దొరకగల వోట్లనుండి మూడిని తెప్పించి కొన్ని కొన్ని వోట్ల మూడి నూలు సంతలను ఏర్పాటు చేయించినయెడల అపరిమితమైన రాట్నపుములు ఖద్దరు తయారగునని తోచుచున్నది.

ప్రస్తుతమున కావలియందు నే సేర్పాటు చేసియుండు గాంధీమంటపమున నా కుమారునిచేత ప్రతిఆదివాం మైజెప్పిన మేరకు సంత ఏర్పాటు శీఘ్రములో చేయబోవుచున్నాను.

వై విషయముల నన్నిటిని సాధనముగ యోచనచేసి కవిషావారి యెదుట నివేదించి తగు ప్రయత్నముల చేయుదురని నమ్మెదను.

వైకారణములు గమనించక ఖద్దరువర్తములు యజేచ్చగా ఖద్దరును అధిక వెలలకు అమ్ముట వలన ముందు ఖద్దరు కట్టు వారలు ఇప్పుడు దానిని విడిచి మట్లకట్టుచున్నారు. ఇది నిండా సంతాపకరమైన విషయము. (కాంగ్రెసుసభ్యుడు)

సాగవట్లం పురచాలకసంఘము

మే 20: క్రిష్ణాపురం 45 ఆహారశుద్ధి గారు నిద్రపించుచుండి పిద్ది వారికి 4.5 ఆహారదానిని ఆరి పిలువబలెని 1.5 కవిషావారి చేసి శివారమును పురచాలక సంఘముగా రంగీకరించిరి.

45, ఎక్కెట్ల ముక్కలగారు 18 తేదీకి బయట 29 తేదీకి పిమ్మింకి బయట పిమ్మింకి. (ఆ. (2))

శ్రీకృష్ణారాములవారి కళ్యాణము, దుమ్మగూడెం

మా నగంబున వైశాఖ శు ౨ శుక్రవారము నాడు (9.5.24) శ్రీకృష్ణారాములవారి తిరుక్కళ్యాణ మహోత్సవము మహావైభవముతో అతిశోభాయమానమై కనులవైభవముగా మిగుల శాంతిప్రసాదముగా నాటిమధ్యాహ్నము జరిగినందులకై తెలుపుటకు సంకల్పించుచున్నాము. యొక్కడైనను చించి యొక్కాత్రికతెంచెడి. యొక్కడగించినను జనసంక్రమణమై యిసుకపోసినను రాలనన్న యొక్కొక్కటినిజమైగన్పట్టుచుండెను. రత్నమయ మయ్యెను. శ్రీసీతారామచంద్రులవారిని లక్ష్మణునితో సహా బాగుగా నలంకారముచేసి గరుడవాహనము మీద వేంచేసిపెట్టిరి. దేదీప్యమానప్రకాశుడై "శ్రీమాయా మనమ్య విగ్రహుడగు శ్రీరాములువారు శోభిమార్యతేజస్సు మానుడయి గనిపించుచుండిరి. వచ్చినజనమునకు లెక్కలేదు. ఎక్కడగించినను "శ్రీకృష్ణారామగోవిందో" యని చేయు శబ్దము విన్నుమట్టుచుండెను. ప్రతివారును భక్తిపరవశులయి సంతోషసాగరంబున నోలలాడుచుండిరి. భూలోక స్వర్గమో యన్నట్లుతోచుచుండెను. అట్లారేయి "యూరేగింపుటోత్సవము" యతివైభవముగా జరిగియుండెను. మరుసటిదినము పగలు ౩ నుంచి 9 గంటలవరకు మాపురవాసియగు శ్రీయుత నందినారాయణస్వామిగారిచే "శ్రీజానకీపరమ" హరికథ యాపకముగా యుతినిపుణతగా భక్తిరసముగా చెప్పబడెను. నాటిరాత్రియే "రథయాత్ర" మహావైభవముతో కనులపండువగా జరిగి యుండెను. మాడనదినమున భద్రాచలపురవాసులగు శ్రీయుత పాడిచేటి నరసింహాచార్యులగారిచే "శ్రీసీతాకళ్యాణ" హరి కథ యాహ్లాదకముగా చెప్పబడెను. నాల్గవదినమున శ్రీస్వామి వారి తిప్పతిరనాకున్న దొంగలబోలున్న కడురమణీయకము గా జరిగియుండెను. 5 వ రోజున యదయమున వసంతోత్సవ మున్ను శ్రీభక్త్యనుస్సు గూడ విశోదవలర జరిగియుండెను. ఈ మహోత్సవము జర్పించగలందులకై శ్రీభద్రాచలమునంచి మహావైభవమున యాచారోత్సవములను శ్రీరామకార్య భరంగయలను శ్రీవారికాశ్రమములను యగు శ్రీయుత మాది రెడ్డి రంగారావు నాయుడుగారు (పిలిపించి) యాహ్వానించి యథావిధిగా నెరవేర్చించిన వారయిరి. ఇదివరలో యీపురంబు వసే సుమారు 30 సంవత్సరములక్రితము పెద్దలచే కొంతవరకు కట్టించబడి చెడియున్న దేవాలయమును గతవత్సరమే శ్రీయుత మాన్యం చినలక్ష్మయ్యగారిచే పునరుద్ధరింపబడి ప్రతీష్ఠాది మహాకార్యములు జరిగింపబడియుండెను. కళ్యాణమహోత్సవ మునకు పురవాసులను తమ తమ ప్రోత్సహ సహాయములు చేసి స్వామివారియందు తమకుగల "ఉడతభక్తి" వెల్లడించిరి. కళ్యాణవిషయములో నాయుడుగారు పడినకష్టము వర్ణనాతీ తము. ఇదివరకు యొన్న యెను మాపురమున యీలాగున స్వామి వారికళ్యాణము జరిగియుండలేదు. ఇక యింతలునంచి యీ వత్సరము జరిగినట్లే యింనుండుమాడ శ్రీస్వామివారికళ్యాణము ప్రతియేట జరగగలందులకు యి ప్రేమన్నారాయణమూర్తిని బ్రార్థించుచున్నాను.

కట్ట గంగాధరరావు.

ఆంధ్రదేశ గోరక్షణ మహాసభ

ఈమహాసభా సందర్భమున గోరక్షణ గూర్చిన వ్యాసములకు రు 116 లును, రు 80 లు రు 50 లు మాడు బహుమతులు యివ్వబడునని ప్రకటించియుంటిమి. అందునుట్టి 12 వ్యాసములు మాత్రము వచ్చినవి.

ఈనెల 17 వ తేది మొదలు 20 వ తేది సాయంకాల మువఱకు రోజు 1 కి పది గంటల చొప్పున కృషి చేయగా "అస్పృశ్యతా పాపవిమోచన"కు సంబంధించిన వ్యాసముల పరీక్షమత్రము పూరి అయినది. పిమ్మట గోరక్షణకు సంబంధించిన రెండు వ్యాసములు మాత్రము పరీక్షించినాము. తక్కినవిమోచన చూడవలెనని ప్రయత్నించితిమి. కాని నాలుగు రోజులనుండి యెడతెగకుండ వ్యాసములు సదుపుమంతు శ్రీ గూడూరి రామచంద్రులగారికి (అతి శ్రేయములను) రో ముఖ్యో పోట్లుపుట్టి, మిక్కుటముగ భాగ్యగల్గుచేత ఆపని పూరి చేయలేకపోతిమి. మతియు వచ్చినవ్యాసములు 12 మాత్రమే అగుటచేత ఆంధ్రమహాశయములకు మతియొక అవకాశ మిచ్చి పిమ్మట బహుమతి నిర్ణయమునకు గడంగుట మంచిదని యెంచి నాము. బహుశః ఈసంవత్సరము నవంబరు నాసాంతమున గుడివాడలో ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయ మహాసభయు, నేనా శ్రమ గ్రంథాలయ స్థాపనమును, శ్రీరఘుపతి వెంకటరత్నం

దక్షిణ హైద్రాబాదు

సమాశ్వాసక సభలు

హిందుమహాసభాత్వమున రెసిడెన్సీబజార్ లోని ప్రేధి రోడ్డుగల్గంకు మేనెల 1 కి వ తేది ఆదివారము సాయంత్రము సమావేశమైనందుకు రాజా ప్రతాపరీతినిగోరి గారు అధ్యక్షుత్వ వహించిరి. ఈమారు రెండువందలమంది ప్రేక్షకులు లుండిరి. దివాన్ బహద్దరు ఆరావముడు అధ్యక్షులుగారు బి. ఏ. బి. ఎల్. పండిత వామన్ నాయకు బాగీర్థాతు, తావుబహద్దరు శేంకటరెడ్డిగారు మున్నగు ప్రముఖులు సభకు విచ్చేసిరి. గద్వాల సంస్థానాధిపతి యగు మహారాజా సీతారాంధూపాల్ బలవంత్ బహద్దరుగారి యొక్కయు, వనపర్తి సంస్థానాధీశులగు రాజాశ్రీ కృష్ణదేవ రాయలవారియొక్కయు అకాలమరణమునకు హిందుమహాసభ వారు తమవిచారమును బెలుపుచు వారి కుటుంబమువారిని సమా శ్వాసించుచున్నారను తీర్మానమును శ్రీయుత వామన్ నాయకు గారు ప్రతిపాదించుచు గద్వాల సంస్థానము మిక్కిలి పురాతన మైనదనియు, 860 చదరపుమైళ్లుగలిగి సుమారు 800 సంవత్సర ములనుండి ఓరుగల్లు, విజయనగరము, బీజాపూరు, గోల్కొండ మహారాష్ట్ర, మొగలురాజులకు లోబడియున్నట్లు చరిత్రవలన దెలియుచున్నదనియు, రెండువందల సంవత్సరములకు పూర్వము దక్కన్ లో ఆసిఫ్ జా తనస్థానోత్తమును ప్రకటించిన తరువాత గద్వాల నైజాముప్రభుత్వమునకు లోబడినదనియు, శే మక్తూచెల్లించుటతప్ప సంస్థానపునిమయము లన్నియు స్వకముగ మహారాజులే చూచుకొనుచుండినారనియు నుడివెరి. దానధర్మములందున, పండితులకెక్కిరించుటయందును గద్వాల మహారాజుగారు ప్రసిద్ధికెక్కిరియు పీరియకామణము చాల చింతిసియునుననియు ఏకాగ్రహించిరి. వనపర్తి సంస్థానముగూడ ఏమియనునందును తీసిపోవునది గాననియు, ముద్రసిద్ధమైన పూర్వచరిత్రగలదనియు పిమ్మటయునందే మృత్యువునాటిబడిన శ్రీకృష్ణదేవరాయలవారు తమసంస్థానమునందు విద్యావ్యాప్తికై కృషిచేయు సమకట్టినదియు వారియభిమతి నెరవేరకముందే స్వర్గములగు లెంతయు : చారకరమనియు నుడివెరి.

ఈతీర్మానమును శ్రీకిమక్ బారిష్టరుగారు బలపరుచుచు వనపర్తిసంస్థాన మాయవందల సంవత్సరములకు పూర్వమునుండి యున్నట్లు చరిత్రవలన దెలియుచున్నదనియు, శ్రీకృష్ణదేవ రాయలవారి తాతగారిచే "సిద్ధిరిసాల" యను నైనికనికాయము నిర్మింపబడినదనియు, దానిని వారు శ్రీనిజాముప్రభువుగారి కర్పించినదియు, వనపర్తియందు సంవత్సరమునకు ముప్పదికేల దానధర్మములకై వ్యయముచున్నవనియు నుడివెరి.

అటుతరువాత సభ్యులందరు లేచి నిలువబడి తీర్మానము సంగీకరించిరి.

వైతిర్యావమును వారివారి కుటుంబమువారలకు అంద జేయవలయునన్న తీర్మానము శ్రీయుత గోరపు హైకోర్టువకీలు గారిచే ఉపపాదించబడి, దివాన్ బహద్దరు ఆరావముడు అధ్యక్షు గావచ్చి బలపరుపబడెను. సభ్యులయంగీకారమున నియధికారము అధ్యక్షుల కొసగబడెను.

అధ్యక్షులు తమ యంత్యోపన్యాసమునందు గద్వాల మహారాజులవారు తమతోగూడ జనపుకొనినవారనియు, 25 సంవత్సరముల పరిచయ ముండెననియు, వారి మరణవార్త తమ కెక్కువదుఃఖము గలిగించెననియు నుడివి సభ్యునించిరి.

ఆంధ్రసాహితీ మజ్జము పక్షమున శ్రీకృష్ణదేవరాయల ఆంధ్రభాషా నిలయమున గత ఆదివాసమునాడు సమావేశమైన శ్రీల సభయందు గద్వాలమహారాజుగారి యకాలమరణమును గురించి ఈ కింది తీర్మానము చేయబడెను:—

"గద్వాల సంస్థానాధీశులకు శ్రీశ్రీ సీతారాంధూపాల్ బలవంత్ బహద్దరుగారి యకాలమరణమునకు హైద్రాబాదు ఆంధ్రసాహితీ సమాజపు సభ్యులైన తమ యనంతాపమును ప్రకటించుచు శ్రీవారి ధర్మపత్నియగు రాణిగారిని సమాజము పక్షమున సమాశ్వాసించుచున్నాము."

(స్వకీయ విలేఖ)

నాయుడుగారి చిత్రపటప్రతిష్ఠాపనయును శ్రీరామ మందిర శంఖాఘోషనయును జరుగును. అప్పుడు గోరక్షణ సంబంధ మగు బహుమతుల నొసగ సంకల్పించినాము. కనుక యీవిషయమున అభినానముగలవారందఱు తమ తమ వ్యాసములను యీసంవత్సరము ఆక్టోబరు 1 వ తేది లోపుగ నుడివాడ సేవాశ్రమమువారికి పంపగోరెదను. ఇదివఱకు వ్యాసములు పంపినవారు యీ ఆలస్యమునకు మన్నింతురుగాక.

(సం) చీలకమర్రి లక్ష్మీనరసింహము

చెన్నపురి బజారుధరలు

మేనెల 23-వ తేది శుక్రవారము

(1) ధాన్యములు

వనియలు రు 1-కి రు 87-0-0	మొదలు 45-0-0 గాను		
రియ్యము బస్తాలు	మొదలు	వరకు	
కునుమ తెనాలివి ,, ప 48 X లవి	రు 18-0-0	14-0-0	
కల్లూరు ,, డిటా ,,	16-8-0	17-0-0	
డిల్లీవి ,, డిటా 48 X లవి	16-8-0	17-0-0	
రాగులు రు. 164 బస్తా 1-కి	8-12-0	9-0-0	
నవ్వులు ,,	24-0-0	26-0-0	

(2) పప్పు ధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి రు 205	రు 12-0-0	రు 18-4-0	
నెనగలు ,, డిటా ,,	9-8-0	10-4-0	
నెగలు ,, డిటా ,,	10-12-0	11-4-0	
మినుములు ,, డిటా ,,	12-8-0	13-12-0	
ఉలలు రు 164 ,,	7-8-0	8-4-0	

(3) నూనె వస్తువులు

నవ్వులు నూనె రు 1-కి	రు 155-0-0	170-0-0	
కెయ్యము 1-కి	14-0-0	26-0-0	
కొండాపురం శేరునెనగపప్పు రు 1-కి	60-0-0	62-0-0	
యితర ప్రజేశము ,,	55-0-0	58-0-0	
శేరునెనగనూనె గాను రు 1-కి రు 148 మినుకనూనె 188			
అనుదము నూనె రు 1-కి	రు 162-0-0	162-0-0	

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాణుపసుపు రు 1-కి	రు 200-0-0		
కూరపసుపు ,,	రు 160-0-0	165-0-0	
మిరపకాయలు (గుంటూరువి) రు 1-కి	రు 70-0-0	98-0-0	
గుంటూరుపాయకట్టు నీటిమందు మణుగు 1-కి రు 45, 50			
కాశనానీ పాయకట్టు ,,	రు 60, 79		
లెల్లము రు 1-కి	రు 85-0-0	50-0-0	
చింతపండు రు 1-కి	రు 26-0-0	42-0-0	

(5) ఇనుము

పట్టాలు రఖం రు 1-కి	రు 82-0-0	84-0-0	
చదరం ,,	82-0-0	86-0-0	
రవుండు ,,	81-0-0	87-0-0	

(6) లోహములు

కెండి 100 కులంకు	రు 78-0-0	88-4-0	
బంగారము, కులము 1-కి	రు 25-6-0	25-9-0	
నవరస 1-కి		16-5-9	
ఇత్తడి రు 1-కి	రు 295-0-0	800-0-0	
రాగి డిటా	రు 850-0-0	855-0-0	
అస్కా చక్కర రు 1-కి	రు 48-4-0	48-8-0	

(7) రంగులు లలిజరైను

అత్తకృష్ణుడు 20 డిగ్రీలు	రు 95-0-0		
వొట్టి కృష్ణుడు డిటా	డిటా	డిటా	
సింహం డిటా	డిటా	డిటా	
4 గుర్రం డిటా	రు 87-0-0		

చెముడుకు
అమోఘవైనమందు
చెముడుచెవిలోపోటు
చిముక్కాయటహార
కుదరనిచోమీసామ్ముతిరు
గముచ్చెదనునిసాంపువైయరా
రునానూత్రాసీసంసబడును
ముద్దగిడు 4-0-0 నిడియట్టులనేదు
డాక్టర్ రత్నం ప్రదర్శన
మారుటకు వృత్తాంతము

ఆంధ్ర తాంజనము

మందరి తైలము

డబ్బీ 1-కి నెల రూ 0 8-0 వి. పి. 0-13-0

ఒక డబ్బీ తైలము విడువక రాచిన ముఖమున ఏర్పడు మొటిమలు మచ్చలుమానును. ముఖము కాంతిభరిత, నున్నగా అర్థమువలె ప్రకాశించును. చర్మము మృదుత్వముకలిగి నానా బలమును.

ఈ తైలము మంచిసువాసన గలిగి మిగతవలె నుండును.

గజ్జికి తైలము

నెల డబ్బీ 1-కి రూ. 0-4-0

గజ్జి, చీడ శరీరమంతట వ్యాపించి ముఖముగ చిన్న పిల్లలకు విశేష భాధను గలిగించుచున్నది. ఈ తైలమును నాలుగు పూటలు రాచిన గజ్జి, చీడ, చిలుము, జిల మొదలగునవి నశించును. తప్పక పనిచేయును. వెలకన్న పోష్టుభ్యు లధికమగును గాన ఇతరమందులతో కలిపి తప్పించుకొనుట యుక్తము.

దంతచూర్ణము

డబ్బీ 1-కి నెల రూ. 0-2 0 డబ్బా 1 కి 1-4-0

ఈదంతచూర్ణముతో పండ్లతో ముటవలన చిగులు గట్టిపడును. చిగుళ్లునుండి రక్తము కారవంతును. నోటయ్యుండునులేక యుండును. పండ్లముత్యములవలె తెల్లగా నుండును. సుగంధసామ్యముగ వాడుటకు దగియున్నది.

ఆంధ్ర తాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

ఒకసారిమాకు అర్జునుచ్చి మా నాణ్యమును తెలుసుకొన కోరెదము

స్త్రీలు కంఠమునందు ధరించు

చెయిన అడ్డిగె

6 సం-13 సంవరకు చేయవచ్చును. మజూరి చేదారం సహాయ. 10-15 వరకు గలదు.

ఇమిటేషన్ పతకములు ధర రూ. 30-50 వరకు గలదు.

172, పుట్టుకలఅందమైన క్యాటలాగు ధర రూ. 1-0-0.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురు స్వామి శెట్టి కంపెనీ,

నగలవర్తకులు 25, చైనాబజారురోడ్డు, మదరాసు

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున దొరకు అమూల్య గ్రంథములు

కాలదివ్రతులు మాత్రమేయున్నవి, త్వరపడుడు ?

మహర్షిదేవేంద్రనాథ తాకూర్ గారి స్వీయచరిత్రము

(గ్రంథకర్త:— మొక్కపాటి రామమూర్తి గారు)

ప్రతివ్యక్తియు ముఖ్యముగా చదువ తగినది. 214 పేజీలు	ధర రూ 2 8 0
నిండుక్యాలికోబైందు ఫెదర్ వైటుకాగితములు	
శ్రీరామవిజయం-నాటకము 0 8 0 శారదాంబ-స్త్రీధర్మబోధిని నాటకము	0 4 0
శిలకమహాశయుని జీవితము సంపూర్ణోపన్యాసములు. (మా! సత్యనారాయణకాస్త్రీ విరచితము)	... 2 4 0
హిందీబాలశిక్ష (తెనుగు తెలిసినవారందరు స్వయముగ హిందీనేర్చుకొనుటకు అనుకూలమగునట్లు వ్రాయబడినది)	... 0 6 0
హిందీ మొదటివాచకము డిటా	... 0 6 0
హిందీ తెలుగు ప్యాకెట్టు డిక్షనరీ నెల 1-0-0 సంగీత శమంతకమణి	... నెల 0-8-0
పర్యవర్త్యపాఖ్యానము-పద్యకావ్యము. కవిత్వము కడు రసవంతమై ముద్దులు మూటగట్టుచున్నది. కల్పనలు మెండు ఈ గ్రంథమును. శేవట్టి పాఠకుల కొకపద్యమేని వదల మది జనింపదు.	1 0 0
అంధ్రోద్యమము-మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల ఆహ్వానసంఘాధ్యక్ష అధ్యక్షకోపన్యాసములు తీర్మానములు చిత్రపటములు కలిగినది	1 8 0
శ్రీ గురుబోధామృతము అను వేదసారగ్రంథము ధర్మపాటలు, శ్రీమతి కట్టమంచి తిరుమలమ్మగారు వ్రాసినది.	0 4 0
శబ్దకాముది (నిఘంటువు శేబులోనిముద్రనది)	1 4 0
ఆరాధనవిధి 0 4 0 ఆత్మజ్ఞానా సంఘము: (శరీరము విడిచిన తరువాత ఆత్మస్థితి)	0 8 0
తత్వమచంద్రిక ... నెల 1-0-0 సటికా ఆస్థాశబ్దచింతామణి	0-12-0

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము

తెనాలిపెట్టె నెం 212, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి మద్రాసు.

విలువయైన సామానులు యినాం

ఒక రూపాయకు 2 గ్రాముల బ్లూబాక్ సిరాబిల్లు పంపబడును. (ఒక బిల్లుకు 2 బుడ్డుసిరాబును.) ఒకరినొకడమైన ఫౌంటెన్ కలము ఒక డ్రాఫరు, ఒక క్లిప్పరు, ఒక డబ్బుపాళీలు, ఒకరబ్బరు. మొదలగునవికూడ ఇవానుగా పంపబడును. స్టాఫ్ కొద్దిగానున్నది. తక్షణమే ఆర్డరు పంపుడు.

ఈ క్షణముల ఆంగ్లభాషలో వ్రాసినవలెను.

THE INDIAN STORE,
15, Nilmore Mitter Street, CALCUTTA

ఎలక్ట్రిక్ పాకెట్టు లాంఛన్

పూర్తిపాకెట్టు 1 కి	2-4-0
చేబరు 1 కి	0-12-0
బబ్బు 1 కి	0-6-0
సిగ్నల్ లైటులకు స్ప్రింగ్ ట్యాపు 1 కి	1-8-0
చావిబాడి, ప్రక్కన ప్రక్క, రింగులది.	
చెరుకుకిరాట్టు డబ్బు 1 కి	0-12-0

మినియోలిక్ క్రిక్ స్టోర్సు

83, చీనాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

చాకులు-తాళములు

మంగలికత్తులు.

ఆంధ్రసోదరులచే చేయబడినవి మేలునవి.

వెంటనే ధరలక్యాటలాగునువ్రాయుడు.

బి వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్

కట్టయ్య అండ్ లాక్ మేకర్సు cet. 8081 పెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా)

తెలిగ్రాఫిక్ అడ్రెస్. "ఇండస్ట్రీ" పెద్దాపురం.

25 సం॥రములనుండి సాటిలేని దివ్యవృక్షమని పేరుగాంచినది.

గుణములేనిచో వైకము వాపసీయుబడును

తా వి ఫో రం

ఇతర చికిత్సలన్నియు నిష్ఫలము లైపోయి మూలపి ఫోరము కొరకువాధికి అన్నిస్థితులలోను మంచి గుణమిచ్చినది. ఇందులో రసము చేరుటలేదు. మాత్రముగా వచ్చినవానికి 1బుడ్డి చాలును. బుడ్డి 1-కి ధర రూ 2-4-0 పోస్టు ఖర్చు 0-6-0.

కలకత్తా మెడికల్ కాలేజీలో ఆసిస్టెంటు ప్రొఫెసరు గారున్న డాక్టరు కె. ఎస్. భట్టాచారి గారి రిజ్టువారికి "లాపి ఫోరము ఇతర వృక్షములకు ఎంతమాత్రము తీసిపోవుటలేదు."

MAGBONUM MEDICAL NOOK
77 Dey Street., P. O. Serampore (Banga)